

JÄRVENPÄÄN LUKIO

Opinto-opas 2005-2007

PDF:n käyttöohje:

Oikeanpuoleisesta kirjainmerkit-

välilehdeltä löydät navigointilinkit tähän tiedostoon. Sisällysluettelo on myös linkitetty. Takaisin sisällysluetteloon pääset joka toisen sivun oikeassa reunassa olevasta sivuohjainnumerosta tai vasemmassa yläkulmassa olevasta uikkuikonista.

Toimitus: Tommi Suvensaari ja Leena Korhonen

Ulkoasu: Marja Rosti

Kannen kuva: Seija Aarto

Julkaisun kuvia ovat ottaneet opiskelijat ja opettajat:

Ukko Kumpulainen, Matias Koskinen, Minna Kulmala,

Sari Häkkinen, Katariina Lauronen, Jukka Ottelin, Ida

Hiltunen, Ville Mäkelä, Juuso Partti, Tuomas Andersson,

Emilia Lepistö, Tero Elonen ja Jussi Uusitupa.

Järvenpään lukio

Lukionkatu 1, 04400 Järvenpää

Telefax:

09 - 2719 2412

Lukion kotisivu:

www.jarvenpaa.fi/lukio

e-mail:

arja.makela@edujarvenpaa.fi

rehtori

Atso Taipale

puh 2719 2308

atso.taipale@edujarvenpaa.fi

apulaisrehtori

Jukka Ottelin

puh 2719 2525

jukka.ottelin@edujarvenpaa.fi

aikuislinjan apulaisrehtori

Tommi Suvensaari

puh 2719 2574

tommi.suvensaari@edujarvenpaa.fi

koulusihteeri

Arja Mäkelä

puh 2719 2562

arja.makela@edujarvenpaa.fi

opinto-ohjaaja

Kari Hernetkoski

puh 2719 2391

kari.hernetkoski@edujarvenpaa.fi

opintosihteeri

Leena Korhonen

puh 2719 2306

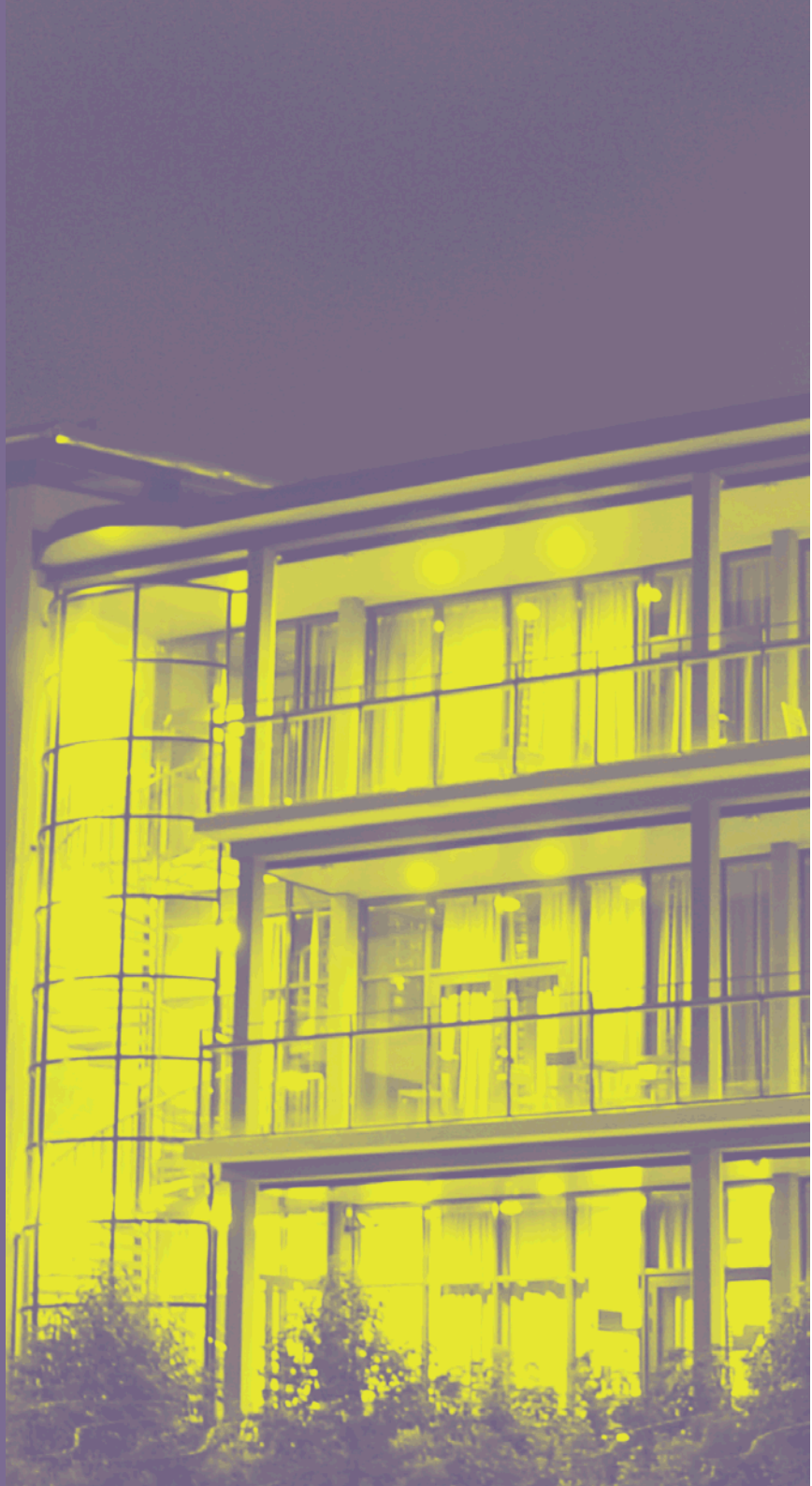
leena.korhonen@edujarvenpaa.fi

Järvenpään lukion

toiminta-ajatus:

Yksilö – vastuu - yhteisö

Tämä opas on tarkoitettu kaikille lukuvuosina 2005 – 2007 Järvenpään lukiossa opiskeleville. Opas on laadittu siten, että sen avulla voit tehdä suunnitelman koko lukion oppimäärän suorittamiseksi. Opassa esitellään eri aineiden opintoja ja selostetaan kurssisisällöt.

Sisällysluettelo

LUKIO-OPINTOJEN SUUNNITTELU

9		Lukion oppimäärä Opinto-ohjelman laatiminen Etenemisnopeus Kursseiden valitseminen	1
---	--	---	---

OPINTO-OHJAUS

16	OP:	opinto-ohjaus	2
----	------------	---------------	---

HUMANISTISET AINEET

18	FI:	filosofia	3
	HI:	historia	
	PS:	psykologia	
	TE:	terveystieto	
	UE, UO, ET:	uskonto ja elämäntutkimus	
	YH:	yhteiskuntaoppi	

KIELET JA KULTTUURIT

37	EA:	espanja	4
	EN:	englanti	
	LA:	latina	
	RA:	ranska	
	RU:	ruotsi – toinen kotimainen kieli	
	SA:	saksa	
	VE:	venäjä	
	ÄI:	äidinkieli ja kirjallisuus	

LUONNONTIETEET, MATEMATIIKKA JA TIEKÄS

67	BI:	biologia	5
	FY:	fysiikka	
	GE:	maantiede	
	KE:	kemia	
	MAA:	matematiikka – pitkä oppimäärä	
	MAB:	matematiikka – lyhyt oppimäärä	
	TI:	tietotekniikka	

TAIDE JA LIIKUNTA

91	KU:	kuvataide	6
	LI:	liikunta	
	MU:	musiikki	

SOVELTAVAT KURSSIT

105	YTK:	yhteistyökurssit	7
	DI:	lukiodiplomit	
		Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa	
	LIITE:	Järvenpään lukion opinto-ohjelma	

Järvenpään lukio

Toimintaympäristöämme on luonnehdittu Suomen nykyaikaisimmaksi

Korkeakoulumaisessa miljöössä eri oppiaineiden opetustilat ryhmittyvät ”tiedekunniksi” ja rakennuksen keskiöön sijoittuvat kokoontumistilat, ruokala, kahvila, kirjasto, ohjauspalvelut ja itsenäiseen opiskeluun tarkoitettut tilat.

Opiskelijana käytössäsi ovat

- Kannustavan, ammattitaitoisen ja vuorovaikutusta korostavan opettajakunnan tuki oppimisessa.
- Elämykset ja laajeneva ystävien verkosto opiskelumyönteisessä ja suvaitsevassa opiskelijakunnassa.
- Laajat valinnan mahdollisuudet lukion sisällä ja kursseja voi valita myös muista toisen asteen oppilaitoksista, korkeakouluista ja yliopistoista.
- Helposti tavoitettavat ohjauspalvelut lukio- ja jatko-opintojen suunnittelun tukena.
- Monipuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen.
- Erikoistumismahdollisuudet omien taipumusten, harrastusten ja/tai urasuunnitelmien perusteella: valinnaisopinnot voi keskittää esimerkiksi -viestintä- ja ilmaisutaitoihin (musiikki, kuvataide, ilmaisutaito), kieliopintoihin, joissa tarjolla on eri laajuisia oppimääriä kuudessa vieraassa kielessä tai luonnontieteisiin, joissa painotetaan kokeellista työskentelyä.
- Tuki ylioppilastutkinnon yksittäisessä suorittamisessa ja hajautuksessa.
- Abiturienttien valmennus järjestetään kaikissa kirjoitusaineissa sekä keväällä että syksyllä.

Lukion oppimäärä

Syysyllä 2005 ja sen jälkeen lukio-opintonsa aloittavat opiskelijat noudattavat uutta opetussuunnitelmaa. Sen mukaan lukion oppimäärä käsittää vähintään 75 kurssia, joista pakollisten kurssien osuus on 47 - 51 kurssia riippuen siitä opiskeletko matematiikan lyhyttä vai pitkää oppimäärää. Loput kurseista ovat syventäviä ja soveltavia kursseja. Kurssien lukumäärällä ei ole ylärajaa.

Opinto-ohjelmaan pitää kuulua toinen kotimainen kieli ja vähintään yksi vieras kieli, josta on opiskeltava A-oppimäärä. Mikäli et ole opiskellut ruotsia peruskoulussa, sinun pitää anoa lukio-opintojen alussa rehtorilta vapautusta ruotsin opiskelusta. Matematiikasta on valittava joko laaja tai lyhyt oppimäärä.

Uskonto (sekä evankelisluterilainen että ortodoksinen) ja elämäntietomustieto ovat vaihtoehtoisia kirkkoon kuulumattomille. Elämäntietomustietoa et voi valita pakolliseksi, jos kuulut kirkkoon, mutta voit opiskella sitä ylimääräisenä aineena. Voit anoa rehtorilta vapautusta lukion katkosaineista, jos saat jonkin muun uskontokunnan opetusta, mutta lukion kurssien kokonaismäärän pitää silti olla vähintään 75.

Taideaineissa on kolme pakollista kurssia, joista yksi on kuvataiteen ja toinen musiikin kurssi. Kolmannen pakollisen kurssin voit valita jommastakummasta.

Pakollisten kurssien lisäksi lukiossa tarjotaan valtakunnallisia tai koulun omia syventäviä ja soveltavia kursseja. Pakolliset kurssit ja valtakunnalliset syventävät kurssit on suunniteltu valtakunnallisten ohjeiden mukaan, ja lukion päättötutkinnossa arvioidaan näiden kurssien hallintaa. Eri aineiden koulukohtaiset syventävät kurssit ovat pääasiassa pakollisiin kursseihin välittömästi liittyviä jatkokursseja, joilla syvennetään hankittuja tietoja ja taitoja. Valtakunnallisia syventäviä kursseja sinun on valittava vähintään 10.

Soveltavat kurssit ovat useamman oppiaineen aineksia sisältäviä kursseja, menetelmäkursseja tai muissa oppilaitoksissa opiskeltavia kursseja.

Opinto-ohjelmaan voi sisällyttää aikuislukiossa, kesälukiossa, työväenopistossa tai muissa oppilaitoksissa suoritettuja kursseja. Jos haluat korvata jonkin opetussuunnitelmaan kuuluvan kurssin muussa oppilaitoksessa suoritettulla kurssilla, tarkista kurssien korvaavuus etukäteen oman koulun aineenopettajalta ja rehtorilta.

JÄRVENPÄÄN LUKION TUNTIJAKO ENNEN SYKSYÄ 2005 ALOITTANEILLE

Lukion oppimäärään kuuluu vähintään 75 kurssia, joista pakollisia kursseja on 45 tai 49 ja valtakunnallisia syventäviä kursseja vähintään 10. Loput kurssit voivat olla koulun omia syventäviä tai soveltavia.

Oppiaineryhmät/oppiaineet	Lyhenne	Kurssit		
		pakolliset	syventävät	soveltavat
Opinto-ohjaus	OP	1		4
Humanistiset aineet				
Filosofia	FF	1	3	
Historia ja yhteiskuntaoppi	HY	5	8	2
Psykologia	PS		7	1
Uskonto ja elämäntietomustieto				
evangelisluteril.uskonto	UE	3	4	
TAI ortodoksinen uskonto	UO	3		
TAI elämäntietomustieto	ET	3		
Kielet ja kulttuurit				
Espanja (B3-kieli)	ED		9	
Englanti				
A-kieli	EN(A)	6	9	
B1-kieli	EN(B)	5	10	
Latina (B3-kieli)	LD		8	
Ranska				
A-kieli	RA	6	6	
B2- ja B3-kieli	RD		10	
Ruotsi				
B1-kieli	RU(B)	5	10	
Saksa				
A-kieli	SA	6	7	
B2- ja B3-kieli	SD		11	
Venäjä (B3-kieli)	VD		9	
Äidinkieli ja kirjallisuus	AI	6	8	6
Luonnontieteet, matematiikka ja tietotekniikka				
Biologia	BI	2	4	1
Fysiikka	FY	1	10	3
Kemia	KE	1	5	1
Maantiede	GE	2	3	1
Matematiikka				
pitkä oppimäärä	MA	10	8	
TAI lyhyt oppimäärä	MB	6	3	
Tietotekniikka	AT			6
Taide ja liikunta				
Kuvataide	KU	1-2*	10	2
Liikunta ja terveystieto	LI	3	6/7	11
Musiikki	MU	1-2*	9	6

*) Taideaineiden kolmas pakollinen kurssi joko kuvataiteesta tai musiikista

A-kieli: peruskoulun ala-asteella alkanut kieli

B1-kieli: peruskoulun 7. luokalla alkanut kieli, B2-kieli: peruskoulun 8. luokalla alkanut kieli

B3-kieli: lukiossa alkava kieli

JÄRVENPÄÄN LUKION TUNTIJAKO SYKSYLLÄ 2005 JA SEN JÄLKEEN OPINTONSA ALOITTANEILLE

Lukion oppimäärään kuuluu vähintään 75 kurssia, joista pakollisia kursseja on 47 tai 51 ja valtakunnallisia syventäviä kursseja vähintään 10. Loput kurssit voivat olla koulun omia syventäviä tai soveltavia.

1

Oppiaineryhmät/oppiaineet	Lyhenne	Kurssit		
		pakolliset	syventävät	
			koko maan	koulun omat
Opinto-ohjaus	OP	1	1	
Humanistiset aineet				
Filosofia	FI	1	3	1
Historia	HI	4	2	3
Psykologia	PS	1	4	2
Terveystieto	TE	1	2	
Uskonto ja elämäntutkimustieto				
evankelisuteril.uskonto	UE	3	2	2
TAI ortodoksinen uskonto	UO	3	2	
TAI elämäntutkimustieto	ET	3	2	
Yhteiskuntaoppi	YH	2	2	3
Kielet ja kulttuurit (A-kieli: alakoulussa alkanut kieli, B-kieli: yläkoulussa tai lukiossa alkanut kieli)				
Espanja (vasta lukiossa alkava)	EAB		8	1
Englanti				
A-kieli	EN	6	2	8
B-kieli	EN	5	2	9
Latina (vasta lukiossa alkava)	LAB		8	
Ranska				
A-kieli	RAA	6	2	4
B-kieli	RAB		8	2
Ruotsi				
B-kieli	RU	5	2	8
Saksa				
A-kieli	SAA	6	2	5
B-kieli	SAB		8	4
Venäjä (vasta lukiossa alkava)	VEB		8	1
Äidinkieli ja kirjallisuus	ÄI	6	3	9
Luonnontieteet, matematiikka ja tietotekniikka				
Biologia	BI	2	3	4
Fysiikka	FY	1	7	4
Kemia	KE	1	4	2
Maantiede	GE	2	2	3
Matematiikka				
pitkä oppimäärä	MA	10	3	5
TAI lyhyt oppimäärä	MB	6	2	3
Tietotekniikka	TI			6
Taide ja liikunta (*Kuvataiteen ja musiikin toinen pakollinen kurssi jommastakummasta aineesta)				
Kuvataide	KU	1-2*	3	6
Liikunta	LI	2	3	4/4 + 10
Musiikki	MU	1-2*	3	21
Soveltavat kurssit	YTK			14
Projektit	PRO			6
Lukiodiplomit	DI			5

Opinto-ohjelman laatiminen

Lukuvuosi	s. 2005 k. 2006					s. 2006 k. 2007					s. 2007 k. 2008					s. 2008 k. 2009									
	Jaksot					1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. vaihtoehto	8 jaksoa – 9,4 kurssia/jakso					YO																			
2. vaihtoehto	11 jaksoa – 6,9 kurssia/jakso					YO																			
3. vaihtoehto	13 jaksoa – 5,8 kurssia/jakso										YO														
4. vaihtoehto	16 jaksoa – 4,7 kurssia/jakso															YO									
5. vaihtoehto	18 jaksoa – 4,2 kurssia/jakso																				YO				

Valinnaisten kurssien suuri määrä tarjoaa mahdollisuudet yksilöllisiin ratkaisuihin opinto-kokonaisuuden rakentamisessa. Kurssivalintasi voi perustua opintomenestykseesi, harrastuksiisi ja/tai tulevaisuuden opinto- ja ammattisuunnitelmiisi. Erialaisten vaihtoehtojen merkityksestä saat tietoa mm. opinto-ohjaajalta. Kurssiesittelyissä on myös tietoja siitä, mistä kurseista on erityistä hyötyä aineen opiskelussa.

Tässä opinto-oppaassa on jokaisen oppiaineen kurssien yhteydessä kerrottu, missä järjestyksessä kurseja saa suorittaa, ovatko ne pakollisia kurseja, valtakunnallisia syventäviä kurseja vai koulun omia syventäviä ja soveltavia kurseja sekä saako niitä suorittaa itsenäisesti. Koulun omien kurssien kohdalla lukee kurssiesittelyssä, miten kurssit arvostellaan.

Kun teet opinto-ohjelmaasi, mieti samalla, mitkä ylioppilastutkinnon aineet aiot suorittaa ja miten ajoitat ylioppilaskokeesi. **Ylioppilastutkinnon kokeet perustuvat pakollisten kurssien lisäksi valtakunnallisiin syventäviin kurseihin.** Lukion päättöarvosanat määräytyvät ennen kaikkea näiden samojen kurssien pohjalta ja ne arvostellaan aina numeroarvosanalla.

Etenemisnopeus

Luokattomassa lukiossa voit itse vaikuttaa opinto-ohjelmaasi ja opiskeluun käyttämäsi aikaan. Lukio on mitoitettu kolmen vuoden täysipäiväistä opiskelua silmällä pitäen, mutta luokattomuus mahdollistaa opintojen nopeuttamisen tai hidastamisen, jolloin opiskeluaika on 2 - 4 vuotta. Ylivoimaisesti suosituin ja paras vaihtoehto on suorittaa lukio kolmessa vuodessa. Tätä suositellaan suunnittelun yleiseksi lähtökohdaksi.

Ylioppilastutkinnon pakolliset kokeet voit suorittaa hajautetusti kolmella peräkkäisellä kirjoituskerralla.

Opintoaikataulu voi olla jokin seuraavista vaihtoehdoista:

- Perinteisesti kolmessa vuodessa, jolloin ylioppilaskokeiden suorittamisen voit aloittaa jo toisen vuoden keväänä.

- Nopeutetun aikataulun mukaan, jolloin luet lukion kurssit kahdessa vuodessa ja saat yo-tutkinnon valmiiksi viimeistään kolmannen vuoden syksyllä.

- Hidastamalla opiskelua siten että saat tutkinnon valmiiksi neljännen vuoden syksyllä tai keväällä.

Monetaloittavat ylioppilaskirjoitukset kolmannen vuoden syksyllä ja kirjoittavat loput aineet keväällä. Silloin on jo ensimmäi-

sen lukuvuoden opinto-ohjelma laadittava tiiviiksi. Toisen vuoden lopussa on hyvä olla 60 kurssia suoritettuna. Tällöin kolmannelle vuodelle jää vähintään 15 suoritettavaa kurssia. Täysipainoinen valmistautuminen ylioppilaskirjoituksiin on tärkeä kriteeri suoritusaikataulua laadittaessa.

Suosittellemme seuraavaa vaihtoehtoa:

- 1. vuosi: 6 kurssivalintaa joka jaksoon, yhteensä 30 kurssisuoritusta
- 2. vuosi: 6 kurssivalintaa joka jaksoon, yhteensä 30 kurssisuoritusta
- 3. vuosi: 5 kurssivalintaa joka jaksoon, yhteensä 15 kurssisuoritusta

Neljän vuoden ohjelma saattaa olla järkevä vaihtoehto esimerkiksi aikaa vievän harrastuksen, laajan opinto-ohjelman tai kurssiarvosanojen uusimisen vuoksi.

Jos aiot nopeuttaa opiskelutahtiasi, joudut suorittamaan kursseja itsenäisesti opiskellen ja mahdollisesti käyttämään hyväksesi myös kesälukukausia ja aikuislinjan kursseja.

Kurssi on mahdollista suorittaa itsenäisesti asianomaisen opettajan ohjauksessa esimerkiksi, jos et saa sitä sovitetuksi lukujärjestykseesi. Tarkasta kurssiesitteestä, voiko kurssin suorittaa itsenäisesti, ja sovi asiasta opettajan kanssa.

Lukion suorittamismahdollisuudet

Kurssien valitseminen

Tee **opinto-ohjelmasi** tämän oppaan liitteenä olevalle lomakkeelle. Merkitse siihen kurssien yhteismäärä, jonka on oltava vähintään 75 kurssia, sekä erikseen seuraavan lukuvuoden kurssimäärä.

Voit ilmoittautua kursseille koulun omalla kurssivalintaohjelmalla tai opinto-ohjaajan ja opintosihteerin luona. Jos teet lukuvuoden aikana muutoksia opinto-ohjelmaasi, ota huomioon niiden vaikutus kokonaiskurssimäärään. Pidä opinto-ohjelmalomake aina ajan tasalla.

Ympyröi, neliöi tai kuutioi lyijykynällä lomakkeelle kaikki kurssit, jotka valitset opintosuunnitelmaasi. Erotta omalla merkinnällä tai värillä ne kurssit, jotka aiot suorittaa lukuvuonna. Tarkasta oppaan kurssiselosteiden **suoritusjärjestystä** koskevat ohjeet!

Suoritusaikataulua ja kurssivalintoja tehdessäsi ota huomioon, että syksyn ylioppilastutkintoon osallistuvan on suoritettava ao. aineen pakolliset kurssit edellisen kevään viiden jakson loppuun mennessä ja kevään tutkintoon osallistuvan kolmannen jakson loppuun mennessä.

Huhtikuun alkuun mennessä valmistuu ensi lukuvuoden **kurssitarjottin**, johon on merkitty kaikki eri jaksossa tarjottavat kurssit. Sijoita lukuvuodeksi suunnittelemasi ohjelma tarjottimeen valitsemalla sieltä ne lukuvuoden kurssit, jotka olet ympyröinyt opintosuunnitelmaasi.

Kiertotuntikaavio

Tunnit	KLO	MA	TI	KE	TO	PE
1	8.05 – 9.20	8	1	4	1	3
2	9.45 – 11.00	7	2	5	2	4
3	11.00-11.40 11.40-12.12 12.25-13.10	6	3	3	6	5
4	13.10 – 14.25	2	4	7	7	6
5	14.40 – 15.55	1	5	8	8	

Opinto-ohjelmaa on mahdollista joustavasti tarkistaa lukuvuoden alussa ja sen aikana työjärjestyksen ja ryhmitysten sallimissa rajoissa. Tarkistuksia voidaan suorittaa aina ennen uusien kurssien alkamista.

Kurssitarjottimessa näkyvät jaksot pidettävät kurssit siten, että samalla numerolla (1 - 8) merkityt kurssit ovat samalla kiertotunnilla eli varsinaisessa lukujärjestyksessä yhtä aikaa. Samassa sarakkeessa mainitut kurssit ovat vaihtoehtoisia valintoja kullakin jaksolla. Voit valita samasta kiertotunnista vain yhden kurssin.

Oppitunnin pituus on 75 minuuttia, ja saman kurssin oppitunteja on kolme kertaa viikossa. Yhden jakson aikana on mahdollista osallistua enintään kahdeksan kurssin oppitunneille. Suoritusohjeiden ja ryhmäkokojen asettamissa rajoissa voit numeroittain valita kurssit, jotka haluat opiskella.

Ohessa on esimerkki **kiertotuntikaaviosta**, jonka avulla laadit lukujärjestyksesi. Se ilmaisee numeroiden paikalle merkittävien kurssituntien sijainnin (numerolla 2 merkityt kurssit ovat maanantaisin 4., tiistaisin 2. ja torstaisin 2. tunnilla). Kiertotuntikaavio tarkistetaan joka vuosi.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaukseen osallistutaan lukioajan jokaisen lukuvuoden aikana. Siinä sisältyy seuraavia asioita:

■ Yksilö- ja pienryhmäohjaus opinto-ohjaajan ja opintosihteerin luona

Voit varata opinto-ohjaajalta tai opintosihteeriltä ajan henkilökohtaiseen tai pienryhmäohjaukseen kaverisi kanssa. Lyhyet asiat voit hoitaa ilman ajanvaraustakin.

■ Ryhmäohjaajan tuokiot

Ryhmäohjaajan tuokiot ja -haastattelut korvaavat oppilaanohjaustunnit.

■ Suurryhmien informaatiotilaisuudet

Suurryhmille pidettävistä informaatiotilaisuuksista tiedotetaan aina erikseen. Osa näistä infoista on pakollisia: yo-info, yhteisvalinta, ammatti- korkeakouluopinnot ja yliopisto-opinnot sekä opintojen suunnittelu.

■ Aineistoihin ja materiaaleihin tutustuminen

Opinto-ohjauksen info- ja atk-pisteessä tai lainaamalla opolta.

■ Ammatinvalintatestien suorittaminen

Netissä tai lainaamalla cd-levyn opolta.

■ Tutor-ohjaus

Opiskelijatutoreilta saat perusinformaatiota nopeasti ja vaivattomasti.

■ Tapahtumiin osallistuminen

Messut, oppilaitosten opiskelijainfot, tutustumiskäynnit jne.

■ Kesätyöt, harjoittelut, tet -toiminta, vapaaehtois- tai kerhotyö

■ Omaehtoinen tiedonhankinta ja suunnitelmien tekeminen

■ Oppitunnit

Sinun kannattaa koota itsellesi ohjauskansio, johon keräät kaikkea opintoihisi ja tulevaisuudensuunnitelmiisi liittyvää materiaalia - suunnitelmien hiominen kestää koko lukio-opiskelun ajan. Tärkeintä on aktiivinen oman opiskelutyylin löytäminen, oman urasuunnitelman selkiyttäminen ja viisaan päätöksen tekeminen jatko-opintoihin hakeutumiseksi.

OP: OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen pakollinen kurssi

OP01 Koulutus, työ ja tulevaisuus

Ryhmänohjaustuokiot ja osa informaatiotilaisuuksista ovat pakollisia kaikille opiskelijoille ja kuuluvat kurssin suoritukseen. Lisäksi sinun tulee kerätä lukioaikanasasi vähintään 10 suoritusmerkintää eli opopistettä. Ammatilukiolaisille riittää viisi. Tapahtumat koululla antavat yhden suoritusmerkinnän ja opiskelu-messut ja muut koulun ulkopuoliset tapahtumat kaksi tai kolme merkintää, kun teet niistä raportin. Kurssista saat suoritusmerkinnän päättötodistukseen.

Opinto-ohjauksen syventävä kurssi

OP02 Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta

Opiskelija tutustuu eri alojen koulutusohjelmiin ja oppilaitoksiin (ylioppilaspohjaiset ammatilliset koulutukset, ammattikorkeakoulut ja yliopistot) sekä valitsemiensa alojen työtehtäviin ja yrityksiin. Kurssi suoritetaan pääosin ohjattuna itsenäisenä työskentelynä ja yritys- ja oppilaitosvierailuina. Kokeuksista laaditaan tiivis raportti tai oppimispäiväkirja. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

*Filosofia,
elämäkatsomustieto,
historia,
psykologia,
uskonto,
terveystieto ja yhteiskuntaoppi*

Humanismilla tarkoitetaan aatesuuntaa, ajattelu- ja elämäntapaa, jossa korostuvat inhimillisyys, ihmisarvo, suvaitsevaisuus, kriittisyys ja ihmisen mahdollisuudet oman elämän toimijana. Pyrkimys luovuuteen on myös keskeinen tavoite.

Kyseessä on ainekokonaisuus, jossa pyritään laaja-alaisen yleissivistyksen omaksumiseen. Se auttaa opiskelijaa ymmärtämään, tulkitsemaan ja selittämään maailmaa, elämää ja ihmistä sekä näihin liittyviä ilmiöitä, arvoja ja kulttuuria. Tavoitteena on ohjata opiskelijaa itsenäiseen ajatteluun, pohdintaan ja analyysiin. Tarkoituksena ei ole vain aineiden perusinformaation ja faktojen omaksuminen, vaan myös johdattaa opiskelija itsenäiseen tiedon hankkimiseen ja sen kriittiseen arviointiin. Hyvä yleissivistys on arvokas pääoma elämässä riippumatta siitä, mille alalle kukin myöhemmin suuntautuu.

FI: FILOSOFIA

3

Filosofiassa perehdytään ajattelun historiaan, ihmisen tiedollisiin, eettisiin ja esteettisiin kysymyksiin sekä etsitään niihin perusteltuja vastauksia. Opiskelu tukee yksilöllistä kehitystä ja edistää yleisiä oppimisen ja ajattelun valmiuksia, joita tarvitaan muuttuvassa ja monimutkaisessa yhteiskunnassa. Filosofia on opiskelua elämää varten, sillä se kehittää itsenäistä ajattelua ja lisää valmiuksia ratkoa vaikeitakin ongelmia. Tätä taitoa tarvitaan sekä opiskelussa että työelämässä riippumatta siitä, millaisen ammatillisen uran kukin valitsee. Samalla opiskelun tiedollinen aines on välttämätöntä kulttuuriperintömme ja nykykulttuurin ymmärtämiseksi.

Filosofiassa arvioidaan käsitteiden ja teorioiden omaksumista sekä kykyä ilmaista omaa filosofista ajattelua. Opiskelijan suhde filosofiaan kysymyksiin on yksilöllinen, mutta kysymysten käsittelyn perustana ovat ajattelun tiedolliset hyveet: kriittisyys, johdonmukaisuus, ristiriidattomuus ja järjestelmällisyys. Selvästi ajateltu on myös selvästi sanottu.

Filosofian kurssija ei voi suorittaa itsenäisesti. Opiskelu tulee aloittaa joko kurssista FI01 (pakollinen) tai kurssista FI02. Muilta osin suorittamisjärjestys on opiskelijan itsensä valittavissa. Tarkoituksenmukaisinta on kuitenkin suorittaa kurssi FI05 viimeisenä. Mikäli aikoo kirjoittaa ylioppilastutkinnon ainerealin filosofiassa, tulee suorittaa kaikki kurssit.

Filosofian pakollinen kurssi

Valtakunnalliset filosofian syventävät kurssit

FI01 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Kurssilla tutustutaan filosofian perusteisiin, todellisuuden luonteeseen, tiedon ja uskon, hengen ja aineen, vapauden ja välttämättömyyden välisiin ongelmiin. Todellisuutta, totuutta, tietoa ja kokemusta sekä arvojen ja normien maailmaa tutkitaan filosofisen ajattelun ja käsitteistön avulla. Tutustutaan oikean ja hyvän merkityksiin ja etsitään kauneuden ja onnellisuuden olemusta ja toteutumista.

FI02 Filosofinen etiikka

Kurssi perehdyttää filosofisen etiikan teorioihin, käsitteisiin ja ongelmiin tavoitteena elämän ja sen eri ilmiöiden analyysi ja arviointi moraalien näkökulmasta. Tämän pohjalta etsitään perusteltuja ratkaisuja käytännön ongelmiin filosofian tarjoamin välinein. Kursin keskeisiä teemoja ovat arvot, normit ja niiden luonne, etiikan eri suuntaukset; niiden perusteet ja kriittinen tarkastelu. Vastauksia haetaan myös kysymykseen, mitä on hyvä elämä ja miten tavoitella sitä.

FI03 Tiedon ja todellisuuden filosofia

Mitä on tieto, mikä on todellista, mikä näennäistä, mikä harhaa? Kurssin tärkeiksi teemoiksi muodostuvat tähän liittyen totuuden eri teoriat ja niiden luonne, tiedon mahdollisuudet ja rajat, kosmologian ja metafysiikan kysymykset sekä todellisuuden rakenne luonnontieteellisen ja ihmistieteellisen sekä käytännöllisen tiedon valossa. Kurssin pääätteeksi perehdytään tieteen tekemisen maailmaan ja keinoihin tuottaa uutta tietoa. "Tieto on valtaa."

FI04 Yhteiskuntafilosofia (uusi kurssi)

Kurssilla tarkastellaan ajankohtaisia yhteiskunnallisia ilmiöitä filosofiasta käsin. Poliittikkaa ja yhteiskunnan ongelmia lähestytään näkökulmasta, joka poikkeaa tutusta ja tavanomaisesta. Kurssin aiheina ovat mm. valta ja sen mekanismit, demokratia, vaihtoehtoliikkeet, konservatismi, taloudellinen liberalismi, sosialismi ja näiden yhteiskuntafilosofiset tulkinat. Ajankohtaisia aiheita ovat myös globalisaatio, monikulttuurisuus, tasa-arvo- ja sukupuolikysymykset sekä futurologia.

Koulun oma filosofian syventävä kurssi

FI05 Filosofia ja nykyaika (entinen FF04)

Viimeisellä kurssilla keskitytään nykyaikajan filosofiaan aiemmin opittua syvennellen. Samalla arvioidaan alan viimeisintä kehitystä sekä filosofian mahdollisuuksia ratkaista uuden tekniikan ja kehityksen mukanaan tuomia moderneja ja monimutkaisia ongelmia. Filosofian suunnista perehdytään erityisesti semantiikan kysymyksiin, ekofilosofian, luonnonfilosofian ja talousetiikan ongelmiin sekä erilaisiin elämänhallintaan liittyviin aiheisiin. Kurssi soveltuu erinomaisesti myös kertauskurssiksi ylioppilaskirjoituksiin valmentauduttaessa. Kurssista saa numeroarvosanan.

HI: HISTORIA

3

Historia luo perustan maailmankuvalle: nykyisyyttä ei voi ymmärtää eikä tulevaisuutta suunnitella ilman että tuntee historiaa. Historian kursseilla hankitaan perusvalmiudet historiallisen perinnön ja kulttuuritaustamme ymmärtämiseen. Yleissivistävyyden lisäksi historian opinnot valmistavat kulttuuri-, viestintä- ja yhteiskunta-aineiden jatko-opintoihin. Siihen liittyviä ammatteja on opetus-, kulttuuri- ja museoaloilla sekä median maailmassa. Historian opiskelua tukevia aineita ovat muiden muassa filosofia, maantiede, uskonto/ elämäntutkimus ja äidinkieli ja kirjallisuus.

Historian opinnot tulee aloittaa kursseilla HI01 ja HI02. Niiden jälkeen kurssien suoritusjärjestys on vapaasti valittavissa. Kurssisuorituksen kannattaa jakaa tasaisesti koko opiskeluajalle. Jos aiot kirjoittaa reaalikokeessa historian, suositeltu etenemisjärjestys on seuraava:

1. vuosi	HI01	HI02	HI07
2. vuosi	HI03	HI06	HI08
3. vuosi	HI04	HI05	HI09

Valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi on tarjolla koulukohtaisia kursseja, jotka syventävät valtakunnallisten kurssien sisältöjä. Näitä ovat HI07 Populaarikulttuurin historia ja HI08 Sukututkimus. Katso kurssiesitelyistä, milloin näitä kursseja tarjotaan. Lisäksi HI09 Historian abikurssi on välttämätön niille, jotka kirjoittavat historian reaalikokeen.

Koulun yhteisistä soveltavista kursseista historian opintoja ja ainereaaliiin valmistautumista tukevat erityisesti YTK14 Uskonto- ja yhteiskuntaaantieteen kurssi sekä tutkielmanprojektit.

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Historia ja yhteiskunta ovat ennen vuotta 2005 aloittaneille opiskelijoille yksi oppiaine, josta saa päästötodistukseen yhden arvosanan. Heille oppiaineessa on viisi pakollista kurssia, neljä historian kurssia (uusilla koodeilla HI01, HI02, HI03, HI04) ja yksi yhteiskuntaopin kurssi (entinen HY05, kurssitarjottimessa nyt YH01). Yhteiskuntaopista on lisätietoja oppiaineen kohdalla oppaassa. Voit valita opinto-ohjelmaasi kaikkia uuden opetussuunnitelman kursseja.

Jos kirjoitat ylioppilastutkinnon reaalikokeen ennen kevättä 2006, pyydä opettajilta lisätietoa siitä, mitä kursseja kannattaa opiskella. Abikurssi HI09 on tällöin välttämätön.

Syksyllä 2005 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittavat opiskelijat

Historian pakolliset kurssit

HI01 Ihminen, ympäristö ja kulttuuri

Kurssi esittelee aikakausittain ihmiskunnan tärkeimpiä kulttuurisaavutuksia ja murrosvaiheita. Sen pääpaino on ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksessa, elinkeinojen ja tekniikan sekä yhteiskuntamuotojen kehityksen seuraamisessa. Historian opinnot on aloitettava tällä kurssilla, eikä sitä voi suorittaa itsenäisesti.

HI02 Eurooppalainen ihminen

Kurssilla tarkastellaan länsimaista ihmistä eri aikakausien tyypillisten piirteiden kautta. Keskeisiä näkökulmia ovat maailmankuvan kehitys, tieteen ja taiteen saavutukset ja ihmiskäsitys.

H103 Kansainväliset suhteet

Kurssin tavoitteena on oppia kansainvälisen politiikan toimintaa, perehtyä alan keskeiseen terminologiaan ja näin oppia ymmärtämään välillä kaaottiselta

tuntuvalta maailmamme menoa. Pääpaino on 1900-luvun historiassa.

HI04 Suomen historian käännekohtia

Kurssi käsittelee Suomen uusinta historiaa. Kurssin tärkeitä teemoja ovat suomalaisen identiteetin synty, itsenäistyminen ja siihen johtanut kehitys, sotiin 1939 - 1944 murroskausi, Suomen selviäminen kylmän sodan aikana sekä sosialismin romahduksen jälkeinen uusi tilanne.

Valtakunnalliset historian syventävät kurssit

HI05 Suomen vaiheet esihistoriasta autonomiaan aikaan (entinen HY11)

Kuinka suomalaisuuteen ovat vaikuttaneet geeniperimä, maantiede, naapurikansat, roomalais-katolinen keskiaika, Ruotsin suurvalta-aika sotineen ja

hallitsijat, viisaat kuningattaret ja heikot kuninkaat? Kurssilla suomalaisia tarkastellaan eurooppalaisena kansana ja osana Itämeren kulttuuripiiriä ennen vuotta 1809.

HI06 Kulttuurit kohtaavat

Maailmankylän kulttuurien kirjo on laaja ja kasvavan kulttuurien välisen vuorovaikutuksen vuoksi ei-eurooppalaisten kulttuurien historian, tapojen ja yhteiskunnan tuntemus on yhä tärkeämpää. Kurssilla keskitytään valinnan mukaan muutamaa kulttuuripiiriin, joita ovat afrikkalainen, kiinalainen/japanilainen, intialainen, australialainen, islamilainen ja latinalaisen Amerikan kulttuuri. Soveltava YTK14 Uskonto- ja yhteiskuntatieteiden kurssi syventää tietoja aihepiiristä.

Koulun omat historian syventävät kurssit

HI07 Populaarikulttuurin historia (entinen HY12)

Populaarikulttuuriin kuuluvat esim. elokuvat, radio, televisio, kilpaurheilu, viihdemusiikki, sarjakuvat ja vaatemuoti, joiden maailmankuva heijastaa teollistuneen ajan arvoja ja aatesuuntia. Opiskelijat perehtyvät siihen, miten populaarikulttuurin merkitys on 1900-luvulla kasvanut ja miten se on vaikuttanut ihmiseen. Kurssilla käydään aihepiiriä läpi erityisesti elokuvien kautta. Kurssista saa numeroarvosanan ja se järjestetään joka toinen lukuvuosi, seuraavan kerran lukuvuonna 2006-2007.

HI08 Sukututkimus (entinen HY09)

Kurssin tavoitteena on laatia pienimuotoinen tutkimus omasta suvusta ja sen elämästä. Kurssin aikana perehdytään

sukututkimuksen tärkeimpiin lähteisiin ja arkistoihin sekä tehdään tutkimusvierailuja Kansallisarkistoon Helsingissä. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti ja siitä saa suoritusmerkinnän. Kurssin hyväksytyt suoritus edellyttää kaikkien tehtävien tekemistä ja aktiivista osallistumista työskentelyyn. Ryhmään voi ottaa enintään 20 opiskelijaa. Kurssi järjestetään joka toinen lukuvuosi, seuraavan kerran lukuvuonna 2005-2006.

HI09 Historian abikurssi (entinen HY13)

Kurssilla valmistaudutaan reaalikokeeseen. Kertaamme historian valtakunnalliset kurssit ja harjoittelemme reaalikokeeseen vastaamista mm. vanhojen yo-tehtävien avulla. Kurssista saa numeroarvosanan.

3

PS: PSYKOLOGIA

Ihmisen toimintaa tutkivana tieteenä psykologia antaa opiskelijalle valmiuksia havainnoida ja ymmärtää monipuolisesti ihmistä ja hänen toimintaansa vaikuttavia tekijöitä. Psykologisen tiedon ja käsitteiden avulla opiskelija voi omakohtaisesti tunnistaa, tiedostaa ja käsitellä psyykkisiä ilmiöitä. Psykologian tiedot ja taidot tukevat itsetuntemusta, itsensä kehittämistä ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämistä. Psykologian yhtäältä empiirinen ja toisaalta pohdiskeleva ote luo opiskelijalle mahdollisuuden kehittää omaa kriittistä ajatteluaan. Psykologia on tiede, jonka tutkimustuloksia sovelletaan urheilusta ja oppimisesta aina mielenterveyspsykologiaan saakka.

Psykologiasta tulee syksystä 2005 alkaen kaikille yksi pakollinen kurssi. Siinä käsitellään ihmisen psyykkisyyteen, oppimiseen ja vuorovaikutukseen liittyviä kysymyksiä.

Psykologian opinnot aloitetaan PS01-kurssista. Suoritusjärjestys on muutoin vapaa, paitsi PS02 on hyvä suorittaa ennen PS05-kurssia. Reaalikokeessa menestymistä varmentaa tietysti mahdollisimman monen kurssin valinta ja terävyyttä hiotaan vielä erityisellä kertauskurssilla (PS07).

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Kurssi PS01 ei ole pakollinen ennen vuotta 2005 opintonsa aloittaneille. PS04 suoritetaan itsenäisesti. Opiskelija voi valita kaikkia psykologian kursseja, ellei ole niitä aikaisemmin suorittanut. Korvaavuudet varmistetaan kurssin opettajalta.

Syksyllä 2005 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittavat opiskelijat

Psykologian pakollinen kurssi

PS01 Psykkinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus

Kurssin tavoitteena on oppia ymmärtämään psykologia- tieteen asema ja merkitys tieteiden kentässä. Tarkoituksena on palvella myös oman oppimistehokkuuden arviointia ja antaa vihjeitä, miten tietoa parhaimmin sisäistetään. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssin suoritus on edellytys muiden psykologian kurssien suorittamiselle. Kurssi ei ole pakollinen ennen syksyä 2005 lukio-opintonsa aloittaneille.

Valtakunnalliset psykologian syventävät kurssit

PS02 Ihmisen psykkinen kehitys

Ihmisen kehitystä voidaan tarkastella kehityksen eri osa- alueilla ja toisaalta elämänkaaren mitalla. Kurssin painopisteenä on ”minään” liittyvä kehitys eli kuinka ihmisen mieli kehittyy esimerkiksi ajattelun ja havainnoinnin ohjaajaksi. Kurssi on herkkää psykologiaa. Sen aikana on tavoitteena analysoida sekä itseä että omaa ihmissuhdeverkostoa. Kurssi on myös perusta PS05 Persoonallisuus ja mielenterveys –kurssille.

PS03 Ihmisen tiedonkäsitte- lyn perusteet

Kurssilla käsitellään tiedollisia toimintoja (havainnot, ajattelu...), vireystilaa

ja näiden hermostollista perustaa sekä hermoston toimintaa ja rakennetta laajemminkin. Ihmisen mielen ”koti” on aivot. Niiden rakennetta ja toimintaa on tutkittu monilla menetelmillä, joista lyhenteet EEG, GSR ja MEG ovat tutuimpia. Kurssilla kartoitetaan näitä ja muitakin tutkimusmenetelmiä.

PS04 Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta

Psykologia- tieteen elinvoimaan vaikutti paljon 1900-luvun alussa Sigmund Freud. Hänen antiaan psykologialle on paljolti se, että toiminnalla ymmärretään olevan myös esitietoisia ja tiedostamattomia vaikuttimia. Nämä ilmenevät mm. motiiveina ja emootioina. ”Älykäs” toiminnan ohjaus ei aina olekaan älykästä, vaan mielekästä. Ihmiset kuitenkin kykenevät moniin johdonmukaisiin toimiin. Miten siis toimintaa voidaan selittää motiiveilla ja emootioilla ja mitä vaaditaan asiantuntijalta? Ennen vuotta 2005 psykologian opiskelun aloittaneet suorittavat kurssin itsenäisesti. Lisätietoja psykologian opettajalta.

PS05 Persoonallisuus ja mielenterveys

Kurssi PS05 muodostaa psykologian oppimäärän ytimen, koska sillä käsitellään yksilöllistä ja muista psyykkisistä ominaisuuksiltaan eroavaa kokonaisuutta, persoonallisuutta. Persoonallisuuden eheys on normaaliutta, mutta kuitenkin tämän tilan saavuttaminen ja ylläpito edellyttää ajoittain vaikeidenkin

kysymysten, kuten itsetunnon ja toisten ihmisten tarvitsevuuden ongelman tietoista käsittelyä. Persoonallisuuden häiriöt saattavat johtaa mielenterveyden häiriöihin ja niistä paraneminen edellyttää usein psykoterapiaa.

Koulun omat psykologian syventävät kurssit

PS06 Sosiaalipsykologia

Sosiaalipsykologiassa tutkitaan vuorovaikutusta yksilöiden, ryhmien, kansojen ja kulttuurien kesken. Keskeisiä käsitteitä ovat ryhmä, normi, status ja sosiaalinen vuorovaikutus. Koska ihminen löytää itsensä vain muiden kautta, on sosiaalipsykologisella tiedolla –käyttäytymiseen vaikuttavilla sosiaalisilla taustavoimilla – paljon käyttöä. Sosiaalipsykologian kurssi on olemukseltaan ryhmäkäyttäytymistä tutkiva ja ryhmässä käyttäytymistä harjaannuttava. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssista saa numeroarvosanan.

PS07 Kertauskurssi abiturienteille

Kertauskurssilla kootaan opiskeltua oppimäärää järjestelmälliseen muotoon kokonaiskuvan hahmottamiseksi ja siten ylioppilaskirjoituksissa menestymiseksi. Kurssilla harjoitellaan vastustekniikkaa ja kootaan syventävää tietoa kilpailuvista lähteistä. Koska kertauskurssi perustuu opettajien ammattitaidon ja koulun materiaalien hyväksikäyttöön, ei kurssia voi suorittaa itsenäisesti. Kurssimateriaali kerätään portfoliomuotoon ja siihen sisällytetään myös mahdolliset aikaisemmat oppilaan uudelleen analysoimat kurssikokeet. Kurssista saa numeroarvosanan.

TE: TERVEYSTIETO

Terveystieto on monitieteelliseen tietoperustaan nojautuva oppiaine, jonka tarkoitus on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Terveysosaamiseen luetaan myös valmius ottaa vastuuta oman ja toisten terveyden edistämisestä. Terveyttä ja sairautta tarkastellaan yksilön, perheen, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta. Terveystiedon kurssien arvosanat annetaan kurssikokeen, ryhmätehtävien, esitelmien sekä toiminnallisten tehtävien perusteella.

Terveystiedon voi kirjoittaa ylioppilastutkinnon ainereaalissa kevästä 2007 alkaen.

3

Terveystiedon pakollinen kurssi

TE01 Terveyden perusteet (entinen LI03)

Kurssilla tarkastellaan toimintakykyyn sekä turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä: ravitsemus, uni, lepo ja kuormitus, terveystiliikunta, mielenterveys, sosiaalinen tuki, työhyvinvointi, ensiapu, ympäristön terveys sekä seksuaaliterveys. Kurssiin kuuluu mm. itsenäistä tiedon hakua terveyden osa-alueista mm. internet-sivustojen kautta. HUOM! Kurssi on pakollinen myös ennen vuotta 2005 lukio-opintonsa aloittaneille.

Valtakunnalliset terveystiedot syventävät kurssit

TE02 Terveys ja sairaus nuoren arjessa (entinen LI13)

Kurssilla syvennetään pakollisen kurssin tavoitteita nuorten arkielämän terveystottumuksien ja selviytymisen keinojen osalta. Eri sisältöalueiden avulla tarkastellaan terveysongelmiin liittyviä

ongelmia ja niiden tulkintoja. Työtavoissa korostuvat arvopohdinta, yksilö- ja ryhmäharjoitukset sekä keskustelu.

TE03 Terveys ja tutkimus (entinen LI14)

Kurssilla perehdytään terveyden ja sairauden tutkimiseen sekä terveydenhuollossa että yksilötasolla. Opiskelija toteuttaa pienimuotoisia terveyttä ja terveyskäyttäytymistä koskevia tutkimuksia omassa ympäristössään. Työtavoissa korostuvat toiminnallisuus, tekemällä oppiminen, tutkiva oppiminen ja vierailukäynnit.

UE, UO, ET: *Elämäkatsomusaineet*

Lukiolainen suorittaa kolme pakollista kurssia siinä aineessa, mihin ensisijaisesti kuuluu. Syventäviä kursseja voi valita myös ristiin eri elämäkatsomusaineiden välillä. Ainereaaliin valmistauduttaessa on syytä muistaa, että ylioppilaskirjoitusten kysymykset tulevat valtakunnallisista pakollisista ja syventävistä kursseista. Toki koulumme monipuolinen tarjonta kannattaa hyödyntää ja syventää tietoja koulukohtaisilla syventävillä ja soveltavilla kursseilla.

Ryhmäjako:

- Luterilaiseen kirkkoon kuuluvat evankelis-luterilainen uskonto UE. Tähän voivat myös muut halutessaan osallistua.
- Ortodoksisen kirkkoon kuuluvat ortodoksinen uskonto UO.
- Muihin uskontokuntiin kuuluvat tai uskontokuntiin kuulumattomat elämän katsomustieto ET.

Jos opiskelet uskontoa ja haluat kirjoittaa elämäkatsomustiedon ylioppilaskirjoitusten ainereaalissa, sinun pitää suorittaa ylimääräisenä elämäkatsomustiedon kurssit. Vastaavasti elämäkatsomustiedon opiskelija voi kirjoittaa uskonnon ainereaalin suoritettuaan ylimääräisenä uskonnon pakolliset kurssit.

UE: EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO

Lukion uskonnonopetuksen tavoitteena on, että opiskelija oppii käsitteellisiä ja tiedollisia välineitä, joiden avulla hän kykenee tarkastelemaan erilaisia maailmankatsomuksia. Tavoitteena on kehittää opiskelijan katsomuksellisia ajattelutaitoja, niin että hän jäsentää omaa identiteettiään ja ymmärtää erilaisia uskontoja ja maailmankatsomuksia. Lisäksi pyritään edistämään kulttuurista lukutaitoa sekä suvaitsevaisuutta eri uskontoja, etnisiä ryhmiä ja maailmankatsomuksia kohtaan.

Ensimmäiseksi pitää suorittaa UE01-kurssi, joka antaa käsitteellisen pohjan myöhemmille kursseille. Sen jälkeen suoritusjärjestys on vapaa. Kursseja UE01, UE03, UE06 ja UE07 ei voi suorittaa itsenäisesti.

Jos aiot kirjoittaa reaalikokeessa evankelis-luterilaisen uskonnon, etenemisjärjestys voisi esim. olla seuraava:

1. vuosi	UE01	UE02	
2. vuosi	UE03	UE04	
3. vuosi	UE05	UE07	YTK14

3

Evankelis-luterilaisen uskonnon pakolliset kurssit

UE01 Uskonnon luonne ja merkitys

Mitä on uskonto ja miten sitä voidaan tutkia? Mihin asioihin uskonto vaikuttaa? Minkälaisia vanhoja ja uusia myyttejä on olemassa? Minkälainen kirjakoelma on Raamattu ja miten sitä voidaan tutkia?

UE02 Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta

Miten kristinusko syntyi ja miten siitä tuli eurooppalaisen kulttuurin pohjavirta? Miten yhteiskunnalliset ja kulttuuriset tekijät ovat vaikuttaneet kristinuskoon? Miten uskontohistoria voi auttaa meitä tulkitsemaan tämän päivän ilmiöitä esimerkiksi mediasta? Suositellaan HI02-kurssin suorittamista ennen tätä kurssia.

UE03 Ihmisen elämä ja etiikka

Mikä on ihminen ja Jumala kristinuskon mukaan? Miten moraalaisia kysymyksiä voidaan arvioida? Onko sodalla moraa-

lia? Mitä eettistä kysymyksenasettelua sovelletaan ihmissuhteissa?

Valtakunnalliset uskonnon syventävät kurssit

UE04 Uskontojen maailmat

Onko koti vai temppeli hindulaisen uskonharjoituksen suosituin paikka? Miksi Buddha hymyilee? Miksi tasapaino on oleellista Kiinan uskonnoissa? Ovatko taistelulajit japanilaista uskonnollisuutta? Mikä on oleellista juutalaisessa elämäntavassa? Mitä oivalluksia tarjoaa islamilainen mystiikka?

UE05 Mihin suomalainen usko?

Minkälaisia olivat muinaissuomalaiset jumalat? Mikä rooli luterilaisuudella on pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan ihanteissa? *Sinuhe egyptiläinen, Papin tytär, Heränneitä, Populaarimusikkia Vittulajänkältä, Ei minulta mitään puutu, Viimeiset kiusaukset, Apulannan jumala...* Miten uskonto näkyy suomalaisessa kulttuurissa?

Koulun omat uskonnon syventävät kurssit

UE06 Raamattu

Esimerkkiteemoja: Raamattu elokuvissa, Raamattu ja kuvataide. Kurssia ei järjestetä joka vuosi ja sen teema voi vaihdella eri vuosina. Kurssista saa suorituserkinnän.

UE07 Abikurssi

Kurssilla kerrataan sisältöjä uskonnon reaalikokeeseen sekä syvennetään taitoja hyviin essee-vastauksiin. Kurssista saa suorituserkinnän.

UO:ORTODOKSINEN USKONTO

Opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille tietoja ortodoksisen kirkon traditiosta ja ajattelusta koulun jälkeistä elämää varten. Opetus auttaa opiskelijaa kehittämään omaa persoonallisuuttaan vastuullisena jäsenenä ortodoksisessa kirkossa ja yhteiskunnassa.

3

Ortodoksisen uskonnon pakolliset kurssit

UO01 Ortodoksinen maailma

Ortodoksisen kirkon historia alkuseurakunnasta tähän päivään. Ortodoksisen kirkon vaikutus yhteiskunnassa ja eri kansallisuuksien keskuudessa. Kristilliseen perinteeseen paneudutaan niin ortodoksisen kirkon kuin myös läntisen kirkon historian välityksellä.

kehitystä ja käytäntöä. Opiskelijaa kannustetaan omatoimiseen Raamatun tutkiskeluun.

Valtakunnalliset ortodoksisen uskonnon syventävät kurssit

Valtakunnallisten syventävien kursseiden **UO04 Uskontojen maailmat** ja **UO05 Ortodoksinen Suomi** järjestämisestä lisätietoja ortodoksisen uskonnon opettajalta.

UO02 Uskonoppi ja etiikka

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee ortodoksisen kirkon opin lähteet ja perusteet sekä etiikan perusteet. Etiikan opetuksen lähtökohtana on Raamatun ja kirkon ihmiskuva, jonka pohjalta lähestytään ajankohtaisia yhteiskunnallisia ja yksilöllisiä kysymyksiä ja mietitään niiden ratkaisuja.

UO03 Raamattutieto

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee Raamatun käytön ortodoksisessa kirkossa ja sen liturgisessa elämässä. Tutkitaan Pyhän kirjan syntyä,

ET: ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämänkatsomustieto on oppiaineena perustaltaan monitieteinen. Se ammentaa aineistonsa niin ihmis-, yhteiskunta-, kuin kulttuuritieteistäkin. Opiskelu perustuu ihmisten mahdollisuuteen ja oikeuteen elää vapaina ja keskenään tasavertaisina. Lähtökohtana on ihmisen oma kyky tutkia maailmaa ja laajentaa tietämystään ja ohjata yhteisin toimin elämäänsä. Ihminen rakentaa itse tulevaisuutensa. Näin kehittyvät myös oma eettinen arviointikyky, vuoropuhelun, kuuntelun ja itseilmaisun taidot. Pyrkimyksenä on polkujen löytyminen kohti hyvää elämää niin yksilöinä kuin yhteisönäkin.

Elämänkatsomustiedossa arviointi perustuu tietoinneksen omaksumiseen ja katsomuksellisen ymmärryksen kehittymiseen. Keskusteluissa ja pohdinoissa arvostetaan erityisesti itsenäistä ajattelua, kriittisyyttä, ajattelun johdonmukaisuutta, selkeyttä ja systemaattisuutta. Tärkeää on myös suvaitsevaisuuden perusasenne sekä kyky huomioida eri näkökulmia ja katsomustapoja.

Elämänkatsomustiedon pakolliset kurssit

ET01 Hyvä elämä

Kurssin keskeisiä kysymyksiä ovat, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista se koostuu ja miten tavoitella sitä. Kurssilla opitaan eettinen peruskäsitteistö, minkä avulla on mahdollista arvioida erilaisia uskomuksia ja elämänkatsomuksia koskevia suuntauksia ja väittämiä. Samalla tarkastellaan elämänhallinnan keinoja ja mahdollisuuksia vaikuttaa itse omaan elämäänsä.

ET02 Maailmankuva

Kurssilla tutkitaan maailmankuvan muotoutumista, muuttumista ja kehittymistä sekä tarkastellaan tieteellisen ajattelun pohjalta erilaisia maailmankuvia ja et-

sitään niiden ominaispiirteitä. Huomiota kiinnitetään myös kasvatuksen ja kulttuurin, yhteiskunnan, median sekä tieteen ja taiteen merkitykseen maailmankuvan muovaajana.

ET03 Yksilö ja yhteisö

Yhteiskuntaetiikan perusteet sekä oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumisen pohdinta muodostavat kurssin pääsisällön. Yhdessä tutkitaan, missä määrin erilaiset ihmiset saavat oikeutta tässä yhteiskunnassa ja maailmassa nyt ja tulevaisuudessa. Oleellisia teemoja ovat myös vallankäytön olemus ja muodot,

erilaiset valtasuhteet, poliittiset ideologiat, ihanteet ja virtaukset utopiat sekä demokratian muodot.

Valtakunnalliset elämäkatsomustiedon syventävät kurssit

ET04 Kulttuuriperintö ja identiteetti

Oma katsomuksemme ja kulttuurimme on vain yksi muiden joukossa. Ihmisen peruskysymykset ja –tarpeet ovat kaikkialla samanlaiset mutta vastaukset näihin eivät. Kurssilla lähdetään omasta kulttuuriperinnöstämme ja edetään sitten maailman monikulttuurisuuteen. Ydinkysymys on, miten eri kulttuurit ja niiden muutokset voivat toimia hyvän elämän lähtökohtana ja kehyksenä.

ET05 Maailman selittäminen katsomusperinteissä

Aineen opintojen päätteeksi analysoidaan erilaisia tapoja selittää maailmaa myyttisissä, uskonnollisissa ja uskonnottomissa katsomusperinteissä. Kurssilla perehdytään erilaisten katsomusten syntyyn, historiaan ja tutkimukseen. Muita aiheita ovat mm. myytit maailman selittäjinä, uskontokritiikki, ateismi, agnostismi, vapaa-ajattelu, sekä humanismi ja kristinusko länsimaiden katsomuksellisina perusvirtauksina.

YH: YHTEISKUNTAOPPI

Me kaikki elämämme yhteisössä, joka toimii tiettyjen sääntöjen mukaan. Me teemme joka päivä taloudellisia ratkaisuja esimerkiksi ostaessamme ruokaa tai laittaessa rahaa pankkiin. Yhteiskuntaopissa opitaan ensinnäkin ymmärtämään yhteiskunnan toiminnan pelisääntöjä sekä ymmärtämään, miten suomalainen yhteiskunta toimii valtiollisella ja kunnallisella tasolla. Yhteiskunta ei kuitenkaan toimi ilman taloutta. Siksi myös sen tuntemus on tarpeen.

Yhteiskuntaoppi sopii erityisen hyvin oikeustieteen, kaupallisen alan, valtiopillisia sekä muita yhteiskunnallisia jatko-opintoja suunnitteleville. Yhteiskuntaopin opinnot pitää aloittaa kurssilla YH01 Yhteiskuntatieto.

Jos aiot kirjoittaa reaalikokeessa yhteiskuntaopin, suositeltu etenemisjärjestys on seuraava:

2. vuosi	YH01	YH02	YH03	YH04
3. vuosi	YH05	YH06	YH07	

Valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi Järvenpään lukiossa on tarjolla koulukohtaisia kursseja, jotka syventävät valtakunnallisten kurssien sisältöjä. Näitä ovat YH05 Yhteiskunnallisen vaikuttamisen kurssi ja YH05 Yrittäjyys. Katso kurssiesittelyistä, milloin näitä kursseja tarjotaan. Lisäksi YH07 abikurssi on välttämätön niille, jotka kirjoittavat yhteiskuntaopin reaalikokeen.

Koulun yhteisistä soveltavista kursseista yhteiskuntaopintoja tukevat erityisesti YTK14 Uskonto- ja yhteiskuntamaantieteen kurssi sekä Kansalaisen turvakurssit (YTK03 ja YTK04).

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Historia ja yhteiskuntaoppi ovat ennen vuotta 2005 aloittaneille opiskelijoille samaa oppiainetta, josta saa päättötodistukseen yhden arvosanan. Yhteiskuntaopista pitää suorittaa kurssi YH01 eli entinen HY05. Historian pakollisesta neljästä kurssista löytyy lisätietoja oppaan historia-kohdasta. Voit valita opinto-ohjelmaasi kaikkia uuden opetussuunnitelman kursseja.

3

Syksyllä 2005 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittavat opiskelijat

Yhteiskuntaopin pakolliset kurssit

YH01 Yhteiskuntatieto (entinen HY05)

Kurssilla pureudutaan Suomen politiikkaan ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon niin valtakunnallisella kuin paikallisella tasolla. Sen tavoitteena on myös aktivoida yhteiskunnallisten asioiden seuraamiseen ja aktiiviseen toimintaan yhteiskunnan jäsenenä. Kurssea ei voi suorittaa itsenäisesti ja se on käytävä ennen muita yhteiskuntaopin opintoja.

YH02 Taloustieto (entinen HY07)

Kurssi tarjoaa talouselämän kysymysten ymmärtämiseen niin yksilön, yritysten kuin julkisyhteisöjen kannalta. Kurssilla opitaan perusasiat siitä, miten Suomen kansantalous toimii ja miten talous vaikuttaa tavallisen ihmisen näkökulmasta. Kurssi ei ole pakollinen ennen syksyä 2005 lukio-opintonsa aloittaneille, mutta yhteiskuntaopin ainereaalien kirjoittajille se on välttämätön.

Valtakunnalliset yhteiskuntaopin syventävät kurssit

YH03 Kansalaisen lakitieto (entinen HY08)

Vaikka lakeja ei tunne, niitä on kuitenkin noudatettava. Arkipäivän elämää hallitsevat monet lait, ja lakitiedon kurssi auttaa pääsemään alkuun niiden tuntemisessa. Kurssi opettaa monia käytännön elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Esimerkkinä ovat muun muassa avioliittolaki, velallisen oikeudet ja velvollisuudet sekä vuokralaisen oikeusturva.

YH04 Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni (uusi kurssi)

Kaikki mitä olet aina halunnut tietää Euroopan unionista. Kurssilla tutustutaan EU:n toimintaan ja merkitykseen tavalliselle ihmiselle sekä eurooppalaisuuteen kulttuurillisesti ja yhteiskunnallisesti. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Koulun omat yhteiskuntaopin syventävät kurssit

YH05 Yhteiskunnallisen vaikuttamisen kurssi (uusi kurssi)

Vaikuttaminen on kansalaisyhteiskunnan perusta. Kurssilla pohditaan yhteiskunnallisen vaikuttamisen merkitystä ja keinoja sekä toteutetaan teemaan liittyvä käytännön hanke. Aktiivisesta osallistumisesta saa suoritusmerkinnän ja kurssia tarjotaan seuraavan kerran lukuvuonna 2006-2007.

YH06 Yrittäjyys (entinen HY15)

Kurssilla pureudutaan yrittäjyyteen ja yritystoiminnan arjen ytimeen sekä tarkastellaan yritysten toimintaedellytyksiä Suomessa. Sillä opitaan ymmärtämään yritystoiminnan perusteet, tietämään, miten yritys perustetaan ja miten sille haetaan rahoitusta, tuntemaan yritystoimintaa koskevaa lainsäädäntöä sekäideoimaan yritystoimintaa realistiselta pohjalta ja niin halutessa perustamaan yritys. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti ja siitä saa suoritusmerkinnän. Kurssisuoritukseen kuuluu tutustuminen yrityksiin ja oman tai ryhmän yritysideoan kehittäminen projektityönä.

YH07 Yhteiskuntaopin abikurssi (uusi kurssi)

Kurssilla valmistaudutaan reaaliarvokeeseen. Kertaamme yhteiskuntaopin valtakunnalliset kurssit ja harjoittelemme reaaliarvokeeseen vastaamista mm. vanhojen yo-tehtävien avulla. Kurssista saa numeroarvosanan.

Espanja, englanti, latina, ranska, ruotsi, saksa, venäjä ja äidinkieli ja kirjallisuus

Tarvitset aina kieliä riippumatta siitä, mille alalle olet suuntautunut. Niiden kautta avautuu myös tie oman ja vieraiden kulttuurien ymmärtämiseen. Järvenpään lukiossa on suuren lukion runsas kielitarjonta. Voit suorittaa A-oppimäärän useassa vieraassa kielessä ja osallistua valtakunnalliseen suullisen kielitaidon kokeeseen. Myös äidinkielessä ja kirjallisuudessa on runsaasti viestintään ja mediaan liittyviä kursseja.

EA: ESPANJA (B3-kieli)

Espanja on maailmankieli, jota puhuu äidinkielenään noin puoli miljardia ihmistä Espanjassa ja latinalaisessa Amerikassa. Espanjan osaaminen saattaa siis olla valttikorttisi työelämässä.

Koulussamme espanjan opiskelu alkaa aivan alkeista. Kaikilla kursseilla harjoitellaan espanjan ymmärtämistä ja tuottamista monipuolisesti. Erityisesti ensimmäisillä kursseilla pääpaino on puhutun kielen tuottamisessa ja ymmärtämisessä, mutta vähitellen lisääntyy myös kirjoittamisen ja pidempien tekstien lukemisen osuus. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Numerojärjestyksestä poikkeaminen tai kurssin suorittaminen itsenäisesti ovat poikkeustapauksia, joista on aina neuvoteltava opettajan kanssa etukäteen.

Yo-kirjoituksissa menestyminen edellyttää koko oppimäärän opiskelua. Kurssit kannattaa sijoittaa opinto-ohjelmaan seuraavasti:

1. vuosi	EAB01	EAB02	EAB03
2. vuosi	EAB04	EAB05	EAB06
3. vuosi	EAB07	EAB08	EAB09

Uusi opetussuunnitelma ei tuo muutoksia espanjan kurssien sisältöihin tai suoritusjärjestykseen.

Valtakunnalliset B-espanjan kurssit

EAB01 Hyvää päivää, hauska tutustua

Tutustutaan espanjankieliseen maailmaan ja opetellaan ääntämään espanjaa. Opitaan tervehdyksiä, numeroita ja arkielämän selviytymiskieltä.

EAB02 Näin asiat hoituvat

Opitaan kertomaan itsestä ja perheestä sekä selviytymään helpoista arkielämän viestintätilanteista.

EAB03 Vapaa-aika ja harrastukset

Opitaan mm. maantieteellistä sanastoa ja antamaan suuntaohjeita sekä kertomaan vapaa-ajan vietosta ja harrastuksista.

EAB04 Meillä ja muualla

Opitaan kertomaan tekemisistä mennessä ajassa.

EAB05 Ennen ja nyt

Opitaan lisää menneen ajan muotoja sekä käytännön sanastoa eri viestintätilanteissa.

EAB06 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Opitaan kertomaan tulevista tapahtumista ja suunnitelmista

EAB07 Kulttuuri

Opitaan ehtolauseita ja tutustutaan espanjankielisen kulttuurin eri muotoihin, esimerkiksi teatteriin, elokuvaan, kirjallisuuteen ja urheiluun.

EAB08 Yhteinen maapal- lomme

Luetaan tekstejä eri aihepiireistä ja laajennetaan sanavarastoa. Harjoitellaan ainekirjoitusta ja kuullunymmärrystä sekä kerrataan kielioppia.

Koulun oma B-espanjan syventävä kurssi

EAB09 Espanjan abikurssi

Valmistaudutaan ylioppilastutkintoon. Harjoitellaan eri tehtävyytyyppejä, laajennetaan sanavarastoa, kirjoitetaan aineita ja tehdään kuullunymmärtämisharjoituksia. Kurssista annetaan numeroarvosana.

EN: ENGLANTI (A- tai B-kieli)

Hyvä englannin kielen suullinen ja kirjallinen taito on välttämätön yhä useammilla aloilla sekä opiskelu- että työelämässä. Koulumme laaja kurssi-valikoima tarjoaa sinulle mahdollisuuden vahvistaa ja kehittää kielitaitoasi monipuolisesti sekä ylioppilaskoetta että opintoja ja työelämää varten.

A-englannin ylioppilaskoe perustuu kuuteen pakolliseen ja kahteen valtakunnalliseen syventävään kurssiin, mutta muut syventävät kurssit vahvistavat kielitaidon eri alueita. A-oppimäärässä pakollisia kursseja ovat EN01–EN06. Valtakunnalliset syventävät kurssit ovat EN07 ja EN08. Ylioppilaskirjoituksiin valmentautuville suosittelemme lisäksi abikurssia EN12.

Vuodesta 2005 alkaen englannin B-oppimäärässä pakollisia kursseja ovat EN01, EN02, EN03, EN05 ja EN06. Näiden lisäksi voit valita vapaasti muista tarjolla olevista kursseista. Kurssien suoritusta koskevat samat säännöt kuin A-englannissa.

Lisäksi voit valita koulukohtaisia syventäviä kursseja. Tarjoamme

- tukikurssin heti opintojen alkuun
- kaksi eritasoista suullisen kielitaidon harjoittelukurssia
- kaksi kieliopin kertaavaa kurssia
- tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista harjoittavan kurssin
- kirjallisuuskurssin (ei toteudu joka vuosi)

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Kurssien nimet ja useiden kurssien koodit ovat muuttuneet. Voit valita opinto-ohjelmaasi kaikkia uuden opetussuunnitelman kursseja, jos et ole suorittanut vastaavia kursseja aiemmin.

Tärkeää: kurssi EN06 on suoritettava ennen kurssia EN05. Uusi opetussuunnitelman mukainen kurssi EN05 käsittelee nyt kulttuuria, kun taas uusi EN06 käsittelee tiedettä, taloutta ja tekniikkaa.

B-englannin oppimäärään kuuluvat pakollisina kurssit EN01, EN02, EN03, EN04 ja EN06.

Vuonna 2005 tai sen jälkeen opintonsa aloittaneet opiskelijat

Pakolliset kurssit EN01-EN04 suoritetaan numerojärjestyksessä. Kurssit EN05 ja EN06 voit suorittaa haluamassasi järjestyksessä kurssin EN04 jälkeen. Kahta pakollista kurssia ei voi suorittaa samanaikaisesti. Opiskelijat, jotka ovat olleet englanninkielisessä maassa esimerkiksi vaihto-oppilaina vähintään yhden vuoden, voivat suorittaa itsenäisesti yhden pakollisen kurssin.

Syventäviä kursseja EN07-EN16 voi suorittaa samanaikaisesti pakollisten kurssien kanssa ja sinulla voi myös olla useita syventäviä kursseja samassa jaksossa.

Syventävien kurssien suoritusjärjestys on vapaa lukuunottamatta seuraavia poikkeuksia:

- Tukikurssi EN09 on suoritettava heti opintojen alussa, ennen pakollisia kursseja. Sitä ei voi valita enää ensimmäisen pakollisen kurssin suorittamisen jälkeen.
- Abikurssin EN12 voi suorittaa vasta, kun pakolliset kurssit on suoritettu. Se kannattaa valita juuri ennen yo-kirjoituksia.
- Suullisen kielitaidon harjoittelukursseja EN10 ja EN11 ei saa suorittaa samanaikaisesti.

Jos olet epävarma sinulle sopivista kurssivalinnoista, kysy englanninopettajilta!

Opintosuunnitelmastasi riippuen voit sijoittaa kurssit esimerkiksi näin

Esimerkki 1: haluat keskittyä kieleen ja suorittaa englannista kaikki kurssit lukuunottamatta tukikurssia EN09.

1 vuosi	EN01	EN02	EN03	EN10	EN13		
2 vuosi	EN04	EN05	EN06	EN11	EN07	EN14	EN16
3 vuosi	EN08	EN12	EN15				

Esimerkki 2: aloitat tukikurssista EN09. Osallistut englannin yo-kokeeseen todennäköisesti vasta 3. vuoden keväällä.

1 vuosi	EN09	EN01	EN02	EN03	EN10	EN13	
2 vuosi	EN04	EN05	EN07	EN14			
3 vuosi	EN06	EN08	EN12	EN15			

Valtakunnalliset A-englannin pakolliset kurssit

EN01 Nuori ja hänen maailmansa

Kurssilla harjoittelet jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin liittyviä tilanteita. Kurssilla painotamme keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita.

EN02 Viestintä ja vapaa-aika

Kurssin aiheita ovat vapaa-aika ja harrastukset ja niiden yhteydessä käytettävät palvelut. Harjoittelemme puheviestintää monipuolisesti ja vahvistamme ja laajennamme rakenteiden hallintaa.

EN03 Opiskelu ja työ

Kurssilla tutustut opiskeluun ja työelämään ja harjoittelet niille ominaista suullista ja kirjallista viestintää. Lisäksi harjoittelemme muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä.

EN04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla painotamme puhumista ja tekstin ymmärtämistä jo melko vaativalla tasolla. Tekstit liittyvät oman maan ja muiden maiden yhteiskuntiin. Tekstin ymmärtämisen lisäksi saat harjoitusta kirjallisessa ilmaisussa kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

EN05 Kulttuuri (entinen EN06)

Perehdyt kulttuurin eri muotoihin, esimerkiksi kirjallisuuteen, elokuvaan ja musiikkiin, sekä erilaisiin kulttuureihin.

Kurssilla valmistat ja esität laajahkon tuotoksen valitusta aiheesta.

EN06 Tiede, talous ja tekniikka (entinen EN05)

Kurssi käsittelee eri tieteenaloja, tekniikan saavutuksia, viestinnän eri muotoja ja talouselämää. Kurssilla painotamme vaativan kieliaiineksen ymmärtämistä, harjoittelemme edelleen lukemisstrategioita ja hiemme kirjallista ilmaisua.

Valtakunnalliset A-englannin syventävät kurssit

EN07 Luonto ja kestävä kehitys (entinen EN11)

Laajenna sanavarastoasi! Kurssi antaa valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväen kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä. Suosittelemme kurssia suoritettavaksi aikaisintaan kurssin EN04 jälkeen.

EN08 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (entinen EN12)

Laajenna sanavarastoasi! Kurssilla tutkimme yleismaailmallisia kehityslinjoja, ajankohtaisia tapahtumia ja erilaisiin maailmankuviin liittyviä aiheita. Suosittelemme kurssia suoritettavaksi pakollisten kurssien jälkeen.

Koulun omat A-englannin syventävät kurssit

EN09 Perussanastoa ja -rakenneita lukiota aloittaville (entinen EN07)

Kurssi on suoritettava ennen pakollisia kursseja. Se on tarkoitettu niille, jotka eivät ole suorittaneet peruskoulun

englannin oppimäärää kiitettävän arvosanoihin, tai esimerkiksi B-englannin lukijoille. Kurssilla vahvistat kielen rakenteiden ja sanaston hallintaa sekä totuttelet lukion työtapoihin ja omaan vastuuseen opinnoista. Kurssista saa numeroarvosanan.

EN10 Arkienglannin keskustelukurssi (entinen EN09)

Kurssilla harjoitellaan suullista kielitaitoa erilaisissa arkipäivän tilanteissa. Edellytämme osanottajilta säännöllistä läsnäoloa, aktiivisuutta ja innokkuutta osallistua keskusteluun pareittain ja pienryhmissä. Ryhmän koko pyritään rajoittamaan alle 20:een. Kursseja EN10 ja EN11 ei voi suorittaa samanaikaisesti. Opiskelija voi halutessaan saada kurssista suoritusmerkinnän numeroarvioinnin sijaan.

EN11 Keskustelukurssi ajankohtaisista aiheista (entinen EN10)

Kurssilla harjoitellaan suullista kielitaitoa ajankohtaisen aineiston, mm. päivälehtien ja TV:n englanninkielisten ohjelmien, avulla. Edellytämme osanottajilta säännöllistä läsnäoloa ja aktiivisuutta ja innokkuutta osallistua keskusteluun pareittain ja pienryhmissä. Ryhmän koko pyritään rajoittamaan alle 20:een. Kursseja EN10 ja EN11 ei voi suorittaa samanaikaisesti. Opiskelija voi halutessaan saada kurssista suoritusmerkinnän numeroarvioinnin sijaan.

EN12 Abikurssi (entinen EN08)

Abikurssilla kertaat ja valmentaudut ylioppilastutkintoon. Harjoitellaan erilaisia yo-kokeiden tehtävätyyppejä. Kurssin voi suorittaa vasta pakollisten kurs-

sien jälkeen. Kurssista saa numeroarvosanan.

EN13 Kieliopin kertauskurssi I

Tällä kielioppikurssilla käymme läpi ”helpompia” kieliopillisia asioita: aikamuodot, substantiivin yksikkö ja monikko, artikkelit, genetiivi, adjektiivit, adverbit ja lukusanat. Teemme runsaasti kielioppiharjoituksia. Suosittelemme kurssia suoritettavaksi vasta EN02:n jälkeen. Kurssista saa numeroarvosanan.

EN14 Kieliopin kertauskurssi II

Tämä kielioppikurssi kertaan ”vaikeampia” kieliopillisia asioita: pronominit, epäsuora esitys, prepositioita, infinitiivi ja -ing-muoto, apuverbit, sanajärjestys sekä konjunktiot. Teemme runsaasti kielioppiharjoituksia. Kurssista saa numeroarvosanan.

EN15 Tekstin ymmärtämisen kurssi edistyneille

Kurssi on tarkoitettu yo-tutkintoon ja/tai jatko-opintoihin valmistautuville. Se antaa myös valmiuksia seurata oman opiskelu- tai ammattialan kehittymistä englanninkielisistä tietolähteistä. Kurssi lisää valmiuksia ymmärtää vaativia, aihepiireiltään erilaisia tekstejä. Kurssiin kuuluu luetun ymmärtämistä harjoittavia tehtäviä, tiivistelmiä, kirjoitelmia ja kuulunymmärrysharjoituksia. Kurssista saa numeroarvosanan.

EN16 Englanninkielinen kirjallisuus (uusi kurssi)

Kurssin tavoite on tutustua englanninkieliseen kulttuuriin kirjallisuuden avulla. Kurssin aikana luemme ainakin yhden englanninkielisen romaanin, jota käsit-

telemme keskustellen, sekä suullisia ja kirjallisia esityksiä pitäen. Suosittelemme kurssia suoritettavaksi toisena opiskeluvuotena. Kurssia ei aina ole tarjolla. Kurssista saa numeroarvosanan. ■

LA: LATINA (B3-kieli)

Latinan opiskelu syventää yleistä kielitajua, laajentaa yleissivistystä, auttaa muiden kielten opiskelussa sekä helpottaa sivistyssanojen ja eri alojen oppisanaston omaksumista. Kielen opiskelun ohella tutustutaan antiikin ajan erilaisiin ilmiöihin (Nil novi sub sole) sekä tehdään huomioita kreikkalais-roomalaisen kulttuurin vaikutuksista nykyisiin kulttuureihin ja latinan vaikutuksesta nykykieliin.

Lukiossa latinan opiskelun aloittavan pitää osallistua ensimmäiselle kursseille. Muita latinan kursseja voi suorittaa itsenäisesti opettajan ohjauksessa. Opiskelija voi valita kaikkia latinan kursseja, jos ei ole niitä aikaisemmin suorittanut. Korvaavuudet varmistetaan aineen opettajalta. Keskeinen muotooppi opiskellaan neljän ensimmäisen kurssin aikana; luseopin tuntemusta syvennetään seuraavilla kursseilla. Ensimmäisillä kursseilla harjoitellaan sanakirjan käyttöä. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä.

Latinan ylioppilaskoe on pelkästään kirjallinen. Siihen kuuluu sanakirjan avulla tehtävä käännös latinasta äidinkieleen, avokysymyksiä tekstistä tai tiivistelmä, rakenteiden tunnistamista ja määrittelyä sekä monivalintatehtäviä kieliopista.

Valtakunnalliset B-latinan kurssit

LAB01 Ikkunat auki antiikkiin

Antiikin Italiaa ja roomalaisia sekä latinan kieltä lähestytään nykyajan näkökulmasta. Pehdytään latinan kielen vaiheisiin. Kurssin voi suorittaa myös latinan johdantokurssina, jonka tarkoituksena on tutustuttaa latinan alkeisiin, lentäviin lauseisiin ja latinaan ympärillemme. Vain johdantokurssiin osallistuva on mukana latinan ensimmäisen kurssin opiskelussa, mutta suorittaa vähemmän vaativan kokeen. Kurssista saa tällöin suoritusmerkinnän.

LAB02 Antiikin elämää

Tutustutaan yksityiseen ja julkiseen elämään sekä työntekoon antiikin aikaisessa kaupungissa.

LAB03 Tietoa, taitoa ja taruperintöä

Tutustutaan roomalaisten harrastuksiin, roomalaisnuorten kasvatukseen ja koulunkäyntiin sekä antiikin kreikkalais-roomalaiseen taruun.

LAB04 Rooman historian vaiheita

Tutustutaan pääpiirteittäin Rooman varhaishistoriaan ja siihen liittyviin taruihin, Rooman historian käännekohtiin ja Rooman kehittymiseen maailmanvallaksi.

LAB05 Roomalaisia suurmiehiä

Tutustutaan joihinkin Rooman historian kannalta merkittäviin henkilöihin.

LAB06 Kulttuuriperintöme

Tutustutaan antiikin kulttuuriin eri alueisiin ja tarkastellaan niiden merkitystä kulttuuriperinnössämme.

LAB07 Viestejä menneisyydestä

Tarkastellaan antiikin kirjallisuuteen liittyviä tekstejä viestinnän näkökulmasta. Tutkitaan, mitä tekstit voivat kertoa roomalaisten elämästä ja suhtautumisesta elämän eri ilmiöihin.

LAB08 Latinaa kautta vuosisatojen

Tutkitaan muokattujen tekstien ja helppojen autenttisten tekstinäytteiden avulla, miten latinaa on käytetty eri aikoina myöhäisantiikista meidän päiviimme asti.

RA: RANSKA (A- ja B-kieli)

Ranska on todellinen maailmankieli. Sitä puhuu tai ymmärtää noin 300 miljoonaa ihmistä Euroopassa, Kanadassa, Afrikassa, Aasiassa... Suomen aktiivinen jäsenyys Euroopan Unionissa on synnyttänyt maahamme ranskan kielen taitajien kasvavan tarpeen. Työmarkkinoilla tarvitaan kielen ammattilaisten lisäksi (tulkit, kääntäjät, opettajat) eri ammattialojen asiantuntijoita, jotka oman alansa lisäksi hallitsevat ranskan kieltä. Ranska tunnetaan Suomesakin muodin, matkailun ja herkuttelun maana, mutta Ranska kuuluu myös maailman johtaviin maihin monella muulla talouselämän, tekniikan ja taiteen alalla. Se on maailman kärkivaltioita muun muassa avaruus- ja lentokoneteknologian, lääketieteen, metsän- ja merentutkimuksen aloilla.

Opiskelija, joka aloittanut ranskan kielen opinnot peruskoulun ala-asteella joko 3. tai 5. luokalla, jatkaa ranskan opintojaan **A-kielenä** tavoitteena **pitkän oppimäärän** suorittaminen ylioppilaskirjoituksissa.

Opiskelija, joka on opiskellut ranskaa peruskoulun yläasteella, valitsee lukiossa **B-ranskan** kurssin RAB03 ja jatkaa sen jälkeen numerojärjestyksessä kursseilla RAB04 – RAB09.

Opiskelija, joka aloittaa ranskan kielen opinnot lukiossa, valitsee ensimmäisenä opiskeluvuotena kurssit RAB01 – RAB03 ja seuraavina opiskeluvuosina kolme kurssia numerojärjestyksessä, mikäli lukio-opinnot aiotaan suorittaa kolmessa vuodessa. Ranskan kielen kurssit RAB01 – RAB09 tähtäävät ranskan kielen **lyhyen oppimäärän** suorittamiseen ylioppilaskirjoituksissa.

Muitakin mahdollisuuksia valita ranskan kursseja omaan opinto-ohjelmaan on useita, mutta niistä kannattaa aina neuvotella ja sopia ranskan opettajan kanssa. Kurssin suorittamisesta itsenäisesti on aina sovittava etukäteen opettajan kanssa.

Ranskan kielen tietty kurssi on tarjolla vain kerran lukuvuodessa. Kurssi-tarjottimessa oleva ajankohta on siis ainoa mahdollisuus suorittaa kyseinen kurssi. Oheisesta taulukosta selviää, miten ranskan kielen kurssit esimerkiksi voidaan sijoittaa eri opintovuosiin. Ylioppi-lastututkimuksen loppukoe perustuu lihavoitujen pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien sisältöjen hallintaan. Erittäin suositeltavia tutkintoon osallistuville ovat abikurssit RAA12 tai RAB09. Suullista kielitaitoa harjoitellaan helpohkolla keskustelukurssilla RAA10 (RAB10). Suullisia taitoja voi edelleen vahvistaa kurssilla RAA11.

A-kieli: peruskoulun ala-asteella alkanut ranska

1. vuosi	RAA09	RAA01	RAA02	RAA03
2. vuosi	RAA04	RAA05	RAA06	RAA10
3. vuosi	RAA07	RAA08	RAA11	RAA12

B-kieli: peruskoulun yläasteella tai lukiossa alkanut saksa (Yläasteella ranskaa opiskellut aloittaa opiskelun kurssista RAB03)

1. vuosi	RAB01	RAB02	RAB03	
2. vuosi	RAB04	RAB05	RAB06	RAB10
3. vuosi	RAB07	RAB08	RAB09	

4

A-ranskan pakolliset kurssit

RAA01 Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi niveltää perusopetuksen ja luki-on kielienopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Aihekokonaisuus ”hyvinvointi ja turvallisuus” tarjoaa näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita.

RAA02 Viestintä ja vapaa-aika

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviiin palveluihin. Aihekokonaisuudet ”hy-

vinvointi ja turvallisuus” sekä ”viestintä- ja mediaosaaminen” korostuvat kurssin aiheiden käsittelyssä. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen.

RAA03 Opiskelu ja työ

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä. Aihekokonaisuus ”aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys” tarjoaa näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn.

RAA04 Yhteiskunta ja ympäristö maailma

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit.

"Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys"-aihekokonaisuus tarjoaa näkökulmia käsitellä kurssin aiheita. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

RAA05 Kulttuuri

Kurssilla käsitellään kulttuuria laajalaisesti. Aihekokonaisuudet "kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus" ja "viestintä- ja mediaosaaminen" tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.

RAA06 Tiede, talous ja tekniikka

Kurssilla painotetaan vaativan kielialneksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Aihekokonaisuus "teknologia ja yhteiskunta" korostuu kurssin aiheiden käsittelyssä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

Valtakunnalliset A-ranskan syventävät kurssit

Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen.

RAA07 Luonto ja kestävä kehitys (entinen RA10)

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväen kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

RAA08 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (entinen RA11)

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet.

Koulun omat A-ranskan syventävät kurssit

RAA09 Kertauskurssi (entinen RA07)

Kertauskurssi niille opiskelijoille, jotka haluavat kerrata peruskoulussa opittua, ennen kuin valitsevat A-ranskan ensimmäisen pakollisen kurssin RAA01. Kurssilla kerrataan sanastoa ja vahvistetaan kieliopin tuntemusta tavoitteena päästä parempiin oppimistuloksiin pakollisilla kursseilla. Kurssista saa numeroarvosanan.

RAA10 Keskustelukurssi (entinen RA08)

Keskustelukurssi, jolla keskitytään kuulun ymmärtämisen ja puhumisen harjoitteluun ja opitaan selviytymään jokapäiväisen elämän tilanteissa ranskan kielellä. Kurssi sopii tasoltaan opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet A-kielen kurssit 1-3 tai B-kielen kurssit 1-6. Opettajalta saa tarvittaessa lisätietoja kurssin sisällöstä, tasosta ym. Kurssin loppukoe on suullinen. Kurssista saa numeroarvosanan.

RAA11 Keskustelu- ja kirjoituskurssi (entinen RA09)

Kurssilla luetaan eri aihepiirien vaativampia tekstejä sanaston laajentamiseksi. Aiheista keskustellaan ja kirjoitetaan. Osallistujat pitävät myös suullisen esityksen aiheesta, johon ovat syventy-

neet laajemmin. Kurssin arvosana määräytyy kurssin aikana suoritetuista suullisista ja kirjallisista tehtävistä. Kurssista saa numeroarvosanan.

RAA12 A-ranskan abikurssi

Kurssi on tarkoitettu opiskelijoille, jotka tähtäävät ranskan kielen A-oppimäärän ylioppilaskokeen suorittamiseen. Kurssilla kerrataan kielioppi, kirjoitetaan aineita, harjoitellaan kuullun ja luetun ymmärtämistä. Tutustutaan ylioppilaskokeen eri tehtävätyyppeihin. Kurssista saa numeroarvosanan.

Valtakunnalliset B-ranskan kurssit

RAB01 Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

RAB02 Näin asiat hoituvat

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.

RAB03 Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisemista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

RAB04 Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomaviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla.

RAB05 Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

RAB06 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua.

RAB07 Kulttuuri

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

RAB08 Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleisajaiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

Koulun omat B-ranskan syventävät kurssit

RAB09 B-ranskan abikurssi

Kurssi valmentaa opiskelijoita ranskan kielen lyhyen, B-oppimäärän ylioppilaskokeeseen. Kurssilla kerrataan kielioppi, kirjoitetaan aineita, harjoitellaan kuullun ja luetun ymmärtämistä. Tutustutaan ylioppilaskokeen eri tehtävätyyppeihin. Kurssista saa numeroarvosanan.

RAB10/RAA10 Keskustelukurssi

Keskustelukurssi, jolla keskitytään kuulun ymmärtämisen ja puhumisen harjoitteluun ja opitaan selviytymään jokapäiväisen elämän tilanteissa ranskan kielellä. Kurssi sopii tasoltaan opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet A-kielen kurssit 1-3 tai B-kielen kurssit 1-6. Opettajalta saa tarvittaessa lisätietoja kurssin sisällöstä, tasosta ym. Kurssin loppukoe on suullinen. Kurssista saa numeroarvosanan.

RU: RUOTSI - TOINEN KOTIMAINEN KIELI (B-kieli)

Ruotsi on yhteinen kielemme koko Pohjolassa. Yhteistyö yritysten ja valtioiden välillä luo paineita ruotsin osaamiselle yhä enemmän. Ruotsin kielen hyvä hallinta avaa monia mahdollisuuksia jatko-opinnoissasi lukion jälkeen. Ruotsin tunneilla opit monipuolisesti viestinnän taitoja. Opit ymmärtämään paremmin pohjoismaista yhteiskuntaa, kulttuuria sekä Suomea kaksikielisenä maana. Ruotsin kieli oppiaineena onkin taito-, tieto- ja kulttuuriaine.

Valtakunnallisten syventävien kurssien lisäksi tarjoamme Järvenpään lukiossa kaksi puhe- ja kielioppikurssia. Opintojen alkuvaiheessa peruskoulun oppimäärän voi kerrata Avaimet ruotsin kieleen-kurssilla (RU09). Sokerina pohjalla tarjoamme ajankohtaisen, aktiivisen kansalaisen Tiedon valtaväylät-kurssin (RU15) sekä kulttuuriin painottuvan Yhteinen Pohjolamme-kurssin (RU16).

Ylioppilaskirjoitukset perustuvat pakollisten kurssien lisäksi kahteen valtakunnalliseen kurssiin RU06 sekä RU07. Koulukohtaisista kursseista muiden ohella erityisen tärkeä on abikurssi RU12. Myös muiden syventävien kurssien huolellinen suorittaminen tukee onnistunutta suoritustasi ylioppilaskirjoituksissa.

Pakolliset kurssit RU01-RU03 suoritetaan numerojärjestyksessä 1-3. Tämän jälkeen voit valita pakollisten kurssien suoritusjärjestyksen. Valtakunnalliset syventävät kurssit suoritetaan pakollisten kurssien RU01-RU05 jälkeen ja niiden suoritusjärjestys on vapaa. Peruskoulun oppimäärän kertaava kurssi RU09 suoritetaan ennen pakollisia kursseja.

Suosittellemme suorittamaan kielioppikurssin RU10 sekä puhekurssin RU13 kolmen pakollisen kurssin jälkeen. Pakollisten kurssien jälkeen suosittelemme kursseja RU11, RU14, RU15 sekä RU16.

Jos haluat lukea A-ruotsin oppimäärää vastaavan laajuuden ruotsin kielessä ja/tai suorittaa A-ruotsin ylioppilaskirjoituksen, pyydä lisätietoja ruotsin opettajilta.

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Ennen ylioppilaskirjoituksiin osallistumista sinun tulee suorittaa vähintään pakolliset kurssit RU01-RU05. Voit valita opinto-ohjelmaasi kaikkia uuden opetussuunnitelman kursseja.

Vuonna 2005 tai sen jälkeen opintonsa aloittaneet opiskelijat

■ Oheisessa kaavioissa on kaksi esimerkkiä siitä, miten kurssit voidaan sijoittaa eri opintovuosiin. Muista, että ne ovat vai esimerkkejä; voit itse valita mitä kursseja haluat suorittaa pakollisten kurssien lisäksi.

Esimerkki 1: Opiskelija, joka aloittaa suoraan kurssista RU01:

1. vuosi	RU01	RU02	RU03	RU10	RU13
2. vuosi	RU04	RU05	RU06	RU11	RU14
3. vuosi	RU07	RU12	RU15	RU16	

Esimerkki 2: Opiskelija, joka aloittaa ruotsin tukikurssista RU9:

1. vuosi	RU09	RU01	RU02	RU03	RU10/RU13
2. vuosi	RU04	RU05	RU06	RU11	RU14
3. vuosi	RU07	RU12			

Tarkimmat tiedot suoritettavasta kurssista saat aina omalta opettajaltasi. Voit kysyä neuvoa oppituntien lisäksi myös vastaanottoaikana. Opiskeltavaan kurssiin liittyvät asiat löydät myös osoitteesta:

www.peda.net/veraja/jarvenpaa/lukio/kurssisivut/ruotsi

Kolmannen kerroksen aulakoneilla voit opiskella itsenäisesti sekä sanastoa että kielioppia. Koulumme kirjastosta löydät lisämateriaalia. Kun tarvitset apua tiettyyn kielioppiasiiaan, kirjoittamiseen tai yleensä kielen opiskeluun, voit tulla tukiopetukseen. Ruotsinopettajien ohjeita, ilmoitustaulua ja pedanetiä seuraamalla opintosi sujuvat hienosti.

Pakolliset B-ruotsin kurssit

RU01 Koulu- ja vapaa-aika

Kurssilla vahvistat sanaston ja perusrakenteiden hallintaa. Aihepiireinä ovat opiskelu ja harrastukset, joita harjoitellaan monipuolisilla puheharjoituksilla.

RU02 Arkielämää Pohjoismaissa

Kurssin tavoitteena on, että osaat kertoa ulkonäöstä, vaatteista sekä asumisesta. Puheharjoitusten ja lyhyiden kirjoitelmien avulla tarkastelemme nuorten elämää, opiskelua, harrastuksia ja vapaa-aikaa.

RU03 Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa

Opit kertomaan kotimaasta, suomenruotsalaisuudesta sekä vertailemaan Pohjoismaita keskenään. Käsittelemme myös Suomea pohjoismaisena valtiona Euroopassa.

RU04 Elämää yhdessä ja erikseen (entinen RU05)

Kurssin aihepiireissä korostuvat hyvinvointi ja turvallisuus. Tanskan ja Islannin avulla tutustut lähemmin elämään Pohjolassa.

RU05 Elinympäristömme (entinen RU04)

Kurssilla opit kertomaan luonnosta, elin- ja työympäristöstä sekä joukko- viestimisestä. Tutustut lähemmin Norjaan osana Pohjolaa sekä ymmärrät monikulttuurisen Pohjolan tärkeyden.

Valtakunnalliset B-ruotsin syventävät kurssit

RU06 Kulttuurin tekijöitä ja näkijöitä

Aihekokonaisuudet ”kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus” sekä ”viestintä- ja mediaosaaminen” valmentavat sinua monipuolisesti ja mielenkiintoisella tavalla ylioppilaskirjoituksiin.

RU07 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (entinen RU08)

Kurssilla käsittelemme maailmanlaajuisia ilmiöitä sekä kansainvälistä vaiuttamista. Vahvistat kuullun ja luetun ymmärtämistäsi monipuolisen sanaston avulla.

Koulun omat B-ruotsin syventävät kurssit

RU09 Avaimet ruotsin kieleen (entinen RU07)

Kurssilla vahvistat ruotsin kielen taitojasi. Löydät oman oppimistyyliisi, opit ottamaan vastuuta omasta opiskelustasi, arvioimaan omaa edistymistäsi ja asettamaan uusia tavoitteita. Kurssin aihepiirit liittyvät jokapäiväiseen elämääsi. Kurssi suoritetaan lukio-opintojen alussa, eikä sitä voi enää suorittaa kahden ensimmäisen pakollisen kurssin jälkeen. Kurssista saa numeroarvosanan.

RU10 Kertaus on opintojen äiti

Tehokertaus substantiiveista, adjektiveista, adverbista sekä sanajärjestyksestä. Vankennat osaamistasi myös

kurssien RU01-3 aihepiireistä. Kurssista saa numeroarvosanan.

RU11 Harjoitus tekee mestarin

Saat varmuutta verbioppiin, pronomineihin, prepositioihin sekä kurssien RU04-5 hallintaan. Kurssista saa numeroarvosanan.

RU12 Ruotsin abikurssi

Harjoittelet yo-kokeen tehtävätyyppettä kaikilla kielitaidon osa-alueilla. Keräämme kurssilla ripeästi myös B-oppimäärän mukaisen kieliopin. Tiukkaa treeniä ja iloa onnistumisesta ja omasta kehityksestä! Kurssista saa numeroarvosanan.

RU13 Puhumme ruotsia

Selviydyt yhä paremmin yksinkertaisista ja arkipäiväisistä puhetilanteista. Opit samalla myös juuri ruotsin kielelle ominaisia puhetapoja. Mainio tapa kerrata kurssien RU01-3 sanastoa. Kurssi valmentaa sinua ruotsin kielen valtakunnalliseen suulliseen kokeeseen eivätkä kotiläksyt varmaankaan paljoa sinua rasita! Tarjoamme kurssin vain lukuvuotena 2005-2006. Kurssista saa numeroarvosanan. Arvostelu perustuu aktiiviseen osallistumiseen kurssilla sekä kokeeseen. Ryhmän koko on suurimmillaan 20.

RU14 Sana on vapaa

Saat vankat taidot puheeseesi ja opit hallitsemaan työelämän palvelu- ja neuvontatilanteita. Samalla kerrata myös kurssien RU04-5 sanaston. Opit neuvottelemaan, puolustamaan mielipidettäsi, väittelemään muun sanattoman viestinnän ohessa. Kurssi valmentaa sinua ruotsin kielen suulliseen

kokeeseen. Tarjoamme kurssin vain lukuvuotena 2006-2007. Kurssista saa numeroarvosanan. Arvostelu perustuu aktiiviseen osallistumiseen kurssilla sekä kokeeseen. Ryhmän koko on suurimmillaan 20.

RU15 Tiedon valtaväylät

Kurssilla perehdyt vaikuttamiseen lehdistön, television, internetin ja elokuvan avulla koko maailmassa. Ajankohtaisia tapahtumia, ilmiöitä ja runsaasti sanastoa sekä tekstien tuottamista. Voit suorittaa kurssin itsenäisesti ja kurssiarviointi perustuu tekemääsi portfolioon.

RU16 Yhteinen Pohjolamme (entinen RU15)

Tutustut pohjoismaalaiseen elämäntapaan ja yhteiskuntaan kirjallisuuden ja ajankohtaisten tekstien avulla. Opit vertailemaan omaa suomalaista kulttuuria suomenruotsalaiseen ja pohjoismaiseen kulttuuriin ja vahvistat tekstin ymmärtämistäsi. Voit suorittaa kurssin itsenäisesti. Kurssin aikana laadit laajahkon portfolio työn yksin, pareittain tai ryhmissä. Sen lisäksi arviointiin voidaan käyttää suullista omien töiden esittelyä tai opiskelupäiväkirjaa. Kurssista saa numeroarvosanan.

SA: SAKSA

Miksi opiskelisit saksaa? Jonkin kielen taito ei ole vain arvo sinänsä, vaan sen avulla on mahdollisuus ymmärtää vieraita kulttuureja ja erilaisia ihmisiä. Sen avulla pystyy itse toimimaan erilaisissa tilanteissa ja vaikuttamaan asioihin olematta passiivinen sivustakatsoja. Saksalla on merkittävä asema Euroopan Unionissa ja se on tärkein kauppakumppanimme. Hyvästä saksankielen taidosta on sekä etua työmarkkinoilla että iloa matkailun ja kulttuurin alueella.

Yhteistyö saksalaisen ystävyyskoulumme Albert-Einstein-Gymnasiumin kanssa tapahtuu kansainvälisen projektin puitteissa. Lisätietoja Pedanetista: www.peda.net/veraja/jarvenpaa/lukio/buchholz

Koulukohtaisista syventävistä kursseista suosittelemme ylioppilaskirjoitukseen osallistuville erityisesti abikursseja SAA09 (pitkä oppimäärä) tai SAB09 (lyhyt oppimäärä).

Saksan kukin kurssi on tarjolla vain kerran lukuvuodessa. Kurssitarjottimessa oleva ajankohta on siis ainoa mahdollisuus suorittaa ko. kurssi. Ohessa esimerkit kurssien sijoittamisesta eri opintovuosiin. Lisää suoritusjärjestysohjeita opettajalta.

A-kieli: peruskoulun ala-asteella alkanut saksa

1. vuosi	SAA10	SAA01	SAA02	SAA03		
2. vuosi	SAA04	SAA05	SAA06			
3. vuosi	SAA07	SAA08	SAA09	SAA11	SAA12	SAA13

B2-kieli: peruskoulun yläasteella alkanut saksa

1. vuosi	SAB10	SAB03			
2. vuosi	SAB04	SAB05	SAB06		
3. vuosi	SAB07	SAB08	SAB09	SAB12	SAB13

B3-kieli: lukiossa alkava saksa

1. vuosi	SAB01	SAB02	SAB03		
2. vuosi	SAB10	SAB04	SAB05	SAB06	
3. vuosi	SAB07	SAB08	SAB09	SAB12	SAB13

Opiskelija, joka on opiskellut saksaa B2-kielenä peruskoulun yläasteella, valitsee lukiossa ensimmäiseksi tukikurssin Schülertreffen (SAB10) ja jatkaa kursseilla SAB03 – SAB09. Saksan kielen opettajat ohjaavat kurssivalintojen tekemisessä. Kurssin suorittamisesta tsenäisesti on aina neuvoteltava etukäteen opettajan kanssa. Neuvoja ja opastusta saa myös Pedanetista: www.peda.net/veraja/jarvenpaa/lukio/kurssisivut/saksa

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Opiskelija voi valita kaikkia saksan kursseja, jos ei ole niitä aikaisemmin suorittanut. Korvaavuudet varmistetaan aineen opettajilta.

Vuonna 2005 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet

Valtakunnalliset A-saksan pakolliset kurssit

SAA01 Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi vahvistaa aiemmin opitun sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään, henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin. Kieli on tuttavalista ja epämuodollista. Kurssilla harjoitellaan erityisesti keskustelua ja mielipiteen ilmaisua.

SAA02 Viestintä ja vapaa-aika

Kurssilla harjoitellaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kirjoittamistaitoa

harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnässä kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen.

SAA03 Opiskelu ja työ

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä.

SAA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Vahvistetaan erilaisia luetun ymmärtämisessä tarvittavia taitoja. Kirjallista il-

maisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

SAA05 Kulttuuri

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.

SAA06 Tiede, talous ja tekniikka

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

Valtakunnalliset A-saksan syventävät kurssit

Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen.

SAA07 Luonto ja kestävä kehitys (entinen SA08)

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväen kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

SAA08 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (entinen SA09)

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet.

Koulun omat A-saksan syventävät kurssit

SAA09 Tu dein Bestes! – Saksan abikurssi (entinen SA11)

Päättökokeeseen valmistava kurssi niille opiskelijoille, jotka tähtäävät pitkän oppimäärän ylioppilaskokeeseen saksan kielessä. Tavoitteena on vahvistaa ja laajentaa saksan kielen rakenteiden ja sanaston hallintaa sekä rohkaista opiskelijaa hyödyntämään hallitsemiaan ilmaisukeinoja monipuolisesti tuotoksissa. Opiskelija saa kurssista numeroarvostelun, joka määräytyy kurssin aikana suoritettujen tehtävien ja mahdollisen kurssikokeen perusteella.

AA10 Schülertreffen – Tuki-kurssi (entinen SA07)

Tukikurssi niille opiskelijoille, joilla on tarvetta peruskoulussa opitun kieliaineksen kertaamiseen ennen ensimmäistä pakollista kurssia. Se on tarkoitettu ensimmäiseksi kurssiksi myös niille, jotka ovat aloittaneet saksan yläasteella B2-kielenä. B3-kielen opiskelijoille se sopii kertaviksi kurssiksi SAB03-kurssin jälkeen. Kurssilla pääsee tutustumaan muihin saksan kielen opiskelijoihin, mikä auttaa turvallisen ja motivoivan opiskeluympäristön luomisessa. Alkutestin jälkeen paneudutaan peruskoulussa opittujen asioiden vahvistamiseen. Numeroarvostelu.

SAA11 So stimmt es! – Kielioppikurssi (entinen SA10)

Saksan kielioipin kertauskurssi pitkän oppimäärän valinneille. Suoritetaan

pakollisten kurssien jälkeen. Harjoitellaan kieliopillisia perusrakenteita ja perehdytään kielen eri tasoissa esiintyviin rakenteisiin. Numeroarvostelu.

SAA12 So ist es richtig! - Kirjoittamiskurssi

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia kirjallisen kielitaidon syventämiseen erilaisten harjoitusten avulla. Osallistuminen edellyttää, että opiskelijalla on vähintään 3 saksan kurssia suoritettuna. Kurssilla laaditaan erilaisia tekstejä erilaisiin tarkoituksiin osallistujien tarpeiden ja mielenkiinnon mukaan, ja se sopii myös itsenäisesti suoritettavaksi. Numeroarvostelu.

SAA13 Kontakt auf deutsch - Suullisen ilmaisun kurssi

Kurssilla harjoitellaan monipuolisesti puheen ymmärtämistä ja tuottamista. Osallistujilla tulee olla riittävät perustiedot saksassa: A-kielessä kaksi suoritettua kurssia ja B3-kielessä vähintään neljä. Ryhmäkoko enintään 20 opiskelijaa. Tavoitteena on parantaa omaa erilaisissa tilanteissa tarvittavaa suullista ilmaisua ja valmentautua valtakunnalliseen suulliseen kielikokeeseen. Numeroarvostelu tai suoritusmerkintä.

Valtakunnalliset B-saksan kurssit

SAB01 Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itseltä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuh-

teet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

SAB02 Näin asiat hoituvat

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.

SAB03 Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisemista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

SAB04 Meillä ja muualla (entinen SD07)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomavaihtomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla.

SAB05 Ennen ja nyt (entinen SD04)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kan-

nalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

SAB06 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua.

SAB07 Kulttuuri (entinen SD08)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

SAB08 Yhteinen maapallomme (entinen SD05)

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleisajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

Koulun omat B-saksan syventävät kurssit

SAB09 Du schaffst es schon! - Abikurssi

Päätökokeeseen valmentava kurssi niille opiskelijoille, jotka tähtäävät ly-

hyen oppimäärän ylioppilaskokeeseen saksan kielessä. Kurssin tavoitteena on vahvistaa ja laajentaa saksan kielen rakenteita ja sanastoa sekä rohkaista opiskelijaa hyödyntämään hallitsemiin ilmaisukeinoja monipuolisesti tuotoksissa. Opiskelija saa kurssista numeroarvostelun, joka määräytyy kurssin aikana suoritettujen tehtävien ja mahdollisen kurssikokeen perusteella.

SAB10 Schülertreffen – Tukikurssi (uusi kurssi)

Tukikurssi niille opiskelijoille, joilla on tarvetta peruskoulussa opitun kielitaidon kertaamiseen ennen ensimmäistä pakollista kurssia. Se on tarkoitettu ensimmäiseksi kurssiksi myös niille, jotka ovat aloittaneet saksan yläasteella B2-kielenä. B3-kielen opiskelijoille se sopii kertaavaksi kurssiksi SAB03-kurssin jälkeen. Kurssilla pääsee tutustumaan muihin saksan kielen opiskelijoihin, mikä auttaa turvallisen ja motivoivan opiskeluympäristön luomisessa. Alkutestin jälkeen paneudutaan peruskoulussa opittujen asioiden vahvistamiseen. Numeroarvostelu.

SAB12 So ist es richtig! – Kirjoittamiskurssi (entinen SD10)

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia kirjallisen kielitaidon syventämiseen erilaisten harjoitusten avulla. Osallistuminen edellyttää, että opiskelijalla on B3 -kielessä vähintään 5 saksan kurssia suoritettuna. Kurssilla laaditaan erilaisia tekstejä erilaisiin tarkoituksiin osallistujien tarpeiden ja mielenkiinnon mukaan, ja se sopii myös itsenäisesti suoritettavaksi. Numeroarvostelu.

SAB13 Kontakt auf deutsch - Suullisen ilmaisun kurssi (entinen SD11)

Kurssilla harjoitellaan monipuolisesti puheen ymmärtämistä ja tuottamista. Osallistujilla tulee olla riittävät perustiedot saksassa: B3- kielessä vähintään neljä suoritettua kurssia. Ryhmäkooko enintään 20 opiskelijaa. Tavoitteena on rohkaista opiskelijaa saksan kielen käyttöön erilaisissa puhetilanteissa sekä parantaa ja laajentaa suullisissa kielenkäyttötilanteissa tarvittavia ilmaisukeinoja. Kurssilla voi myös valmistautua valtakunnalliseen suulliseen kielikoekseen. Numeroarvostelu tai suorituserkintä.

VE: VENÄJÄ (B3-kieli)

Venäjä on yksi maailman suurista kielistä, jota nykyisin puhuu noin 270 miljoonaa ihmistä. EU:n myötä Suomen Venäjä-osaaminen on tullut entistä tärkeämmäksi, onhan itärajamme samalla myös EU:n ja Venäjän raja. Kielitaito on olennaista maan todelliselle tuntemiselle, venäjää osaavia eri alojen ammattilaisia tarvitaan, joten kannattaa aloittaa kielen opiskelu jo nyt. Venäjän kieli on myös avain Venäjän valtavaan kulttuuritarjontaan, joka on vain muutamana tunnin junamatkan päässä esimerkiksi Pietarissa. Lukiollamme on jo vuosia ollut yhteistyötä Järvenpään ystävyyskaupungissa Volhovissa olevan venäläisen ystävyyskoulun kanssa.

Ylioppilaskirjoituksissa menestyminen edellyttää koko oppimäärän opiskelua. Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Oheisessa kaaviossa on esitelty kurssien suositeltava suorituserjärjestys

1. vuosi	VEB01	VEB02	VEB03
2. vuosi	VEB04	VEB05	VEB06
3. vuosi	VEB07	VEB08	VEB09

Kaikilla kursseilla harjoitellaan painotusta vaihdellen kielitaidon eri osa-alueita. Tervetuloa venäjän kielen rikkaaseen maailmaan!

Uusi opetussuunnitelma ei tuo muutoksia venäjän kurssien sisältöihin tai suorituserjärjestykseen.

Valtakunnalliset B-venäjän kurssit

VEB01 Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssin aluksi opit kyrilliset kirjaimet, tutustut kielen perusrakenteisiin sekä harjoittelet ääntämistä. Kurssin aihepiirejä ovat tervehtiminen, esittäytyminen ja itsestä, perheestä sekä kodista kertominen.

VEB02 Näin asiat hoituvat

Kurssilla jatketaan kielen perusrakentei-

siin tutustumista. Tällä kurssilla opit toimimaan monissa arkielämän tilanteissa kuten ostoksilla ja julkisissa liikennevälineissä.

VEB03 Vapaa-aika ja harrastukset

Tämän kurssin aiheita ovat harrastukset ja vapaa-aika. Tutustut myös venäläiseen ruokakulttuuriin.

VEB04 Meillä ja muualla

Tällä kurssilla tarkastellaan sekä Suomea että Venäjää. Käsiteltävät aiheet liittyvät esimerkiksi maiden historiaan ja nähtävyyksiin.

VEB05 Ennen ja nyt

Kurssin aihepiirejä ovat mm. elämä ennen ja nyt sekä terveys ja hyvinvointi.

VEB06 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Tällä kurssilla opit kertomaan kouluun, opintoihin ja työelämään liittyvistä asioista.

VEB07 Kulttuuria

Tämän kurssin aikana tutustut monipuolisesti Venäjän rikkaaseen kulttuuritarjontaan.

VEB08 Yhteinen maapal- lomme

Tämän kurssin aihepiirinä on vaatimat-
tomasti koko maailma, johon perehdyt
erityyppisten tekstien avulla.

Koulun oma B-venäjän kurssi

VEB09 Abivenäjä

Kurssi on tarkoitettu niille abiturienteille, jotka haluavat syventää ja vankentaa taitojaan venäjän kielessä ja menestyä paremmin ylioppilaskokeessa. Kurssista saa numeroarvosanan.

ÄI: ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Äidinkieli ja kirjallisuus on lukio-opetuksen keskeinen tieto-, kulttuuri- ja taitoaine. Sen kursseilla vahvistetaan kielen, kirjallisuuden ja viestinnän perustietoja erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus pyrkii luomaan opiskelijoille edellytykset jatko-opintoihin. Lisäksi se ohjaa aktiiviseen tiedonhankintaan ja tiedon kriittiseen käsittelyyn sekä tulkintaan. Oppiaineen tavoitteena on myös kaunokirjallisuuden monipuolinen ymmärtäminen ja erilaisten tekstien tulkitseminen.

Opiskelijalla on mahdollisuus osallistua valtakunnalliseen puheviestinnän kokeeseen opintojen viimeisellä kevätlukukaudella. Opiskelija voi halutessaan suorittaa myös Teatteridiplomoin (DI01) ja/tai Mediadiplomoin (DI04).

Oppiaineen pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Syventävien kurssien sijoittamisesta opinto-ohjelmaan sekä suoritusehdoista mainitaan kurssiesittelyissä. Itsenäisesti niistä voi suorittaa ainoastaan kurssit ÄI03 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa ja ÄI05 Tekstit, tyyli ja konteksti. ÄI10 Kielen rakenteen ja oikeakielisyyden kurssia suositellaan pohjakurssiksi äidinkielen ja kirjallisuuden opintojaan aloittavalle. Hylättyjä tai keskeytettyjä kursseja ei voi suorittaa itsenäisesti.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opiskelu on prosessiluonteista, siksi sen pakolliset kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä.

Pakollisten kurssien rinnalle kannattaa valita syventäviä kursseja seuraavasti:

1. vuosi	ÄI10	ÄI01	ÄI02	ÄI03	ÄI11	
2. vuosi	ÄI13	ÄI07	ÄI04	YTK08	ÄI05	ÄI15
3. vuosi	ÄI06	ÄI08	ÄI09			

Lukuvuonna 2005-2006 lukio-opintonsa aloittaneet eivät voi valita vielä ensimmäisenä opiskeluvuotenaan pakollisia kursseja ÄI04, ÄI05 ja ÄI06.

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Äidinkielen ja kirjallisuuden pakolliset kurssit pitää suorittaa loppuun lukuvuoden 2005-2006 kuluessa.

Äidinkielen ja kirjallisuuden pakolliset kurssit

ÄI01 Kieli, tekstit ja vuorovaikutus

Syvennetään käsitystä kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta. Vahvistetaan omia viestintä- ja vuorovaikutustaitoja. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Pakollisten kurssien suorittaminen alkaa tästä kurssista.

ÄI02 Tekstien rakenteita ja merkityksiä

Harjaannutaan erittelemään tekstien kieltä, rakenteita ja merkityksiä. Syvennetään tekstilajien tuntemusta ja pyritään kehittämään erilaisten tekstien tuottajina. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

ÄI03 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Syvennetään käsitystä kaunokirjallisuudesta ja sen kulttuurisesta merkityksestä. Kurssin aikana tehdään teatterivierailu. Kurssin voi suorittaa itsenäisesti.

ÄI04 Tekstit ja vaikuttaminen

Opitaan tarkastelemaan tekstejä ja niiden kieltä vaikuttamisen näkökulmasta. Pehdytään argumentointiin ja analysoidaan sekä tuotetaan vaikuttavia tekstejä. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Lukuvuonna 2005-2006 lukio-opintonsa aloittaneet eivät voi valita vielä ensimmäisenä opiskeluvuonna kurssia.

ÄI05 Tekstit, tyyli ja konteksti

Opitaan tarkastelemaan erilaisia tekstejä ja niiden tyyliä kulttuurikontek-

tissaan ja suhteessa muihin teksteihin. Kehitetään omaa ilmaisutapaa ja tyyliä. Kurssin voi suorittaa itsenäisesti. Lukuvuonna 2005-2006 lukio-opintonsa aloittaneet eivät voi valita vielä ensimmäisenä opiskeluvuonna kurssia.

ÄI06 Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Pyritään omaksumaan kattava yleiskuva suomen kielestä ja suomalaisen kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Lukuvuonna 2005-2006 lukio-opintonsa aloittaneet eivät voi valita vielä ensimmäisenä opiskeluvuonna kurssia.

Valtakunnalliset äidinkielen ja kirjallisuuden syventävät kurssit

ÄI07 Puheviestinnän taitojen syventäminen (entinen AI09)

Syvennetään ja monipuolistetaan puheviestintään liittyviä tietoja ja taitoja sekä opitaan arvioimaan puheviestinnän merkitystä vuorovaikutustilanteissa. Ryhmään voidaan ottaa enintään 18 opiskelijaa. Sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

ÄI08 Tekstitaitojen syventäminen (äidinkielen ja kirjallisuuden abikurssi I)

Syvennetään ja monipuolistetaan taitoa analysoida ja tuottaa sisällöltään, rakenteeltaan ja tyyliiltään ehyitä ja johdonmukaisia tekstejä. Kurssi on suunnattu yo-kirjoituksiin valmistautuvalle opiskelijalle. Sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

ÄI09 Kirjoittaminen ja nykykulttuuri (äidinkielen ja kirjallisuuden abikurssi II, uusi kurssi)

Perehdytään kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun, median ajankohdaisaiheisiin sekä nykykirjallisuuteen. Osallistutaan lukija- ja kirjoittajayhteisöön. Kurssi on suunnattu yo-kirjoitukseen valmistautuvalle opiskelijalle. Sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

Koulun omat äidinkielen ja kirjallisuuden syventävät kurssit

ÄI10 Kielen rakenteen ja oikeakielisyyden kurssi (entinen AI07)

Kerrataan keskeiset kielen tarkastelussa ja kieliopinnoissa tarvittavat käsitteet. Vahvistetaan oikeakielisyysskäytäntöiden hallintaa ja kykyä viedä läpi itsenäinen kirjoitusprosessi. Kurssista saa numeroarvosanan ja sitä ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssia suositellaan suoritettavaksi tärkeänä ennen pakollisia äidinkielen ja kirjallisuuden kursseja.

ÄI11 Luovan kirjoittamisen kurssi (entinen AI10)

Pyritään kehittämään omaa ilmaisua ja syvennetään kerronnan peruskenteiden tuntemusta. Lisäksi vahvistetaan tekstityyppien ja -lajien tuntemusta. Ryhmään voidaan ottaa enintään 25 opiskelijaa. Kurssista saa numeroarvosanan ja sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

ÄI12 Luovan kirjoittamisen jatkokurssi (entinen AI11)

Pyritään tuottamaan ilmaisuvoimaisia, hiottuja ja korkeatasoisia tekstejä. Kurssille vaaditaan ÄI11 Luovan kirjoittamisen kurssin suorittaminen tai vastaava näyttö valmiuksista. Ryhmään voidaan ottaa enintään 25 opiskelijaa. Kurssista saa numeroarvosanan ja sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

ÄI13 Kirjoittamisen tukikurssi (entinen AI13)

Pyritään tuottamaan eritasoisia tekstejä ja ratkomaan niiden rakentamisessa syntyviä kielellisiä sekä rakenteellisia ongelmia. Kurssi on suunnattu lähinnä niille toisen vuoden opiskelijoille, jotka tarvitsevat lisäharjoitusta ja tukea kirjoitustaitonsa kehittämisessä. Ryhmään voidaan ottaa enintään 25 opiskelijaa. Kurssista saa numeroarvosanan ja sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

ÄI14 Lue enemmän – luudut vähemmän! (uusi kurssi)

Pyritään lisäämään kirjallisuuden tuntemusta ja vankentamaan lukutaitoa. Luetaan monipuolisesti kaunokirjallisuutta. Kurssista saa numeroarvosanan. Se suoritetaan itsenäisesti. Lisätietoja äidinkielen ja kirjallisuuden opettajilta.

ÄI15 Teatterin ja draaman kurssi (entinen AI14)

Perehdytään draamakirjallisuuteen ja länsimaisen teatterin kehitykseen. Kurssiin sisältyy teatterikäyntejä. Kurssista saa numeroarvosanan eikä sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

Äi16 Ilmaisutaidon alkeet

Kehitetään omaa ilmaisua ja poistetaan esiintymispelkoa vuorovaikutustilanteissa. Valmistetaan näytelmäesitys. Ryhmään voidaan ottaa enintään 20 opiskelijaa. Kurssista saa numeroarvosanan eikä sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

Äi17 Ilmaisutaidon jatkokurssi

Syvennetään omaa ilmaisukykyä ja harjoitellaan teatteri-ilmaisua roolityön kautta. Valmistetaan pienimuotoinen teatteriproduktio. Ryhmään voidaan ottaa enintään 20 opiskelijaa. Kurssista saa numeroarvosanan eikä sitä suoriteta itsenäisesti.

Äi18 Suomi toisena kielenä (entinen Ai19)

Vahvistetaan opiskelijan suomen kielen taitoja: tekstin ymmärtämistä ja rakenteiden tuntemista ja hallintaa. Kurssi on suunnattu niille, jotka aikovat kirjoittaa suomen toisena kotimaisena kielenä. Kurssista saa numeroarvosanan ja sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

Biologia, fysiikka, kemia, maantiede, matematiikka ja tietotekniikka

Biologian, fysiikan, kemian, maantieteen ja matematiikan tietoja tarvitset, jos aiot opiskella matemaattis-luonnontieteellisille tai teknisille aloille. Erityisen selvää etua tiedoista on lääketieteen, maatalous- ja metsätieteen, terveydenhuollon, farmasian, liikuntatieteen, yhteiskuntatieteen, ympäristötieteiden sekä kaupan ja tekniikan alan pääsykokeissa ja opinnoissa. Tietotekniikan tiedot ja taidot ovat välttämättömiä kaikissa jatko-opinnoissa. Alojen työllisyystilanne on hyvä ja ko. tieteenalojen huima kehitys mahdollistaa monipuolisen opinto- ja työuran.

Järvenpään lukion luonnontieteiden opetuksessa korostetaan kokeellisuutta, ongelma-keskeisyyttä ja vaihtelevia työtapoja yli oppiainerajojen. Modernit työtilat, mittalaitteet ja opetusvälineet mahdollistavat monipuolisen opiskelun. Yhteistyötä tehdään mm. yliopistojen tutkimuslaboratorioiden ja yritysten kanssa.

BI: BIOLOGIA

Biologia on luonnontiede, joka tutkii elollisen luonnon rakennetta, toimintaa ja vuorovaikutussuhteita molekyyli- ja solutasolta biosfääriin. Biologialle tieteenä on ominaista havainnointiin ja kokeellisuuteen perustuva tiedonhankinta, jota Järvenpään lukiossa erityisesti painotetaan. Biotieteet ovat nopeasti kehittyviä tieteenaloja, joiden sovelluksia hyödynnetään laajasti yhteiskunnassa. Biologia tuo esille uutta tietoa elollisen luonnon monimuotoisuudesta ja kestäväen kehityksen edistämisestä.

Opetus kehittää opiskelijan luonnontieteellistä ajattelua, herättää kiinnostusta biotieteisiin sekä edistää opiskelijan luonnon monimuotoisuutta säilyttävää ja ympäristövastuullista käyttäytymistä. Arvioinnissa painotetaan tiedon hallinnan lisäksi opiskelijan luonnontieteellisiä työskentelytaitoja, ryhmässä toimimista, kykyä käyttää erilaisia lähteitä biologisen tiedon hankinnassa sekä kykyä arvioida tietoa kriittisesti. Harrastuneisuus biologian eri osa-alueisiin voidaan ottaa arvioinnissa huomioon.

Jos valitset ylioppilastutkinnon ainereaaliksi biologian, niin ota opinto-ohjelmaasi kaikki biologian kurssit, yhteensä yhdeksän sekä kemian kanssa yhteinen YTK01.

Kurssien suoritusjärjestykseksi suositellaan seuraavaa:

1. vuosi	BI01	BI03			
2. vuosi	BI02	BI04	BI07	BI08	YTK01
3. vuosi	BI05	BI06	BI09		

Biologian pakolliset kurssit

BI01 Eliömaailma

Tutustutaan elämän tunnusmerkkeihin, perusedellytyksiin sekä elämän ilmiöiden tutkimukseen. Opitaan elämän ja luonnon monimuotoisuuden kehittymiseen vaikuttavat tekijät samoin kuin eliökunnan ja ekosysteemien perusrakenteet sekä toimintaperiaatteet. Kursilla tehdään vähintään yksi kokeellinen työ, joka arvostellaan.

BI02 Solu ja perinnöllisyys

Perehdytään soluun elämän perusyksikkönä; solua tarkastellaan evoluution, rakenteen, kemiallisen koostumuksen ja toiminnan kannalta. Tutustutaan geneettisen informaation rakenteeseen sekä sen siirtymiseen solusta soluun ja sukupolvelta toiselle ja geenien tapan ohjata solun toimintaa. Opitaan periytyvän lainalaisuuksien peruserä-

teet. Kurssilla tehdään vähintään yksi kokeellinen ja/tai kirjallinen työ, joka arvostellaan. Kurssia ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI03 Ympäristöekologia

Syvennetään ekologian perustietoja ja – taitoja. Erityisesti korostetaan ihmisen vaikutusta luontoon ja vastuuta ympäristöstään. Biodiversiteetti, ympäristöongelmien syyt ja seuraukset, erityisesti suomalaisissa ekosysteemeissä, ja kestävä kehitys ovat keskeisiä aihealueita. Ympäristön tilan arviointi ja oman tutkimuksen tekeminen ovat kurssin kokeellista toteutusta. Kurssi jakautuu luentoihin, kirjallisten töiden tekemiseen, maasto- ja laboratoriotöihin sekä mahdollisiin vierailuihin/vieraileviin luennoitsijoihin.

BI04 Ihmisen biologia

Kurssilla tutustutaan ihmisen elämään sen eri vaiheissa. Tarkastellaan ihmisen rakennetta ja toimintaa alkaen solusta aina kokonaisten elimistöjen tasolle asti. Lajikehitys, lisääntyminen, toimintojen säätely, sairaudet ja elimistön puolustusmekanismit sekä ympäristön ja ravinnon merkitys terveyteen ovat keskeisiä aiheita. Ilmiöitä tarkastellaan kriittisesti arkielämän esimerkin ja uutisten avulla. Kurssilla tehdään ihmiseen liittyviä kokeita ja mahdollisesti kirjallisia tehtäviä.

BI05 Bioteknologia

Syvennetään solun hierorakenteen ja solun eri osien toiminnan tuntemusta. Keskeisiä aiheita ovat geenien rakenne ja toiminta sekä toiminnan säätely, mik-

robiologia, geeni- ja biotekniikka. Tärkeitä kysymyksiä ovat erityisesti geenitekniikan luomat mahdollisuudet sekä tekniikkaan liittyvät eettiset ongelmat arkielämän ratkaisujen kannalta. Kurssilla tehdään vähintään yksi kokeellinen tai kirjallinen työ, joka arvostellaan. Kurssia ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

Koulun omat syventävät kurssi

BI06 Syventävä geenikurssi (uusi kurssi)

Jatketaan ja syvennetään BI05 kurssin teemojen opiskelua. Kurssilla käsitellään mm. uusia biotekniikan saavutuksia, ihmisen perinnöllisiä tauteja, ihmisen lisääntymiseen liittyviä ongelmia ja niiden hoitamista, sikiödiagnostiikkaa sekä geenimuunneltuja tuotteita. Kurssiin liittyy biologiaa käsittelevien tiede uutisten kriittinen tarkastelu sekä tieteellisiin artikkeleihin tutustuminen. Kurssi tulisi suorittaa heti BI05 – kurssin jälkeen. Kurssista annetaan numeroarvosana.

BI07 Biologian laboratorio-kurssi

Kurssilla havainnollistetaan ja syvennetään pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä laboratoriossa tehtävien tutkimusten kautta. Kurssi perehdyttää opiskelijat kokeellisen laboratoriotyökentelyn perusteisiin. Kurssilla opitaan kasvattamaan ja käsittelemään erilaisia elollisia materiaaleja (esim. homeita, bakteereita, kasveja, eläimiä). Tutkitaan eliöiden anatomista rakennetta ja toimintaa. Biologisen tutkimuksen yleiset menetelmät mm. preparaattien valmistus, mikroskopiointi, erilaiset kemial-

liset määrittämenetelmät ja spektrofotometria tulevat tutuiksi. Kurssin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota tuntiaktiivisuuteen ja laborointitaitoihin. Kurssiin liittyy lisäksi kirjallisten raporttien kirjoittamista. Kurssin aikana tehdään mahdollisesti vierailuja. Kurssista saa suoritusmerkinnän. Ryhmässä voi olla enintään 24 opiskelijaa.

BI08 Maapallon ja Suomen ekosysteemit – jäätiköiltä sademetsiin (uusi kurssi)

Kurssilla syvennetään maapallon ja Suomen erilaisten ekosysteemien tuntemusta. Aiheita lähestytään sekä biologisesta että maantieteellisestä näkökulmasta. Kurssin aikana luodaan yleiskuva maailmanlaajuisista ekosysteemeistä sekä paneudutaan syvällisesti ja monipuolisesti yhteen maapallon ja yhteen Suomen alueeseen ja niiden biomeihin: maaperä, ilmasto, kasvillisuus, eläimistö, ihmiset, ympäristöongelmat ja niiden hoito. Alueet valitaan kurssin alussa. Kurssiin kuuluu kokeellinen ja/ tai kirjallinen työ raporteineen. Kurssista saa suoritusmerkinnän. Kurssia suositellaan myös kaikille maantieteestä kiinnostuneille.

BI09 Biologian abikurssi (entinen BI06)

Kurssilla luodaan yleiskuva biologiasta ja liitetään eri kursseilla käsitellyt aiheet osaksi laajaa kokonaisuutta. Kerrataan biologian pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien keskeiset sisällöt sekä harjoitellaan erilaisten kysymystyyppien vastaamista. Kerätään tietoa biologisen tutkimuksen uusista tuloksista. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla.

FY: FYSIIKKA

Fysiikan opetuksessa havainnoimme ja tutkimme luonnonilmiöitä kokeellisesti käyttäen apuna moderneja tiedonkeruu- ja mittausvälineitä. Fysiikan lainalaisuuksien hahmottamisessa käytämme apuna mittaustuloksista saatua kuvaajia.

Huomaa kurssivalintoja tehdessäsi, että teknillisiin yliopistoihin, yliopistojen lääketieteellisiin ja matemaattis-luonnontieteellisiin tiedekuntiin pääsykoetehdävät laaditaan kurssien 1 - 8 pohjalta. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnassa annetaan lähtöpisteitä fysiikan oppimäärän suorittaneille. Eräät teknilliset yliopistot hyvittävät lukiossa suoritettun fysiikan työkurssin perusopinnoissaan. Noin puolet lukion jälkeisistä jatko-opintopaikoista on sellaisia, joilla edellytetään kurssien 1 -8 tietoja.

Kurssien 1-7 suorittamiseen kuuluu osana vähintään yksi kokeellinen koti tehtävä. Fysiikan kaikkien ryhmien suurin opiskelijamäärä on 24.

Suoritusjärjestys on numeroinnin mukainen. Suositeltavaa on kuitenkin kurssin FY03 suorittaminen ennen kurssia FY04 sekä kurssin FY06 suorittaminen ennen kurssia FY07. Rautaisannoksen fysiikasta saat, kun valitset syventävien kurssien lisäksi fysiikan työkurssin FY09. Fysiikan reaali-koekseen valmistautuessa sinun kannattaa valita kertauskurssi FY12. Tähtitieteen kurssin F11 voi valita jo ensimmäisenä opiskeluvuotena.

Mikäli valitset fysiikan laajan oppimäärän ja/tai valitset ylioppilastutkinnon reaaliaineeksi fysiikaksi, suositellaan kurssivalintoja joko 1. tai 2. vaihtoehdon mukaan (koodi ja sen jälkeen suluissa jakso).

Vaihtoehto 1

1. vuosi	FY01 (1, 2),	FY02 (2, 3)	FY03 (4)	FY04 (5)	FY11 (4)
2. vuosi	FY05 (1, 2)	FY06 (3)	FY09 (4)	FY07 (4)	FY10 (4)
3. vuosi	FY08 (1, 2)	FY12 (1, 3)			

Jos kirjoitat fysiikan ainereaalini jo syksyllä, suorita FY08 edellisenä vuonna (5. jaksossa) ja valitse FY12 Fysiikan Abikurssi syksyn ensimmäiseen jaksoon.

Vaihtoehto 2

1.vuosi	FY01 (1, 2),	FY02 (2, 3),	FY03 (4, 5)	FY11 (4)	
2.vuosi	FY04 (1, 2)	FY05 (2, 3),	FY09 (4),	FY06 (5)	FY10 (4)
3.vuosi	FY07 (1, 2)	FY08 (2)	FY12 (3)		

Yliopistoyhteistyö

Opiskelijoilla on mahdollisuus toisen opiskeluvuoden keväällä osallistua Helsingin yliopiston fysiikan laitoksen pääsykokeisiin. Yliopistolla on mahdollista suorittaa approbatur- tai cum laude-opintoja. Approbatur-arvosanan suorittanut ylioppilas saa opiskelupaikan suoraan Helsingin yliopistosta.

Fysiikan pakollinen kurssi

FY01 Fysiikka luonnontieteenä

Kurssilla tarkastellaan luonnon rakenteita ja ilmiöitä omien aikaisempien tietojen ja käsitysten valossa. Kurssilla opitaan tiedostamaan ja kyseenalaistamaan ennakkokäsityksiä ja tarkentamaan maailmankuvaa hankitun uuden tiedon perustella. Opit suunnittelemaan kokeita yhdessä, keskustelemaan kokeellisesti hankitusta tiedosta tai aineistosta, sen käsittelystä ja mallintamisesta sekä sen luotettavuuden arvioimisesta. Opiskelijajyhteisössä opitaan jakamaan uusi tieto yhteisön kesken.

Valtakunnalliset fysiikan syventävät kurssit

FY02 Lämpö

Kurssin käsitellään kaasujen tilanmuutoksia lämpölaajenemista, painetta, hydrostaattista painetta. Tutkitaan kapaleiden lämpenemistä, jäähtymistä, olomuodon muutoksia ja lämpöenergiaa. Opitaan mekaaninen energia, työ,

teho ja hyötysuhde. Kurssilla tutustutaan lämpöopin pääsääntöihin ja sisäenergiaan ja energiavaroihin.

FY03 Aallot (entinen FY05)

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat harmoninen voima ja värähdysliike. Tutkitaan kokeellisesti aaltoliikkeen syntyä, aaltojen etenemistä interferenssi, diffraktiota ja polarisaatiota. Kurssilla tutkitaan oppilastöinä heijastumista, taittumista ja kokonaisheijastumista, valon kulkua linseissä, ääntä, perehdytään melun terveysvaikutuksiin ja kovalta ääneltä suojautumiseen.

FY04 Liikkeen lait (entinen FY03)

Kurssilla syvennetään liikkeen mallien, Newtonin lakien, liike- ja potentiaalienergian sekä työperiaatteen hallintaa. Tutkitaan kokeellisesti etä- ja kosketusvoimia, liikettä vastustavia voimia sekä nostetta. Kurssilla opitaan liikemäärän säilyminen, impulssiperiaate.

FY05 Pyöriminen ja gravitaatio (entinen FY04)

Kurssilla opitaan momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen ja perehdytään pyörimiseen (pyörimisliikkeen mallit, tasainen ja muuttuva pyörimisliike, pyörimisen liikeyhtälö, pyörimismäärän säilyminen ja pyörimisen energia). Tutustutaan ympyräliikkeeseen ja ympyräliikkeen kiihtyvyyteen. Kurssilla tutkitaan gravitaatiota ja gravitaation alaista liikettä, heittoliikettä, planeettojen liikettä, satelliitteja ja niiden käyttöä.

FY06 Sähkö

Kurssilla tutkitaan sähkövirran kulkua metallijohteessa ja puolijohteessa ja sekä eri komponenteissa. Opit käyttämään yleismittaria jännitteen, sähkövirran, resistanssin, kapasitanssin mittaamisessa. Opit sähköopin keskeiset lainalaisuudet (Ohmin laki, Joulen laki, Kirchhoffin lait, ja Coulombin laki). Tutkitaan sähköstatiikkaan liittyviä ilmiöitä.

FY07 Sähkömagnetismi

Kurssilla käsitellään magneettista voimaa, magneettikenttää ja ainetta magneettikentässä. Opit varatun hiukkasen käyttäytymisen homogeenisessa sähkö- ja magneettikentässä. Perehdyt induktiolakiin, Lenzin lakiin ja erilaisiin induktioliöihin. Opit mittaamaan tehollisen jännitteen ja sähkövirran ja osaat tutkia impedanssin taajuusriippuvuutta. Perehdyt värähtelypiiriin, antenniin ja sähkömagneettisen viestinnän fysiikkaalisiin perusteisiin. Kurssilla perehdytään sähköturvallisuuteen ja energiateollisuuteen sekä energian siirtoon sähkövirran avulla.

FY08 Aine ja säteily

Kurssilla käsitellään sähkömagneettista säteilyä, röntgensäteilyä, valosähköilmiötä. Tutustutaan esimerkein säteilyn hiukkasluonteeseen ja hiukasten aaltoluonteeseen ja atomimalleihin. Kurssilla perehdytään kvantittumiseen, viivaspektreihin, atomin energiatiloihin ja energiatasokaavioon. Tutkitaan kokeellisesti radioaktiivisuutta ja perehdytään säteilyturvallisuuteen. Opitaan atomiytimen rakenne, massan ja energian ekvivalenssi. Perehdytään ydinreaktioihin ja ydinenergiaan sekä aineen pienimpiin osaset ja niiden luokitteluun.

Koulun omat fysiikan syventävät kurssit

FY09 Fysiikan työkurssi (entinen FY10)

Suosittelomme kurssia opiskelijoille, jotka suunnittelevat jatko-opintojaan, joissa sovelletaan luonnontieteitä (teknilliset yliopistot, yliopistojen lääketieteelliset tai matemaattis-luonnontieteelliset tiedekunnat). Kurssilla tutkitaan kokeellisesti fysiikan eri osa-alueita ja vierailaan eri tutkimus- ja teollisuuslaitoksissa. Työkurssin työt liittyvät keskeisesti kurssien 2 - 8 aihepiireihin. Varsinaisia kotitehtäviä ei ole, vaan työskentely suoritetaan pienryhmissä. Käytämme modernia mittatietokonekalustoa ja työkurssi tarjoaa rautaisannoksen mittausmekaniikasta. Työkurssin suorittaneelta ei jää sormi suuhun. Kurssista saa suorituserkinnän.

FY10 Elektronikka (entinen FY11)

Kurssilla tutustutaan omakohtaisesti erilaisten elektronisten komponenttien toimintaan määrittämällä komponentti-

en ominaiskäyriä yleismittareiden, oskilloskoopin ja mittatietokoneen avulla. Kurssia voidaan painottaa opiskelijoiden erilaisten mukaan.

FY11 Tähtitiede (entinen FY13)

Kurssi on kerhotyyppinen, mahdollisimman lähellä harrastajatasoa. Tehdään tähtitaivaan havaintoja koulun kauko-putkella. Kurssin aikana ohjataan Mt. Wilsonin vuorella sijaitsevaa teleskooppia, jolla otetaan kuvia avaruudesta. Kurssista saa suorituserkinnän.

FY12 Fysiikan abikurssi (entinen FY09)

Kurssilla kerrataan keskeiset fysiikan osa-alueet kursseilta 1-8. Syvennetään eri osa-alueiden osaamista laskennallisella tasolla. Kurssi sopii myös erinomaisesti teknillisiin, luonnontieteellisiin ja lääketieteellisiin jatko-opintoihin aikoville. Kurssille voi osallistua, vaikka ei olisi suorittanut kaikkia valtakunnallisia syventäviä kursseja. Kurssista saa numeroarvosanan.

GE: MAANTIEDE

Maantieteessä tarkastellaan elottoman ja elollisen luonnon sekä ihmisen luomien järjestelmien rakennetta ja toimintaa. Oppiaineena maantieteessä integroituvat luonnontieteelliset ja yhteiskuntatieteelliset aiheet. Opetuksen tavoitteena on, että opiskelijalle kehittyy selkeä kuva maapallon globaaleista, alueellisista ja paikallisista ilmiöistä ja ongelmista sekä niiden ratkaisumahdollisuuksista kestäväen kehityksen periaatteen mukaisesti.

Maantieteellisen tiedon avulla opiskelija oppii havaitsemaan muuttuvan maailman ilmiöitä, ottamaan niihin kantaa ja toimimaan aktiivisesti luonnon ja ihmisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Järvenpään lukiossa painotetaan kokeellista työskentelyä, joka edesauttaa näiden taitojen omaksumista oman kokemuksen kautta. Tähän kiinnitetään myös arvioinnissa huomiota.

Mikäli kirjoitat ylioppilastutkinnon ainereaalissa maantieteen, kannattaa sinun valita opinto-ohjelmaasi kaikki maantieteen kurssit. Lisäksi suositellaan kurssien BI08, YTK05 ja YTK14 suorittamista. Biologian ja historian kurssien opiskelu on myös eduksi maantieteeseen keskittyvälle.

Kurssien suoritusjärjestykseksi suositellaan seuraavaa:

1. vuosi	GE01	GE02	GE03	
2. vuosi	GE04	GE06	YTK05	BI08
3. vuosi	GE05	YTK14	GE07	

5

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Maantieteessä kurssisisällöt eivät ole muuttuneet; vain kurssinumerointi. Tärkein muutos on, että entinen GE03 Monijakoinen maailma - toimivat alueet on nyt GE04 Aluetutkimus ja GE04 Riskien maailma on GE03. Jos olet suorittanut vain toisen kurseista ja haluat suorittaa toisenkin, ole tarkkana, että valitset oikean kurssin, jota et ole vielä suorittanut.

Maantieteen pakolliset kurssit

GE01 Sininen planeetta

Kurssilla tutustutaan maantieteeseen tieteenä, maapallon asemaan aurinkokunnassa sekä Maan eri kehien rakenteisiin. Opiskelija oppii ymmärtämään miten ja miksi erilaiset luonnonilmiöt ja -maisemat sekä Maan vyöhykkeisyys muotoutuvat. Kurssilla kehitetään opiskelijan valmiuksia soveltaa luonnonmaantieteellistä tietoa sekä paikallisesti että maailmanlaajuisesti. Kartta on keskeinen tutkimuskohde ja väline. Kurssilla tehtävät arvosteltavat kokeelliset ja/tai kirjalliset työt tukevat soveltavaa lähestymistapaa.

GE02 Yhteinen maailma

Kurssi perehdyttää opiskelijan kulttuurimaantieteen käsitteisiin ja ihmisen toimintaan liittyviin ilmiöihin. Tutustutaan eri kulttuureihin, väestönkasvuun, asutuksen jakautumiseen, luonnonvarojen alueelliseen jakautumiseen ja niiden käyttöön sekä aluesuunnitteluun. Kehittyneisyyseroihin tutustumalla opiskelija oppii ymmärtämään ja arvioimaan ihmisen alueellista toimintaa, globalisaation vaikutuksia, hyvinvointia sekä ympäristön tilaa. Kestävän kehityksen eri osat alueet otetaan opetuksessa huomioon tarkasteltaessa nykytilannetta ja tulevaisuutta. Kurssilla tehdään vähintään yksi kokeellinen ja/tai kirjallinen työ.

Valtakunnalliset maantieteen pakolliset kurssit

GE03 Riskien maailma (entinen GE04)

Kurssilla perehdytään luonnon toimin-

taan, ihmisen toimintaan sekä ihmisen ja luonnon väliseen vuorovaikutukseen liittyviin uhkiin ja riskeihin. Opiskelija tutustuu riskien alueelliseen esiintymiseen maapallolla ja oppii arvioimaan alueiden kehittyneisyyden ja alueilla ilmenevien riskien välistä suhdetta sekä mahdollisuuksia ennakoita ja varautua näihin riskeihin. Kurssin aihepiirejä painotetaan sen hetkisen maailmantilanteen mukaan ja opitaan samalla myös arvioimaan kriittisesti medioiden välittämiä riskiuutisia. Kurssin suorittamiseen liittyy kokeellinen ja/tai kirjallinen työ.

GE04 Aluetutkimus (entinen GE03)

Opiskelija oppii kurssilla kartografian perusteita, maantieteellisen tutkimuksen perusmenetelmiä sekä maantieteellisten paikkatietojärjestelmien periaatteita ja sovellusmahdollisuuksia. Maantieteellisten lähdeaineistojen perusteella opiskelija tuottaa tutkielman itse valitsemastaan alueesta. Kurssi jakautuu teoriaosioon, mahdolliseen maastotyöskentelyyn sekä oman aluetutkimuksen tekemiseen. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

Koulun omat maantieteen syventävät kurssit

GE05 Maailman kehittyneisyyserot (entinen GE06)

Kurssin tavoitteena on perehdyttää opiskelija erilaisiin tapoihin jakaa maailmaa, globalisaatioon, kehittyneisyyden eroihin, kehitysmaiden erityisongelmiin, niiden ratkaisumahdollisuuksiin ja tulevaisuuteen maantieteellisestä näkökulmasta. Aihepiirit vaihtelevat vuosittain. Kurssilla käytetään vaihtelevia työskentelymuotoja ja sen suorittaminen edel-

lyttää aktiivista osallistumista tunneilla. Kurssilla ei ole koetta vaan se suoritetaan kurssityöllä/töillä. Kurssista on mahdollista saada joko suoritusmerkintä tai arvosana.

GE06 Maantieteen työkurssi (uusi kurssi)

Kurssilla opiskelija tutustuu maantieteellisen kenttätöskentelyn työtapoihin teoriassa ja käytännössä. Teorialuentojen lisäksi kurssilla perehdytään tarkemmin oman alueen (Järvenpää ja sen lähialueet) luonnon- ja kulttuurimaantieteellisiin oloihin kenttätöskentelyn avulla. Oman alueen tutkimus raportoidaan kirjallisesti. Kurssin aikana tehdään mahdollisesti vierailuja ja pidempää maastoretkiä. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssista saa suoritusmerkinnän. Ryhmässä voi olla enintään 24 opiskelijaa.

GE07 Maantieteen abikurssi (entinen GE05)

Kurssilla kerrataan ja syvennetään pakollisten kurssien keskeisiä aihepiirejä. Lisäksi nivelletään muiden maantieteen kurssien aihepiirejä pakollisten kurssien tietoainekseen ja harjoitellaan eseevastausten kirjoittamista. Tulkitaan erilaisia karttoja, diagrammeja ja tilastollista aineistoa valmistautuen näin reaalikokeeseen. Abikurssilla pyritään myös perehdyttämään opiskelijaa erilaisiin opiskelumenetelmiin, jotka helpottavat laajan poikkitieteellisen tietoaineksen omaksumista. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssista saa numeroarvosanan.

KE: KEMIA

Kemian opetuksen tarkoituksena on tukea opiskelijan luonnontieteellisen kajoittelun ja nykyaikaisen maailmankuvan kehittymistä osana monipuolista yleissivistystä. Opetus auttaa ymmärtämään jokapäiväistä elämää, luontoa ja teknologiaa sekä kemian merkitystä ihmisen ja luonnon hyvinvoinnille. Myös jatko-opintopaikkojen huomioonottaminen on tärkeää. Laajaa kemian tietämystä edellyttävät mm. seuraavat koulutusalat: maa- ja metsätaloustieteet, lääke- ja eläinlääketieteet sekä farmasian, terveydenhoidon, kemian, biokemian ja tekniikan alat yliopistoissa, korkeakouluissa ja ammattikorkeakouluissa.

Opinto-ohjelmaan voi valita seitsemän kemian kurssia. Kemian kursseihin liittyy keskeisenä osana laboratoriotöiden tekeminen, joten kursseja ei voi suorittaa ensimmäistä kertaa itsenäisesti. Kemian kaikkien ryhmien suurin opiskelijamäärä on 24.

Syksyllä 2005 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet

Kurssien suoritusjärjestys ilmenee oheisesta taulukosta. Vaikka opiskelisit lukiossa kemiaa vain pakollisen kurssin, KE01, niin se olisi hyvä suorittaa ensimmäisenä opiskeluvuonna. Biokemian kurssi (YTK01) järjestetään yhteistyössä biologian kanssa ja sille osallistuminen edellyttää kemian osalta, että kurssit KE01 ja KE02 ovat suoritettut. Kurssille KE06 voi osallistua, kun kemian kurssit KE01 – KE03 on suoritettu.

1. vuosi	KE01	KE02		
2. vuosi	KE03	KE04	KE06	YTK01
3. vuosi	KE05	KE07		

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Opiskelijat, jotka eivät ole vielä aloittaneet kemian oppimäärän suorittamista, aloittavat kemian opiskelun uuden opetussuunnitelman mukaisesti.

Kemian opintonsa jo aloittaneille järjestetään vanhan opetussuunnitelman mukaisia kursseja seuraavasti: KE02 (1. jakso 2005-2006), KE03 (1., 3. ja 4. jakso 2005-2006) KE04 (2. ja 5. jakso 2005-2006 sekä 2. jakso 2006-2007), KE05 (2. ja 5. jakso 2005-2006 sekä 2. jakso 2006-2007). Kemian työkurssi

ja yo-kirjoitukseen valmistava abikurssi ovat kaikille samat. Kurssikuvaukset, suositeltavat suoritusjärjestykset ja aikataulut löytyvät opinto-oppaasta lukuvuodelle 2004 - 2005.

Kemian pakollinen kurssi

KE01 Ihmisen ja elinympäristön kemia

Kursilla vahvistetaan ja syvennetään peruskoulussa opittujen kemian perusteiden hallintaa ja muodostetaan kuva kemiasta, sen mahdollisuuksista ja merkityksestä ihmiselle ja elinympäristölle. Tutkitaan orgaanisten yhdisteiden rakenteita, ominaisuuksia ja reaktioita sekä erilaisia seoksia ja liuoksia. Opitaan kokeellisen työskentelyn, kriittisen tiedonhankinnan ja -käsittelyn taitoja, kehitetään tietojen esittämisessä ja keskustelussa tarvittavia valmiuksia sekä parannetaan käytännön elämään liittyvien kemiallisten ilmiöiden tuntemusta.

Valtakunnalliset kemian syventävät kurssit

KE02 Kemian mikromaailma

Opitaan tuntemaan aineen rakenteen ja ominaisuuksien välisiä yhteyksiä käyttämällä kokeellisia menetelmiä, erilaisia malleja, taulukoita ja järjestelmiä. Keskeisiä sisältöjä ovat alkuaineiden jaksollinen järjestelmä, atomin rakenne, kemialliset sidokset ja niihin liittyvät energiat, orgaanisten yhdisteiden avaruusrakenne ja isomeria.

KE03 Reaktiot ja energia

Tarkastellaan kemiallisen reaktion tahtumiseen vaikuttavia tekijöitä, energianmuutoksia, reaktionopeuksia ja -mekanismeja sekä opitaan tuntemaan

niiden merkitys elinympäristössä ja yhteiskunnassa. Perehdytään kemiallisen reaktioyhtälön kirjoittamiseen ja sen matemaattiseen tarkasteluun.

KE04 Metallit ja materiaalit

Tarkastellaan teollisesti merkittävien raaka-aineiden käyttöä ja jalostusprosesseja, sekä erilaisten kulutustavaroiden valmistusmenetelmiä ja ympäristövaikutuksia. Tutkitaan hapettumis-pelkistymisreaktioita ja sähkökemiallisia ilmiöitä kvalitatiivisesti ja kvantitatiivisesti. Tutustutaan bio- ja synteettisiin polymeereihin sekä komposiitteihin.

KE05 Reaktiot ja tasapaino

Tarkastellaan kemiallisen reaktion tasapainotilan muodostumista, laskennallisia tasapainosovelluksia sekä tasapainon merkitystä teollisuuden prosesseissa ja luonnon ilmiöissä. Tutkitaan happo-emästasapainoa, liukoisuustasapainoa ja puskuriliuoksia kvalitatiivisesti ja kvantitatiivisesti.

Koulun omat kemian syventävät kurssit

KE06 Kemian työkurssi (entinen KE07)

Perehdytään monipuolisesti kemian alan kvalitatiivisiin ja kvantitatiivisiin tutkimusmenetelmiin sekä mittausautomaation mahdollisuuksiin aineiden analysoinnissa. Tehdään erilaisia synteesejä ja analyysejä kemian eri osa-alueilta, esim. titraus, kolorimetrinen määrittäminen, kromatografinen työ, esterisynteesi. Tu-

tustutaan laskennallisen kemian mahdollisuuksiin nykytutkimuksessa, yhdisteiden rakenteen määrittämisessä käytettäviin spektroskooppisiin menetelmiin ja mahdollisuuksien mukaan teollisuus- tai tutkimuslaitoksen laboratorioon. Kurssi antaa hyvät valmiudet itsenäiseen laboriotyöskentelyyn jatko-opinnoissa. Kurssista saa suoritusmerkinnän, joka edellyttää osallistumisaktiivisuutta sekä kokeellisen tutkimuksen kirjallista ja/tai suullista raportointia. Opiskelijan pyynnöstä kurssista voidaan kirjoittaa erillinen sanallinen arviointi. Kurssille voi osallistua, kun kemian kurssit KE01 – KE03 on suoritettu.

KE07 Kemian abikurssi (entinen KE06)

Muodostetaan kokonaiskuva kemian eri osa-alueista. Kerrataan keskeisiä oppisisältöjä ja vahvistetaan laskennallisia taitoja. Harjoitellaan reaalikokeeseen vastaamista. Kurssi arvostellaan numeroarvosanalla, joka määräytyy kursorikokeen ja osallistumisaktiivisuuden perusteella.

MA: MATEMATIIKKA – PITKÄ OPPIMÄÄRÄ

Matematiikan pitkän oppimäärän opiskelun tavoitteena on antaa opiskelijalle matemaattiset valmiudet, joita tarvitaan ammatillisissa opinnoissa ja korkeakouluopinnoissa. Pitkän matematiikan opinnoissa opiskelijalla on tilaisuus omaksua matemaattisia käsitteitä ja menetelmiä sekä oppia ymmärtämään matemaattisen tiedon luonnetta. Opetus pyrkii myös antamaan opiskelijalle selkeän käsityksen matematiikan merkityksestä yhteiskunnan kehityksessä sekä sen soveltamismahdollisuuksista arkielämässä, tieteessä ja tekniikassa.

Matematiikan pitkän oppimäärän pakollisia kursseja on 10. Lisäksi valtakunnallisia syventäviä kursseja on valittavissa kolme. Näiden lisäksi voit valita 1 - 5 koulukohtaista syventävää kurssia. Koska matematiikan kursseja on runsaasti, tee itsellesi suunnitelma niiden jaksottamisesta kolmelle vuodelle.

Syksyllä 2005 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet

Seuraavassa on esitelty kolme erilaista suositusta pitkän matematiikan opinto-ohjelmaksi. Kaikkien suositellaan aloittavan opinnot johdantokurssista MA14. Huomaa, että kurssien MA14 ja MA01 suorittaminen rinnakkain samassa jaksossa on osoittautunut monelle liian raskaaksi urakaksi.

5

Vaihtoehto 1: Niille, jotka aikovat kirjoittaa pitkän matematiikan 3. vuoden syksyllä.

1. vuosi	MA14	MA01	MA02	MA03	MA04	MA05			
2. vuosi	MA06	MA11	MA15	MA16	MA07	MA12	MA08	MA09	MA10
3. vuosi	MA17	MA13	MA16	MA18					

Vaihtoehto 2: Niille, jotka aikovat kirjoittaa pitkän matematiikan 3. vuoden keväällä ja valitsevat syventäviä kursseja.

1. vuosi	MA14	MA01	MA02	MA03	MA04				
2. vuosi	MA05	MA11	MA15	MA06	MA16	MA07	MA12	MA08	MA09
3. vuosi	MA10	MA11	MA16	MA13	MA17	MA15	MA18		

Vaihtoehto 3: Niille, jotka aikovat kirjoittaa pitkän matematiikan 3. vuoden keväällä ja eivät valitse syventäviä kursseja.

1. vuosi	MA14	MA01	MA02	MA03	MA04				
2. vuosi	MA05	MA06	MA07	MA08					
3. vuosi	MA09	MA10	MA18						

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Alla olevasta taulukosta näet, mihin asti vanhan opetussuunnitelman mukaiset kurssit ovat valittavissa. Ongelmatapauksissa neuvottele matematiikan opettajien kanssa.

pakolliset ja syventävät kurssit		mihin asti ennen kursseja voi suorittaa
MA01	Funktiot ja yhtälöt I	ei voi enää valita
MA02	Funktiot ja yhtälöt II	ei voi enää valita
MA03	Geometria	ei voi enää valita
MA04	Analyttinen geometria	ei voi enää valita
MA05	Trigonomia ja vektorit	viimeisen kerran 1. jaksossa lv. 2005-2006
MA06	Differentiaalilaskenta I	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA07	Differentiaalilaskenta II	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA08	Integraalilaskenta	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA09	Tilastotiedettä ja todennäköisyyslaskentaa	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA10	Lukujonot ja sarjat	viimeisen kerran 1. jaksossa 2006-2007
MA11	Logiikka ja lukuteoria	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA12	Numeeriset menetelmät	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA13	Analyysi	ei enää lukuvuonna 2007-2008
MA14	Talousmatematiikka	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA15	Tilastotieteen perusteet	ei enää lukuvuonna 2006-2007
MA16	Abikurssi	ei enää lukuvuonna 2007-2008
MA17	Tukikurssi	ei voi enää valita
MA18	Avaruusvektorit ja kompleksiluvut	ei enää lukuvuonna 2007-2008

Pitkän matematiikan pakolliset kurssit

Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä, ellei siitä kurssin kohdalla toisin mainita.

MA01 Funktiot ja yhtälöt

Kerrataan ja täydennetään yhtälön ratkaisemisen ja prosenttilaskennan taitoja. Harjoitellaan neliöjuuren ja potenssin laskusääntöjen hyödyntämistä. Tutustutaan funktio-käsitteeseen, erityisesti potenssi- ja eksponenttifunktion. Suoritusjärjestys: ensimmäinen kurssi; kurssin MA14 rinnalla tai sen jälkeen.

MA02 Polynomifunktiot

Kerrataan ja täydennetään polynomilaskennan taitoja. Opitaan ratkaisemaan polynomiyhtälöitä ja $-$ epäyhtälöitä.

MA03 Geometria

Käsitellään kuvioita ja kappaleita sekä niihin liittyviä geometrisia ongelmia. Harjoitellaan geometrista tietoa käsittelevien lauseiden perustelemista ja hyödyntämistä.

MA04 Analyttinen geometria

Käsitellään suoraan, ympyrään ja paraabeliin liittyviä kuvioita sekä niihin liittyviä yhtälöitä. Harjoitellaan itseisarvoyhtälöiden ja $-$ epäyhtälöiden ratkaisemista.

MA05 Vektorit

Perehdytään vektorilaskennan perusteisiin. Opitaan käyttämään vektoreita käytännön sovelluksissa ja geometriassa, sekä kaksi- että kolmiulotteisessa koordinaatistossa.

MA06 Todennäköisyys ja tilastot

Laaditaan ja tulkitaan tilastoja sekä opitaan laskemaan tunnuslukuja. Käsitellään tilastollisen ja klassisen todennäköisyyden ongelmia. Suoritusjärjestys: kurssin voi suorittaa aikaisintaan kurssin MA02 jälkeen. Vuonna 2005-2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2006-2007.

MA07 Derivaatta

Opitaan määrittämään rationaalifunktioiden nollakohtia ja ratkaisemaan rationaaliepäyhtälöitä. Tutustutaan käsitteisiin raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta. Tutkitaan derivaatan avulla polynomi- ja rationaalifunktioita. Vuonna 2005-2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2006-2007.

MA08 Juuri- ja logaritmifunktiot

Opitaan juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden perusominaisuudet ja derivaatat sekä ratkaistaan niihin liittyviä yhtälöitä. Tutustutaan myös yhdistetyn funktion ja käänteisfunktion käsitteisiin. Vuonna 2005-2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2006-2007.

MA09 Trigonometriset funktiot ja lukujonot

Opitaan trigonometristen funktioiden perusominaisuudet ja derivaatat sekä ratkaistaan niihin liittyviä yhtälöitä. Lisäksi opitaan lukujonon käsite ja sovelletaan jonoja ja niistä muodostettuja summia käytännön ongelmien ratkaise-

miseen. Vuonna 2005–2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2006–2007.

MA10 Integraalilaskenta

Määritetään erilaisia integraalifunktioita ja sovelletaan määrättyä integraalia pinta-alan ja tilavuuden laskemiseen. Vuonna 2005–2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2006–2007.

Valtakunnalliset pitkän matematiikan syventävät kurssit

MA11 Lukuteoria ja logiikka

Tutustutaan logiikkaan ja todistustekniikoihin. Perehdytään kokonaislukujen ominaisuuksiin ja jaollisuuteen. Suoritusjärjestys: toisen tai kolmannen opiskeluvuoden alussa. Vuonna 2005–2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2006–2007.

MA12 Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä

Opitaan likiarvolaskennan tarkkuutta koskevat säännöt. Perehdytään likiarvomenetelmien käyttöön yhtälöiden ratkaisussa. Tutkitaan polynomien jaollisuutta. Suoritusjärjestys: Samanlaisesti kurssin MA08 kanssa tai sen jälkeen. Vuonna 2005–2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2006–2007.

MA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Tutkitaan funktion jatkuvuutta ja derivoituvuutta sekä raja-arvoja. Täydennetään integraalilaskennan tietoja. Kurssi edellyttää kurssien MA07 – MA10 tyydyttävää hallintaa. Suoritusjärjestys: Pakollisten kurssien jälkeen. Vuonna 2005–2006 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet voivat valita kurssin aikaisintaan lukuvuonna 2007–2008.

Koulun omat pitkän matematiikan syventävät kurssit

MA14 Johdantokurssi lukion matematiikkaan ja luonnon-tieteisiin

Pitkän matematiikan ja luonnontieteiden opiskelu suositellaan aloitettavaksi tällä kurssilla. Kurssilla kerrataan ja täydennetään peruskoulussa opittua matematiikkaa. Uusina asioina käsitellään murtolausekkeita ja opitaan määrittämään regressiosuora laskimen avulla. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Suoritusjärjestys: kurssin MA01 rinnalla tai sitä ennen.

MA15 Talousmatematiikka

Kurssi antaa laskennallisen pohjan taloustiedon opiskeluun. Aiheina ovat mm. indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia. Kurssi on yhteinen pitkän ja lyhyen matematiikan (MB07) opiskelijoille. Kurssikokeen voi korvata tutkielmalla. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Suoritusjärjestys: kurssi suoritetaan joko toisen tai kolmannen opiskeluvuoden aikana.

MA16 Tilastotieteen jatkokurssi

Kurssi antaa hyvät valmiudet ymmärtää ja käsitellä tilastoja. Näitä tilastollisia taitoja tarvitaan lukio-opinnoissa, jatko-opinnoissa ja arkielämässä. Lähes kaikissa jatko-opinnoissa törmätään tilastollisiin menetelmiin. Kurssi on yhteinen lyhyen matematiikan kanssa (MB10). Kurssikokeen voi korvata tutkielmalla. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Suoritusjärjestys: kurssi suoritetaan joko toisen tai kolmannen opiskeluvuoden aikana kurssin MA06 jälkeen.

MA17 Funktioiden ja yhtälöiden jatkokurssi

Tutustutaan kompleksilukuihin. Ratkaistaan yksinkertaisia differentiaaliyhtälöitä. Syvennetään tietoja trigonomet-

risistä funktioista. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Suoritusjärjestys: Kurssin MA10 rinnalla tai sen jälkeen. Kurssia tarjotaan lukuvuodesta 2007-2008 alkaen.

MAA18 Pitkän matematiikan abikurssi

Kurssilla vahvistetaan pakollisissa kursseissa hankittuja tietoja ja taitoja sekä valmentaudutaan pitkän matematiikan ylioppilaskoetta varten. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Kurssia tarjotaan lukuvuodesta 2007-2008 alkaen. ■

MB: MATEMATIIKKA – LYHYT OPPIMÄÄRÄ

Lyhyessä matematiikassa on kuusi pakollista kurssia ja kaksi valtakunnallista sekä kolme koulukohtaista syventävää kurssia. Lyhyt matematiikka suuntautuu painotetusti käytännölliseen matematiikkaan. Kursseilla opiskellaan matematiikan perustaidot ja saadaan riittävä yleissivistävä pohja jatkoopinnoille. Lähes jokainen törmää lukion jälkeisissä opinnoissaan ainakin tilastomatematiikan kurssiin.

Syksyllä 2005 tai sen jälkeen lukio-opintonsa aloittaneet

Seuraavassa on esitelty kolme erilaista suositusta lyhyen matematiikan opinto-ohjelmaksi.

1. vaihtoehto: Niille, jotka aikovat kirjoittaa lyhyen matematiikan 3. vuoden syksyllä.

1. vuosi	MB09	MB01	MB02	MB03	MB04	MB08
2. vuosi	MB04	MB07	MB05	MB10	MB06	MB08
3. vuosi	MB07	MB11				

2. vaihtoehto: Niille, jotka aikovat kirjoittaa lyhyen matematiikan 3. vuoden keväällä.

1. vuosi	MB09	MB01	MB02	MB03	MB04	MB08
2. vuosi	MB04	MB05	MB10	MB07	MB06	MB08
3. vuosi	MB06	MB10	MB07	MB11		

3. vaihtoehto: Niille, jotka eivät aio kirjoittaa lyhyttä matematiikkaa.

1. vuosi	MB01	MB02	MB03	
2. vuosi	MB03	MB04	MB05	MB06
3. vuosi	MB05	MB06		

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen käytetään hyväksi lukemisessa seuraavia vastaavuuksia:

- MA01 -> MB01
- MA03 -> MB02
- MA08 -> MB03
- MA07 -> MB04
- MA06 -> MB05

Pitkän matematiikan arvosanat siirtyvät sellaisenaan korvattujen kurssien arvosanoiksi. Halutessaan opiskelija voi parantaa arvosanaa osallistumalla lyhyen matematiikan kurssikokeeseen.

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Lyhyessä matematiikassa siirrytään lukuvuonna 2005 - 2006 suoraan uuden opetussuunnitelman mukaisiin kursseihin. Valitse kurssisi vanhan kurssinumeroinnin mukaan (esim. jos haluat suorittaa geometrian kurssin MB03, valitse kurssi MB02).

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen käytetään hyväksi lukemisessa seuraavia vastaavuuksia:

MA17 -> MB01 (MB01)
MA02+MA04 -> MB04 (MB03)
MA03 -> MB03 (MB02)
MA06 -> MB05 (MB04)
MA09 -> MB02 (MB05)
MA10 -> MB06 (MB06)

Korvatuista kursseista saa suoritusmerkinnän. Päättöarvosana määräytyy ainoastaan lyhyen matematiikan numeroiden perusteella.

Lyhyen matematiikan pakolliset kurssit

Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä, ellei siitä kurssin kohdalla toisin mainita.

MB01 Lausekkeet ja yhtälöt

Tutkitaan suureiden välistä lineaarista riippuvuutta ja verrannollisuutta. Muotoillaan ongelmia yhtälöiksi ja ratkaistaan yhtälöitä sekä graafisesti että algebrallisesti. Tutkitaan ja arvioidaan ratkaisuja. Suoritusjärjestys: ensimmäinen kurssi; tukikurssin MB09 rinnalla tai sen jälkeen.

MB02 Geometria (entinen MB03)

Käsitellään kuvioiden yhdenmuotoisuutta, suorakulmaisen kolmion trigonometriaa ja Pythagoraan lausetta. Määrite-

tään kuvioiden pinta-aloja sekä kappa-leiden pinta-aloja ja tilavuuksia. Tutustutaan geometrian menetelmien käyttöön koordinaatistossa.

MB03 Matemaattisia malleja I (entinen MB04)

Tutkitaan lineaarisia ja eksponentiaalisia malleja. Opitaan ratkaisemaan potenssiyhtälöitä sekä opitaan ratkaisemaan eksponenttiyhtälöitä logaritmin avulla.

MB04 Matemaattinen analyysi (entinen MB05)

Tutkitaan polynomifunktioiden muutoksia derivaatan avulla, sekä määritetään polynomifunktioiden suurimpia ja pienimpiä arvoja.

MB05 Tilastot ja todennäköisyys (entinen MB02)

Opiskellaan tilastojen tulkintaa ja kriittistä analysointia. Perehdytään tilastolisten aineistojen käsittelyn vaiheisiin ja tutustutaan todennäköisyyden käsitteeseen. Suoritusjärjestys: joko kurssin MB04 tai MB06 jälkeen.

MB06 Matemaattisia malleja II

Laajennetaan kurssin MB03 taitoja kahden muuttujan tilanteisiin. Lisäksi opitaan lineaarista optimointia ja käyttämään sekä aritmeettisia että geometrisia lukujonoja.

Valtakunnalliset lyhyen matematiikan syventävät kurssit

MB07 Talousmatematiikka

Kurssi antaa laskennallisen pohjan taloustiedon opiskeluun. Aiheina ovat mm. indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia. Kurssi on yhteinen pitkän (MA15) ja lyhyen matematiikan opiskelijoille. Kurssikokeen voi korvata tutkielmalla. Suoritusjärjestys: kurssi suoritetaan joko toisen tai kolmannen opiskeluvuoden aikana.

MB08 Matemaattisia malleja III (uusi kurssi)

Tutustutaan vektoreihin ja jaksollisia ilmiöitä kuvaaviin malleihin. Tutustutaan trigonometrisiin funktioihin. Laajennetaan käsitystä teknologisoituvassa yhteiskunnassa tarvittavasta matematiikasta. Suoritusjärjestys: aikaisintaan kurssin MB02 jälkeen.

Koulun omat lyhyen matematiikan syventävät kurssit

MB09 Lyhyen matematiikan tukikurssi (uusi kurssi)

Kurssilla kerrataan ja täydennetään peruskoulussa opittuja asioita: laskemaan kokonais- ja murtoluvuilla, potenssioppia, polynomilaskentaa, yksikkömuunnoksia ja 1. asteen yhtälön ratkaiseminen. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Suoritusjärjestys: ennen kurssia MB01 tai sen rinnalla.

MB10 Tilastotieteen jatkokurssi (entinen MB08)

Kurssi antaa hyvät valmiudet ymmärtää ja käsitellä tilastoja. Näitä tilastollisia taitoja tarvitset lukio-opinnoissa, jatko-opinnoissa ja arkielämässä. Lähes kaikissa jako-opinnoissa törmätään tilastollisiin menetelmiin. Kurssi on yhteinen pitkän matematiikan kanssa (MA16) Kurssikokeen voi korvata tutkielmalla. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Suoritusjärjestys: kurssi suoritetaan toisen tai kolmannen opiskeluvuoden aikana kurssin MB05 jälkeen.

MB11 Lyhyen matematiikan abikurssi (entinen MB09)

Kurssilla vahvistetaan pakollisissa kursseissa hankittuja tietoja ja taitoja sekä valmentaudutaan lyhyen matematiikan ylioppilaskoetta varten. Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla.

TI: TIETOTEKNIikka

Tietotekniikasta voit valita 1 - 6 kurssia. Kurssien suoritusjärjestyksessä ei ole rajoituksia. Peruskurssit kannattaa valita jo lukio-opintojen alkuvaiheessa, koska tietotekniikan perustaitoja (tekstinkäsittely, WWW, sähköposti) tarvitaan nykyään monissa lukiossa opiskeltavissa aineissa. Ohjelmointikursseja suositellaan ainakin kaikille teknisille aloille aikoville.

Kaikki tietotekniikan kurssit ovat koulukohtaisia soveltavia kursseja, mutta ne arvostellaan arvosanoin.

Kurssit TI01 ja TI02 vastaavat sisällöltään TIEKE:n (www.tieke.fi) tietokoneen A -ajokortti-tutkintoa. Halukkaat voivat suorittaa varsinaisten kurssien ohella myös tietokoneen ajokortin, jolla voi osoittaa osaamisensa tietokoneiden parissa vaikkapa kesätöitä hakiessa.

A-ajokorttitutkinto sisältää seuraavat osiot:

- 1. Tietotekniikan perusteet (TI01)**
- 2. Laitteen käyttö ja tiedon hallinta (TI01)**
- 3. Tekstinkäsittely (TI01)**
- 4. Taulukkolaskenta (TI02)**
- 5. Tietokannat (TI02)**
- 6. Esitysgrafiikka (TI02)**
- 7. Internet (TI01)**

Jos olet suorittanut A-ajokortin jossakin muussa oppilaitoksessa, saat merkinnän kursseista TI01 ja TI02 näyttämällä ajokorttisi. Voit myös täydentää kesken jäänyttä ajokorttia ylimääräisissä koetilaisuuksissa, joita pyritään järjestämään jokaisella koeviikolla.

Tietotekniikan kurssit

TI01 Perustyövälineet

Perustyövälineet-kurssi on hyödyllistä ottaa heti lukion alussa. Sen tarkoituksena on tasoittaa opiskelijoiden tietoteknisissä valmiuksissa ilmeneviä eroja ja antaa siten yhtenäisen pohja lukio-opintoja varten. Kurssi antaa yleiskuvan tekstinkäsittelystä (Word), lukion tietojärjestelmästä, Windows-käyttöjärjestelmän toiminnasta ja World Wide Webistä sekä sähköpostista. Jos aikaa jää,

kurssin loppupuolella opitaan tekemään alkeellisia www-sivuja.

TI02 Tiedon hallinta ja esittäminen

Kurssilla täydennetään opiskelijoiden valmiuksia Windows-käyttöjärjestelmän ja Office -toimisto-ohjelmien käytössä. Kurssilla käytettävät ohjelmat ovat Excel (taulukkolaskenta), Access (tietokannat) ja PowerPoint (esitysgrafiikka).

T103 Ohjelmoinnin perusteet

Kurssilla perehdytään ohjelmoinnin perusteisiin. Ohjelmointikielenä on C++ (tai C#). Kurssin alussa tutustutaan ohjelmoinnin perusrakenteisiin pienten ohjelmien avulla.

T104 Ohjelmoinnin jatkokurssi

Kurssi on tarkoitettu opiskelijoille, jotka hallitsevat ohjelmoinnin alkeet C++ (tai C# -) kielellä. Syvennetään taitoja ohjelmoinnin perusrakenteiden käytössä ja perehdytään olio-pohjaiseen ohjelmointiin. Kurssilla on ohjelmointikielenä C++ (tai C#).

T105 Kotisivun laatiminen

Perehdytään kuvankäsittelyohjelman antamiin mahdollisuuksiin tehdä ja käsitellä kuvia. Käytetään kuvien hankinnassa kuvanlukijaa, digitaalikameraa ja

erilaisia kuvakirjastoja. Opitaan käyttämään Dreamweaver-ohjelmaa www-sivujen laatimisessa. Suunnitellaan ja toteutetaan oma www-sivu. Kurssilla tarvitaan perustiedot työvälineohjelmista, mutta aiempaa kokemusta www-sivujen laatimisesta ei tarvita.

T106 WWW-ohjelmointi

Perinteisen HTML -kielen ehkä suurin heikkous on interaktiivisuuden puute. Netscapen kehittämä ratkaisu tähän ongelmaan on yksinkertainen oliopohjainen JavaScript-kieli, jolla voidaan lisätä www-sivuille interaktiivisuuden ohella myös näytävyyttä. Lisäksi tutustutaan PHP-kieleen, jonka avulla voidaan helposti käsitellä www-sivuilta lähetettävää tietoa. Kurssille osallistuminen edellyttää ohjelmoinnin peruskäsitteiden (muuttujat, silmukat, funktiot jne.) tuntemusta.

Kuvataide, liikunta ja musiikki

Järvenpään lukiossa on hyvin laaja kurssivalikoima liikunnassa ja taideaineissa. Myös muiden paikallisten oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä. Opiskelija voi valita kiinnostuksensa mukaan useita sellaisia erikoiskursseja, joita ei pienemmissä lukioissa kyetä tarjoamaan. Näin hän pystyy tavoitteidensa mukaisesti räätälöimään oman yksilöllisen painotuksensa. Kaikissa aineissa on myös mahdollista suorittaa lukiodiplomi. Lisäksi taide- ja liikuntaopinnot voivat olla tärkeitä jatkokoulutukseen pyrkimisessä, mm. taide- ja viestintäkulttuurialoille sekä liikunnan ohjaus- ja koulutustehtäviin.

Opiskelijan oma halu kehittyä on olennainen perusta liikunnassa ja taiteissa menestymiselle. Opiskelu vaatii aktiivista harjoittelua ja työntekoa ja sillä on useita tavoitteita: taitojen hankkiminen, tietojen syventäminen, itseymmärryksen ja itsetunnon kehittäminen. Taide ja liikunta-aineet ovat yleissivistäviä ja osa länsimaista kulttuuriperintöä. Niiden opiskelu tukee yksilön kehitystä viestijänä ja itsensä ilmaisijana. Vaikka osa harjoituksista ja näyttötehtävistä on yksilöllisiä suorituksia, opiskelun kannata tärkeintä on sosiaalisuus ja kyky toimia ryhmässä.

KU: KUVATAIDE

Kuvataiteen kurssitarjonta on suunniteltu siten, että se koskettaa mahdollisimman laajasti visuaalisen kulttuurin eri alueita, joihin kuuluvat mm. arkkitehtuuri, muotoilu, viestintä ja vapaa kuvataide. Kuvataideopintojen tavoitteena on antaa perusvalmiudet kulttuurialan jatko-opintoihin, tarjota opiskelijalle mahdollisuus luovaan toimintaan ja oman persoonallisen ilmaisun kehittämiseen. Tavoitteena on myös evästää opiskelijaa taiteen ja visuaalisen viestinnän sekä rakennetun ympäristön arviointiin ja tulkintaan.

KUVATAITEEN KURSSIEN RYHMITYS SISÄLTÖJEN MUKAAN			
1. TEORIA	2. VIESTINTÄ	3. VAPAA TAIDE	4. MUOTOILU JA ARKKITEHTUURI
PERUSKURSSI KU01	KU03	KU04	KU02
	KU07	KU10	KU06
LUKIODIPLOMI DI02	KU11	KU05	KU08
		KU09	

KU01 on kuvataiteen valtakunnallinen pakollinen kurssi. Mikäli suoritat musiikkia vain yhden pakollisen kurssin, voit valita kuvataiteen toiseksi pakolliseksi kurssiksi KU02, KU03, KU04 tai KU05 –kurssin.

Kurssisuoritukseen kuuluu työnäyttekansio, mahdollinen koe tai palautekeskustelu ja näyttelykäynti. Opiskelijan on noudettava työnsä kurssia seuraavan jakson kuluessa, koska töitä ei säilytetä koulun tiloissa. Jos näytön puutteessa opiskelija ei ole saanut arvostelua, on opiskelijan täydennettävä suoritustaan jälkeensä. Täydentämistä ei huomioida, ellei koko kurssin työnäytteitä ole tallennettu. Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroarvosanoin. Kursseista ja kurssisisällöistä saat lisätietoa kuvataiteen Internet-sivuilta: www.kuvita.net tai Pedanetin kuvataiteen opetussivuilta. Muissa oppilaitoksissa suoritettujen kuvataiteen opintojen korvaavuudesta ja hyväksilukemisesta lisätietoa aineen opettajalta.

Kursseihin liittyy materiaalimaksu, jonka suuruus ilmoitetaan kurssin alussa. Maksu vaihtelee kurseittain. Esimerkiksi se on kurssilla KU02 n. 8€, KU08, KU09, KU10 ja KU11 n. 16€. Myös kursseihin mahdollisesti liittyvät opintokäynnit kustantaa opiskelija itse.

Koeviikolla pidetään oppitunnit seuraavasti: 2h (valmistelutunti) ja 3h (koe-tunti), yhteensä 5h.

Kuvataideopettajalta saat myös informaatiota muotoilu-, taide- ja viestintäalojen oppilaitoksiin pyrkimisessä.

Kuvataiteen pakollinen kurssi

KU01 Minä, kuva ja kulttuuri

Kurssilla perehdytään muotoiluun ja arkkitehtuurin sekä kuvataiteen ja viestinnän ilmiöihin 1800-luvulta nykypäivään oppikirjan pohjalta (Töyssy- Vartiainen-Viitanen: Kuvataide). Kurssin työtapoina ovat muistiinpanot, aineiston keruu portfolioon, kuvallinen ja kirjallinen ilmaisu. Kurssisuoritukseen sisältyy pakollinen näyttelykäynti. Tämän kurssin voi suorittaa myös itsenäisesti, mikäli opiskelija on ottanut samalle kiertotunnille opiskeltavakseen jonkin muun aiheen. Kurssiin kuuluu loppukoe.

KU02 Ympäristö, paikka ja tila (vaihtoehto kuvataiteen toiseksi pakolliseksi kurssiksi)

Kurssilla opiskellaan teknisen piirustuksen perusteita sekä muotoiluun ja arkkitehtuuriin liittyvää käsitteistöä ja problematiikkaa. Harjoitustehtävissä perehdytään käsin piirtämällä eri projektiolajeihin ja kolmiulotteiseen esitystekniikkaan. Kurssisuoritukseen kuuluu itsenäisesti toteutettava projektityö, joka liittyy johonkin muotoiluun tai arkkitehtuurin aihepiiriin. Siihen sisältyy työnäyttekansio ja palautekeskustelu. Kurssiin liittyy materiaalimaksu. Voit korvata tämän kurssin suorittamalla joko kurssin KU03, KU04 tai KU05.

Valtakunnalliset kuvataiteen syventävät kurssit

KU03 Media ja kuvien viestit (vaihtoehto kuvataiteen toiseksi pakolliseksi kurssiksi, entinen KU04)

Kurssilla perehdytään graafisen suunnittelun perusteisiin: typografiaan, kuvan ja tekstin yhdistämiseen ja kuvasommitteluun. Kurssin harjoitustehtävien painopiste on digitaalisessa kuvankäsittelyssä ja tietokoneavusteisessa piirtämisessä. Ennen kurssille osallistumista on suotavaa hankkia perustaidot tietotekniikasta. Kurssin päättösuoritukseen opiskelija esittelee oman digitaalisen kansionsa koko ryhmälle. Maksimiryhmäkoko on 20 opiskelijaa.

KU04 Taiteen kuvista omiin kuviin (vaihtoehto kuvataiteen toiseksi pakolliseksi kurssiksi, entinen KU03)

Kurssilla perehdytään erilaisten kuvallisten esitystapojen ja -ilmaisumuotojen keinoihin. Kurssiin sisältyy eri aikakausien taidekuvien tarkastelua, piirustus- ja maalaustehtäviä värioppia ja sommitteluharjoituksia. Kurssisuoritukseen sisältyy työnäyttekansio ja palautekeskustelu. Maksimiryhmäkoko 25 opiskelijaa. Kurssiin liittyy materiaalimaksu.

KU05 Nykytaiteen työpaja (vaihtoehto kuvataiteen toiseksi pakolliseksi kurssiksi, entinen KU09)

Kurssilla perehdytään nykytaiteen eri ilmiöihin: Tutustutaan käsitetaiteeseen, performanssiin sekä tila- ja ympäristötaiteeseen taidehistorian, käytännön tekemisen näkökulmasta. Opiskelu tapahtuu ryhmä- ja yksilöteinä tehtyi-

nä harjoituksina. Useimmat tehtävistä ikuistetaan valokuvaamalla tai videolle. Kurssisuoritukseen liittyy sähköinen portfolio, johon opiskelija on koonnut eri aihepiireihin liittyvää aineistoa sekä lyhyt kirjallinen esitys jostain nykyaikaiseen liittyvästä alueesta. Suositellaan suoritettavaksi KU01 jälkeen. Maksimiryhmäkoko 20 opiskelijaa. Kurssiin liittyy materiaalimaksu.

Koulun omat kuvataiteen syventävät kurssit

KU06 3D-grafiikka (entinen KU05)

Kurssilla luodaan kolmiulotteisia kuvia tietokoneella. Kyseistä piirustustapaa käytetään kaikessa esinesuunnittelussa arkkitehtuurista muotoiluun. Työskentelyssä käytetään Archicad-rakennussimulaatio-ohjelmaa, jolla tehdään oma rakennus- tai sisustussuunnitelmaan liittyvä projektityö. Ennen kurssille osallistumista on suotavaa KU02-kurssin suorittaminen. Kurssisuorituksena opiskelija esittelee oman digitaalisen kansionsa koko ryhmälle. Maksimiryhmäkoko on 20 opiskelijaa.

KU07 Liikkuvat kuvat (entinen KU06)

Tutustutaan liikkuvan kuvan ilmaisukeinoihin ja tekniikkaan: videokuvaukseen, ja editointiin. Vaihtoehtoisesti halukkaat voivat keskittyä animointiin videokuvauksen asemesta. Harjoitustehtäviä tehdään ryhmissä ja yksilösuorituksena. Opiskelijalla edellytetään olevan tietokoneen peruskäyttötaidot hallussa, koska painopiste kurssilla on tietokoneavusteisessa kuvankäsittelyssä. Kurssin päätteeksi opiskelija, tai työryhmä esittelee oman projektityönsä kaikille

mukana olleille. Maksimiryhmäkoko 20 opiskelijaa.

KU08 Keraaminen muotoilu (entinen KU07)

Kurssilla tutustutaan saveen materiaalina, lasituksiin, keraamisiin väriaineisiin ja polttotapoihin. Harjoitustyöt toteutetaan käsinrakennustekniikoilla. Kurssilla perehdytään myös dreijauksen ja muottityöskentelyn perusteisiin ajan sallimissa puitteissa. Työskentely on luonteeltaan fyysistä ja edellyttää käsivoimia, ja pölyävät ja liikaavat materiaalit voi muodostua ongelmalliseksi allergisille. Teoriaosuudesta on loppukoe (ns. kolitentti). Maksimiryhmäkoko on 15 opiskelijaa. Kurssiin liittyy materiaalimaksu.

KU09 Taidegrafiikka (entinen KU08)

Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan sekä syvä- että kohopainografiikkaan. Taidegrafiikan työskentelyyn liittyy josain määrin liuottimien kanssa työskentelyä, mikä voi olla ongelmallista allergisille. Kurssisuorituksena opiskelija tuottaa oman grafiikan salkun, jonka sisällön hän esittelee kurssin loppuönnäyttelyssä. Kurssiin liittyy materiaalimaksu. Maksimiryhmäkoko on 15 opiskelijaa.

KU10 Maalauksen työpaja-kurssi

Kurssilla perehdytään eri maalaustekniikoihin ja maalaustaiteen tyyliuuntiin omakohtaisen työskentelyn avulla. Ennen kurssille osallistumista on suotavaa KU3-kurssin suorittaminen. Kurssisuoritukseen sisältyy kurssitöiden näyttelyn pystytys koulun tiloihin, työnäytekansio luonnoksineen ja kirjal-

linen analyysi omista töistä Kurssiin liittyy materiaalimaksu. Maksimi ryhmäko ko 20 opiskelijaa.

KU11 Valokuvauksen työpaja (entinen KU12)

Kurssilla perehdytään digitaaliseen kuvaukseen sekä myös vanhan ajan järjestelmäkameran käyttöön ja pimiötekniikkaan. Lisäksi opiskellaan valokuvan historiaa taiteena ja viestintänä. Oma kamera on suositeltava mutta ei välttämätön. Kurssin harjoitustehtävät suoritetaan pääasiassa ryhmätöinä. Varau du poseeraamiseen mallina. Teoriaosuudesta on loppukoe (ns. kotitentti). Maksimiryhmäkoko on 15 opiskelijaa. Kurssiin liittyy materiaalimaksu.

6

LI: LIIKUNTA

Lukioliikunnan tavoitteena on:

- ylläpitää kehon toimintakykyä, antaa mahdollisuus itsensä ilmaisuun, elämysten tuottamiseen ja mielen virkistykseen sekä sosiaaliseen kanssakäymiseen opiskelukavereiden kanssa
- saada opiskelijat suhtautumaan positiivisesti liikuntaan
- ohjata opiskelijoita omatoimiseen liikunnan harrastamiseen sekä henkilökohtaisen liikuntamuodon löytämiseen ja/tai vahvistamiseen.

Lukion liikunnanopetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota monipuoliseen lajivalikoimaan ja yrittämisen ilmapiiriin. Liikunta tarjoaa oivan vastapainon teoriapainotteiselle opiskelulle. Liikunnan pakolliseen oppimäärään kuuluu kaksi liikunnan kurssia. Lisäksi on valittavissa lukuisia syventäviä ja soveltavia kursseja. Liikunnassa voi suorittaa myös lukiodiplomin. Arvostelussa huomioidaan opiskelijan aktiivisuus, motorinen taitavuus, fyysinen kunto, harrastuneisuus ja sosiaalisuus.

Koeviikolla ei pidetä oppitunteja.

Ennen syksyä 2005 lukio-opinnot aloittaneet opiskelijat

Muista, että terveystieto (TE01) on liikunnan pakollinen kurssi. Myös muiden kurssien numerointi on muuttunut.

Liikunnan pakolliset kurssit

Liikunnan pakolliset kurssit suositellaan suoritettaviksi kahden ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Yhden kurssin suoritus muodostuu niin, että opiskelija osallistuu kahdelle oppitunnille (75 min) viikossa (noin 11 kertaa / jakso) kahden jakson ajan. Kaikkiaan opiskelijan pitää siis valita pakollista liikuntaa neljässä jaksossa.

Kurssitarjottimessa tytöille tarkoitettut pakolliset kurssit (sekä 1. että 2. kurssi) on merkitty koodilla LIT ja pojille tarkoitettut kurssit koodilla LIP.

LI01 Taitoa ja kuntoa

Opiskelija jatkaa peruskoulussa opittujen liikuntataitojen syventämistä ja harjoittamista sekä yksilö- että ryhmäliikunnan parissa. Keskeisiä sisältöjä kurssilta ovat mm. sisä- ja ulkopelit, lihaskunnon kehittäminen ja luontoliikunta.

LI02 Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Pääsisältöinä ovat kuntoharjoittelu sekä monipuoliset perusliikuntamuodot (joukkuepelit, yleisurheilu ja aerobisen kunnan kehittäminen). Opiskelija saa

perustiedot kunto-ohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen

Valtakunnalliset liikunnan syventävät kurssit

Kurssien tavoitteena on opiskelija-lähtöisyyden korostuminen, yhteistoinnallisuuden edistäminen ja koulun yhteishengen vahvistaminen. Syventävien kurssin sisältöjen tarkentaminen tapahtuu opiskelijoiden kanssa yhdessä.

LI03 Virkisty liikunnasta (entinen LI17)

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Kurssi koostuu yhdestä tai useammasta liikuntamuodosta. Opettaja tarkentaa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa kurssin sisällön. Lukupainotteisen opiskelun vastapainoksi kurssilla tarjotaan fyysisesti ja psyykkisesti rentouttavia liikuntamuotoja: mm. erilaisia pallopelejä, vesiliikuntaa, joogaa ja rentoutumisharjoituksia. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti 3. ja 4. vuoden opiskelijoille, jotka valmistautuvat yo-kirjoituksiin. Kurssi suoritetaan keskitetysti yhden jakson aikana.

LI04 Yhdessä liikkuen (entinen LI20)

Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden yhteisiä liikuntaharrastuksia. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän yhteistoiminta. Kurssin sisältönä ovat vanhat tanssit tai jokin muu yhdessä toteutettava liikunta. Kurssilla perehdytään vanhoihin salonkitansseihin ja paneudutaan hyviin käytöstapoihin. Kurssiin kuuluu ”vanhojenpäivän” juhlatanssiaiset. Kurssi on tarkoitettu toisen vuoden

opiskelijoille. Kaksi kolmasosaa kurssista järjestetään koulupäivän aikana joko lukuvuoden 2. tai 3. jaksossa, ja yksi kolmasosa tammi- ja helmikuussa iltaisin kiertotuntien ulkopuolella.

LI05 Kuntoliikunta (entinen LI12)

Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan tehostaminen, oman kunnan kohottaminen ja seuraaminen sekä jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen oivaltaminen. Lihaskunnan, voiman ja kestävyuden hankintaa lenkkeillen, voimaillen, kuntoillen, palloillen, venytellen ja rentoutuen. Kurssilla perehdytään erilaisiin voiman- ja kunnonhankintatapoihin sekä sovelletaan teoriatietoa ihmisen fysiologias- ta käytännön harjoituksiin. Opiskelijat laativat henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman kurssille, joka toteutetaan sekä itsenäisesti että ryhmässä. Opettaja tarkentaa sisällön yhdessä opiskelijaryhmän kanssa. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti pojille.

Koulun omat liikunnan syventävät kurssit

LI06 Aerobinen kuntokurssi tytöille (entinen LI04)

Kurssin tavoitteena on tutustuminen aerobicin ja kuntoliikunnan eri muotoihin, oman kunnan kohottaminen ja seuraaminen sekä jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen oivaltaminen. Keskeiset sisältöalueet ovat lihaskuntoharjoittelu, kestävyys- ja voimaharjoittelu sekä lihas- huolto ja rentoutus. Numeroarvostelu.

LI07 Sähläten kuntoon –kurs- si tytöille (entinen LI05)

Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden yhteisiä liikuntaharrastuksia myös oman koulun ulkopuolella. Virkistävä ja lihaskuntoa kohottava kurssi, joka sisältää pääasiassa sählyä. Pelatessa opitaan ja kerrataan sählyn sääntöjä ja pelistrategioita. Kurssilla pelataan myös haasteotteluita ja perehdytään tuomarityöskentelyyn. Numeroarvostelu.

LI08 Mailapelikurssi tytöille (entinen LI06)

Kurssi järjestetään joka toinen vuosi (parillisina vuosina). Kurssin tavoitteena on oman liikuntaharrastuksen vahvistaminen ja aiemmin opittujen taitojen syventäminen ja laajentaminen. Kurssi sisältää pesäpalloa, sulkapalloa, tennistä, squashia, pingistä ja mahdollisia muita lajeja oppilaiden valinnan mukaan. Numeroarvostelu.

LI09 Sisäpalloilukurssi tytöille (entinen LI07)

Kurssilla pelataan ryhmän valintojen mukaan erilaisia sisäpallopelejä, kuten sählyä, sulkapalloa, koripalloa, sisäjätkäpalloa, soccertennistä, ultimatea ja lentopalloa päätavoitteena lajitteiden ja –taitojen syventäminen. Numeroarvostelu.

LI10 Pallopelikurssi I pojille (entinen LI08)

Kurssilla pelataan suosituimpia pallolla pelattavia pelejä kuten pesäpalloa, jalkapalloa, koripalloa, lentopalloa, sählyä ja käsipalloa. Pelatessa tutustutaan pelien sääntöihin, perustaitoihin ja pelistrategioihin. Kurssi järjestetään luku-

vuoden 5. jaksossa. Se on tarkoitettu ensisijaisesti 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Numeroarvostelu.

LI11 Pallopelikurssi II pojille (entinen LI09)

Kurssi on samansisältöinen kuin Pallopelikurssi I (ks. LI08) ja se järjestetään lukuvuoden 1. jaksossa. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti 3. ja 4. vuoden opiskelijoille. Numeroarvostelu.

LI12 Nelimailapelikurssi pojille (entinen LI10)

Kurssilla pelataan tennistä, sulkapalloa, pingistä ja squashia ja opitaan pelin vaatimia perustaitoja sekä pelistrategioita. Kurssi suoritetaan kilpailunomaisesti kamppailun kurssinsisäisestä nelipelimestaruudesta. Numeroarvostelu.

LI13 Salibandykurssi pojille (entinen LI11)

Kurssilla pelataan sählyä. Pelatessa opitaan salibandyn perustaitoja, tutustutaan sääntöihin ja pelistrategioihin. Kurssilaisten kanssa pyritään pelaamaan haasteotteluita tai esimerkiksi osallistumaan sählyturnaukseen. Kurssilla pyritään myös tekemään pelianalyysejä jossakin liigaturnauksessa. Numeroarvostelu.

LI14 Harrastuskurssi (entinen LI16)

Kurssin tavoitteena on lisätä opiskelijoiden liikunta-aktiivisuutta koulu- ja vapaa-aikana. Osa kurssista suoritetaan osallistumalla koulun liikuntatunneilla, osa osallistumalla jonkin liikuntaseurojen harjoituksiin tai erilaisille valmennuskurssseille ja osa omatoimisilla liikuntaharjoituksilla. Kurssin voi suorit-

taa hajautetusti useamman jakson aikana. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

LI15 Extreme-lajit (entinen LI18)

Kurssin päätavoitteena on oman liikuntaharrastuneisuuden vahvistaminen, taitojen syventäminen ja laajentaminen sekä elämyksellisyys. Opiskelijat saavat mahdollisuuden tutustua erikoislajeihin, esimerkiksi kiipeilyyn, melontaan, kanoottipooloon, kuntonyrkkeilyyn, laitesukellukseen, vesipeleihin, koululaistriathloniin jne. Ohjelma suunnitellaan kurssilaisten kanssa yhdessä. Kurssi suoritetaan lukuvuoden 1. jaksossa iltaisin ja viikonloppuisin. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

LI16 Liikunnan ohjauskurssi (entinen LI19)

Kurssi järjestetään joka toinen vuosi (parittomina vuosina). Kurssin päätavoitteena on yhteisöllisyys ja ryhmässä toimiminen. Kurssilla tutustutaan liikunnan ohjauksen perustaitoihin sekä opetellaan pitämään liikuntatuokioita. Ryhmänkäsittely, -motivointi ja -hallinta ovat perusteemoja kurssilla. Lisäksi kurssilla harjoitellaan eri liikunta-alojen pääsykoetäviä sekä käydään tutustumassa liikunta- ja terveystieteelliseen tiedekuntaan Jyväskylän yliopistossa. Numeroarvostelu.

LI17 Laskettelu- ja lautailukurssi (entinen LI21)

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat talviliikuntamahdollisuuksiin ja turvalliseen rinnekäyttämiseen sekä tarjota mahdollisuuksia, joita yleensä ei yksittäiselle henkilölle ole hiihtokeskuksissa tarjolla (esim. ratalaskukisa sähköisellä ajanotolla). Kurssi järjestetään

oppilaiden kanssa sovittuun laskettelu-kohteeseen. Kurssin aikana on mahdollisuus suorittaa lautailun alkeis- tai jatkokurssi tai osallistua Suomi-Slalom osakilpailuun. Kurssilla tarkastetaan ja säädetään jokaisen välineet turvalliseen kuntoon. Kurssi järjestetään lukuvuoden 4. jaksossa viikonloppuna. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

LI18 Vaelluskurssi (entinen LI22)

Kurssilla perehdytään jokamiehenoikeuksiin sekä opetellaan liikkumaan ja toimimaan luonnossa. Kurssi järjestetään lukuvuoden 1. jaksossa viikonloppuna. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti 2. ja 3. vuoden opiskelijoille. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

LI19-23 Huippu-urheilu –kurssit (entiset LI23-25)

Kursseja voi valita opiskelija, joka kuuluu omassa lajissaan ikäkausimaajoukkueeseen, maajoukkueleiritykseen, kansalliseen edustusryhmään tai on sijoittunut edellisen vuoden aikana SM-kilpailuissa sijoille 1-8. Kurssit suoritetaan osallistumalla seuran harjoituksiin ja kilpailutoimintaan. Tarvittaessa opiskelija toimii esim. koulun edustusjoukkueen kapteenina. Lukioaikana suoritettavien kurssien enimmäismäärä on viisi, ja yhtenä lukuvuotena voi suorittaa enintään kaksi kurssia. Suoritusmerkinnät pyydetään erikseen kunkin lukuvuoden viimeisessä jaksossa.

MU: MUSIIKKI

Musiikki on tieto-, taito- ja kulttuuriaine. Musiikkikursseja voit hyödyntää tulevaisuudessa varsinaisten musiikkiammattien lisäksi hyvin monenlaisissa työtehtävissä. Sellaisia ovat esim. lastentarhan- ja peruskoulunopettajan, kulttuurisihteerin, näyttelijän ja äänitarkkailijan ammatit. Musiikista on etua myös monilla hoitoaloilla, mainosalalla sekä niissä työtehtävissä, joissa tarvitaan taiteellista yleissivistystä. Musiikin kurseista saat vankat pohjatiedot ja -taidot, jos aiot suuntautua musiikkialalle. Musiikkitunti tuo vastapainon ja rentoutuksen teoreettiseen opiskeluun. Se ohjaa musiikin arvostamiseen ja jatkuvaan harrastamiseen.

Järvenpään lukion uuden opetussuunnitelman vahvuus on sen monipuolisuus. Tarjolla on runsaasti erikoiskursseja keskittyen soitonopiskeluun, laulamiseen, musiikkiteknologiaan tai musiikilliseen yleissivistykseen. Aikaisempaa enemmän on tarjolla myös kursseja musiikkia aktiivisesti harrastaville. Lisäksi lähes jokaiseen kurssiin liittyy vierailu elävän musiikin tilaisuuteen

Syksyllä 2005 aloittaa 30 opiskelijan musiikkiluokka. Musiikkiluokalle ilmoittaudutaan keväisin erillisellä hakulomakkeella lukioon pyrkimisen yhteydessä.

MU01 on musiikin valtakunnallinen pakollinen kurssi. Se kannattaa valita ensimmäiseksi kurssiksi. Mikäli suoritat kuvataidetta vain yhden pakollisen kurssin, voit valita musiikin toiseksi pakolliseksi kurssiksi MU02, MU03, MU06 (vuorotellen MU07 ja MU08) tai MU09 –kurssin. Musiikin kurseja ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti.

Musiikinopettajilta saat myös preppausta pääsykokeisiin.

Musiikkia aktiivisesti harrastaville suositellaan erityisestseuraavia kursseja:

- MU01 Musiikki ja minä 1. jaksossa kiertotunti 5
- MU02 Moniääninen Suomi 2. jaksossa kiertotunti 5
- MU03 Ovet auki musiikille 4. jaksossa kiertotunti 5
- MU05 Musiikkiprojekti 3. jakso kiertotunti 5
- MU20 Kuorolaulukurssi hajautettuna läpi vuoden, harjoitus perjantaisin klo 14.25 – 15.10
- MU22 Musiikkia juhliin
- DI05 Musiikin lukiodiplomi

Musiikkikoulun päästötodistuksen perusteella voi lukea kuusi soveltavaa kurssia lukion oppimäärään. Tuo tutkintotodistuksesi musiikinopettajalle nähtäväksi. Muissa opilaitoksissa suoritettujen musiikin opintojen korvaavuudesta ja hyväksilukemisesta lisätietoa aineen opettajalta. Kukin musiikkiopiston kurssi vastaa kahta lukion soveltavaa kurssia.

YLEISSIVISTYS	SOITTO – LAULU – SÄVELLYS MUSIIKKITEKNOLOGIA	MUSIIKKITERAPIA
MU01 Minä ja musiikki MU02 Moniääninen Suomi MU03 Ovet auki musiikille MU04 Musiikki viestii ja vaikuttaa MU06 Soiva musiikin historia MU09 Musiikin tieto – taito MU10 Musiikkia näyttämöllä MU11 Kansanmusiikki	MU12 Vapaasäestyskurssi koskettimilla 1 MU13 Vapaasäestyskurssi koskettimilla 2 MU14 Kitaransoiton kurssi 1 MU15 Kitaransoiton kurssi 2 MU16 Bändikurssi 1 MU17 Bändikurssi 2 MU18 Kevyen musiikin perusteet MU19 Musiikkitekniologia MU20 Kuorolaulu MU22 Musiikkia juhliin MU05 Musiikkiprojekti YTK09 Musikaali	MU23 Musiikin kuuntelun kurssi MU24 Musiikkiterapia 1
D105 MUSIIKIN LUKIODIPLOMI		

Musiikin pakollinen kurssi

MU01 Musiikki ja minä

Kurssin aikana tutustumme musiikin peruselementteihin laulaen, soittaen ja kuunnellen musiikkia monipuolisesti. Seuraamme ajankohtaisia tapahtumia ja teemme konserttivierailuja mahdollisuuksien mukaan. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

ta kotimaamme musiikkiin. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa. Voit korvata tämän kurssin suorittamalla kurssin MU02, MU03, MU06 (vuorotellen MU07 ja MU08) tai MU09.

MU02 Moniääninen Suomi (vaihtoehto musiikin toiseksi pakolliseksi kurssiksi)

Kurssin teemana on suomalainen musiikki eilen ja tänään, klassisesta rockiin. Selvitämme myös Euroopan ja muun maailman musiikin vaikutus-

Valtakunnalliset musiikin syventävät kurssit

MU03 Ovet auki musiikille (vaihtoehto musiikin toiseksi pakolliseksi kurssiksi)

Kurssilla tutustumme 1900-luvun suuntauksiin länsimaisessa taidemusiikissa, jazzissa ja populaarimusiikissa. Luomme katsauksen myös Euroopan ulko-

puolisiin musiikkikulttuureihin. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

MU04 Musiikki viestii ja vaikuttaa (uusi kurssi)

Kurssilla tutustumme musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taide-
muodoissa ja mediassa. Pohdimme mm. musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa tai itse tuotettua materiaalia. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

MU05 Musiikkiprojekti (uusi kurssi)

Jos pidät esiintymisestä ja haluat kehittää siinä itseäsi, tule mukaan kurssille, jossa valmistamme ohjelmaa koulun juhliin esim. joulujuhla, Suomalaisen musiikin viikko, live – aamunavaukset, konsertit ym. Kurssin aikana perehdymme myös musiikissa ja mm. urheilussa käytettäviin psyykkisen valmentautumisen menetelmiin. Kurssilla saat vinkkejä mm. esiintymisjännityksen hallintaan. Kurssi toteutetaan kiertotuntien aikana. (vrt. MU22 ”Musiikkia juhliin” -kurssi). Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

Koulun omat musiikin syventävät kurssit

MU06 Soiva musiikin historia (vaihtoehto musiikin toiseksi pakolliseksi kurssiksi, entinen MU04)

Kurssilla perehdymme länsimaiseen taidemusiikkiin. Aloitamme Antiikin Kreikasta ja päädyimme nykypäivään. Taavoitteemme on musiikin syvempi hahmottaminen ja ymmärtäminen kuuntelun avulla. Työskentelemme myös

itsenäisesti ja vierailemme konserteissa. Kurssi arvostellaan numeroarvosanalla. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

MU09 Musiikin tieto-taito (vaihtoehto musiikin toiseksi pakolliseksi kurssiksi, uusi kurssi)

Kurssilla perehdymme nuotinlukemisen ja musiikinteorian perusasioihin. Kurssin sisältö noudattaa musiikkiopiston teoria ja säveltapailu peruskurssien 1/3 ja 2/3 sisältöä. Kurssin suoritettuaan opiskelijalla on mahdollisuus halutessaan osallistua Keski- – Uudenmaan Musiikkiopiston teorialuokkoon. Kurssia suositellaan soitinkurssien rinnalle. Kurssi arvostellaan numeroarvosanalla. Ryhmäkoko 30 opiskelijaa.

MU10 Musiikkia näyttämöllä (entinen MU05)

Kurssilla syvennämme perustietoa ja näyttämömusiikin eri alueista esim. musikaali, elokuvamusikki, näytelmämusikki, ooppera, baletti ja operetti. Kurssin aikana ”kurkistamme näyttämön taakse” ja tutustumme ammattimuusikoiden työskentelyyn. Teemme myös vierailukäyntejä ajankohtaisen tarjonnan ja yhteisen valinnan mukaan. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

MU11 Kansanmusiikki (uusi kurssi)

Kurssin aikana perehdytään kansallisiin juuriimme osana kansainvälisyyttä. Kurssin sisällöstä puolet keskittyy suomalaiseen kansanmusiikkiin ja puolet kansanmusiikkiin maailmalla. Työtavoissa korostuvat oma musisointi, vierailut, mahdollinen soittimien rakentaminen ja vierailevat luennoitsi-

jat. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa. Kurssia tarjotaan seuraavan kerran lukuvuonna 2006 – 2007.

MU12 Vapaasäestyskurs- si koskettimilla 1 (entinen MU10)

Kurssin tavoitteena on oppia säestämään tuttuja pop-, iskelmä- ja kansansävelmiä pianolla ja kosketinsoittimilla lähinnä kolmi- ja nelisointuja käyttäen. Kurssin rinnalle suositellaan kurssia MU9 ”Musiikin tieto–taito”, jossa opiskellaan nuotinlukemista ja musiikin teorian perusasioita. Pienryhmäopetusta. Kurssista saa suoritusmerkinnän. Ryhmäkoko 16 opiskelijaa.

MU13 Vapaasäestyskurssi koskettimilla 2 (uusi kurssi)

Kurssin aikana syvennetään vapaasäestystaitoja. Ohjelmisto ja sointupohja laajenevat. Nuotinlukeminen ja musiikin teoriaopinnot yhdistettynä soittamiseen ovat osa kurssin sisältöä. Pienryhmäopetusta. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 16 opiskelijaa. Kurssia tarjotaan seuraavan kerran lukuvuonna 2006 – 2007.

MU14 Kitaransoiton kurssi 1 (entinen MU06)

Kurssin aikana opettelemme säestämään sointumerkeistä. Tavoitteenamme on oppia säestämään helppoja lauluja ja vähän vaikeampiakin. Kurssin rinnalle suositellaan kurssia MU9 ”Musiikin tieto–taito”, jossa opiskellaan nuotinlukemista ja musiikin teorian alkeita. Kurssista saa suoritusmerkinnän. Ryhmäkoko 18 opiskelijaa.

MU15 Kitaransoiton kurssi 2 (entinen MU14)

Tavoitteena on syventää kitaransoiton tietoja ja taitoja. Ohjelmisto monipuolistuu ja uusien sointujen lisäksi erilaiset säestys-tyylit tulevat tutuiksi. Kurssin aikana perehdytään myös sähkökitaran soittamiseen. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 18 opiskelijaa.

MU16 Bändikurssi 1 (entinen MU12)

Kurssin aikana voit aloittaa kitaran, basson, rumpujen ja koskettimien soiton pienessä ryhmässä. Muodostamme harjoitusbändejä ja opettelemme soittamaan kappaleita yhteisen valinnan mukaan. Harjoitusbändit muodostamme osallistujien soittotaustan pohjalta, joten aiemmat opinnot eivät ole välttämättömiä. Voit myös itse koota ystävästäsi sopivan ryhmän ja ilmoittautua kurssille. Kurssin rinnalle suositellaan kurssia MU18 ”Kevyen musiikin perusteet”. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 20 opiskelijaa.

MU17 Bändikurssi 2 (uusi kurssi)

Kurssi on jatkoa bändikurssi 1:lle. Yhteissoittotaitoja kehitetään. Kurssille osallistuminen edellyttää kurssin MU18 ”Kevyen musiikin perusteet” suorittamista. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 20 opiskelijaa. Kurssia tarjotaan seuraavan kerran lukuvuonna 2006 – 2007.

MU18 Kevyen musiikin perus- teet (uusi kurssi)

Kurssi antaa perustietoutta sähkösoittimista ja niiden huollosta. Sen aikana

perehdytään mm. vahvistimien ja miksauslaitteiden ominaisuuksiin. Kurssilla opiskellaan myös tarvittaessa nuotinlukemista ja musiikin teorian perusasioita. Kurssi toteutetaan ”Bändikurssi 1:n” rinnalla ja on edellytyksenä ”Bändikurssi 2”:n suorittamiselle. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

MU19 Musiikkitekniikka (uusi kurssi)

Kurssin aikana tutustumme uusimpaan musiikkitekniikkaan. Kurssin sisältönä on tietokoneen käyttö säveltämisen apuvälineenä, musiikkiohjelmat ja CD:n tekeminen. Kurssien MU9 ”Musiikin tieto – taito” ja MU18 ”Kevyen musiikin perusteet” kurssisuoritukset ovat musiikkitekniikkakurssin edellytyksenä. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 15 opiskelijaa. Kurssia tarjotaan seuraavan kerran lukuvuonna 2006 – 2007.

MU20 Kuorolaulu (entinen MU09)

Kurssilla teemme hengitys-, äänenmuodostus- ja luovaan äänelliseen ilmaisuun liittyviä harjoituksia. Harjoittelemme yksinäisiä ja moniäänisiä lauluja kuorona ja lauluyhtyeinä. Laulujen valinnassa kiinnitämme huomiota tunne- ja ääni-ilmaisun kehittämiseen. Oppilaiden oma luova panos on tärkeä kurssin toteutuksessa. Kurssi toimii hajautettuna läpi lukuvuoden. Harjoituskäytäntö perjantaisin klo 14.25 – 15.10. Kurssista saa suoritusmerkinnän.

MU22 Musiikkia juhliin (entinen MU16)

Aktiivisuus palkitaan musiikin opiskelussa. Jos esiintyminen on juuri ”Si-

nun juttusi” ja haluat kehittää itseäsi siinä niin tule mukaan kurssille. Osallistumalla neljään esiintymiseen koulun juhlissa saat kurssimerkinnän. Esiintymiset voi jakaa koko lukioajalle. Kurssi toteutuu kiertotuntien ulkopuolisena läpi lukuvuoden. (Vrt. MU5 ”Musiikkiprojekti”). Kurssi arvostellaan numeroarvosanalla.

MU23 Musiikin kuuntelun kurssi (entinen MU07)

Minkälaista musiikkia kuuntelet, kun ottaa päänahan? Sen varmaan tiedät, mutta tunnetko eri musiikin tyylien vaikutuksen mielentilaasi? Kurssilla saat vastauksen em. kysymyksiin sekä moniin muihinkin, mutta ennen kaikkea voit kuunnella musiikkia monipuolisesti. Kurssista saa suoritusmerkinnän. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa.

MU24 Musiikkiterapia 1 (entinen MU08)

Kiinnostaako sinua kasvatus- tai hoitoala, taidealat ja ihmissuhteisiin liittyvä työ? Kurssilla opit perusasioita siitä, miten voit hyödyntää musiikkiterapiaa em. aloihin. Opit myös miten tunne-elämää voidaan tasapainottaa musiikin avulla. Kurssilla laulamme ja soittamme rentouttavassa ja iloisessa ilmapiirissä ilman suorituspainetta. Kurssista annetaan numeroarvosana. Ryhmäkoko 25 opiskelijaa

*Järvenpään
lukion
soveltavat
kurssit*

Soveltavat kurssit sisältävät aineksia eri oppiaineista ja Järvenpään lukion tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia kursseja. Kaikista kursseista saa suoritusmerkinnän. Niiden hyväksytyt suoritus edellyttää aktiivista osallistumista sekä kaikkien vaadittujen tehtävien suorittamista. Kursseista voidaan opiskelijan pyynnöstä antaa erillinen todistus.

YTK01 Biokemia (uusi kurssi)

Biokemian kurssilla biokemiallista tutkimusta lähestytään ongelmakeskeisesti. Tutkimuksen lähtökohta on jokin biologinen ilmiö tai kysymys, jota lähdetään ratkaisemaan kemian menetelmin. Kurssilla tarkastellaan mm. seuraavia asioita: solujen energialähteitä ja rakenusaineita sekä biomolekyylien rakenteita, niiden ominaisuuksia ja reaktioita. Kurssin aikana opitaan kasvattamaan ja käsittelemään tutkimusten vaatimia biologisia materiaaleja, mm. mikrobeja ja kasveja sekä opitaan biokemiallisen tutkimuksen keskeiset periaatteet ja menetelmät. Kurssi tuo esille kemian ja biologian saumattoman yhteyden biologisissa systeemeissä ja antaa valmiuksia jatko-opintoja varten. Kemian kurssit KE01 ja KE02 sekä biologian kurssit BI01 ja BI02 on suoritettava ennen biokemian kurssia. Ryhmään otetaan enintään 24 opiskelijaa. Hyväksytty arvostana edellyttää osallistumisaktiivisuutta sekä kokeellisen tutkimuksen kirjallista ja/tai suullista raportointia.

YTK02 Dialogipedagogiikka (uusi kurssi)

Kurssi järjestetään yhteistyössä Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ja opettajien kanssa ja sillä harjoitellaan dialogista eli vuorovaikutuskeskeistä pedagogiikkaa. Kaikista prosessin suunnitteluun ja toteutukseen liittyvistä vaiheista raportoidaan oppimispäiväkirjassa. Kurssilaiset osallistuvat myös kaksipäiväiseen työskentelysessioon. Kurssia ei järjestetä joka vuosi. Lisätietoja uskonnon ja psykologian opettajilta.

YTK03 Kansalaisen turvakurssi (entinen HY14)

Turvallisuuskurssi valmentaa kansalaisia selviytymään paremmin normaaliolojen onnettomuustilanteista. Kansalaisen turvakurssilla ja valmiuskurssilla opiskelijat perehtyvät turvallisuusviranomaisten toimintaan ja erilaisiin arkielämän uhkakuviin. Kurssilla opitaan peruskansalaistaitoja, kuten ensiapu-, alkusammutus- itsepuolustus-, ja suunnistustaitoja. Koulutukseen voivat osallistua kaikki 15 vuotta täyttäneet Suomen kansalaiset.

YTK04 Kansalaisen turvakurssi II (entinen HY15)

Turvallisuuskurssi II syventää opiskelijoiden taitoja selviytyä paremmin normaaliolojen onnettomuustilanteista. Jatkokurssiin sisältyy maastoviikonloppu, jonka aikana vaelluksella harjoitellaan ja kerrataan suunnistusta, ensiapua, vesistönylityksen yms. eräaitoja ja jolla tutustutaan Utin varuskunnan toimintaan.

YTK05 Kartografia – karttoja, maisemia ja nykytekniikkaa (uusi kurssi)

Joka toinen vuosi järjestettävä kurssi tutustuttaa opiskelijan kartan merkitykseen vaikuttamisen välineenä ja aikakautensa kuvaajana. Kurssilla tutustutaan mm. erilaisiin karttoihin, ilmapuviin, maisema-analyysiin ja kaupunkiarkkitehtuuriin. Erilaisia työtapoja käyttämällä sekä vierailujen ja retkien kautta opiskelija syventää maantieteen kurseilla oppimiaan kartografian perustaitoja. Kurssilla tutustutaan myös tietokonekartografian perusteisiin. Kurssista saatava suoritusmerkintä edellyttää

aktiivisen läsnäolon lisäksi lopputyön (oma kartta) tekemistä. Kurssi soveltuu kaikille maantieteestä, kuvataiteesta ja historiasta kiinnostuneille. Ryhmään otetaan enintään 24 opiskelijaa. Kurssi järjestetään ensimmäisen kerran luvuonna 2006-07.

YTK06 Koulun oma lehti (entinen AI15)

Opiskelijat toimittavat koulun lehteä opettajien ohjauksessa. Kirjoitetaan juttuja, harjoitellaan taittoa ja opetellaan kuvaamaan. Tavoitteena on tehdä kaksi lehteä: yksi syksyllä, toinen keväällä. Pyritään myös järjestämään vierailu lehtitaloon. Kurssisuoritus edellyttää aktiivista osallistumista lehtityön kaikkiin vaiheisiin. Kurssi kestää koko lukuvuoden.

YTK07 Mediapsykologia (uusi kurssi)

Miten media vaikuttaa meidän tunteisiimme ja identiteettiimme – tahdoimme sitä tai emme? Miten mediaa tutkitaan psykologian kannalta? YTK08 Mediatekstit puntarissa – kohti mediadiplomia ja PS01-kurssi ovat edellytyksenä kyseisen kurssin suorittamiselle. Kurssin aikana kootaan portfolio, joka liitetään osaksi mediaopintojen kokonaisuutta. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti ja siitä saa suorituserkinän. Lisätietoja uskonnon ja psykologian opettajilta.

YTK08 Mediatekstit puntarissa – kohti mediadiplomia (uusi kurssi)

Kurssilla opetellaan tarkastelemaan erilaisia mediatekstejä ja kirjoitetaan niitä itse. Työstetään oma juttukokoelma prosessina yhteen tai useampaan medi-

aan: arvosteluja, kolumneja, pakinoita, artikkeleita, reportaaseja. Kurssilla opiskelija kehittää taitojaan havaita tekstien erilaiset tiedoiset ja tiedostamattomat valinnat sekä oppii kirjoittajan vastuun merkityksen. Kurssi on pakollinen, jos haluaa suorittaa mediadiplomin.

YTK09 Musikaali (uusi kurssi)

Kurssin aikana valmistamme musiikinäytelmän / musikaalin joko valmiin musikaalin tai yhdessä suunnitellun käsikirjoituksen pohjalta. Kurssi toteutuu kiertotuntien ulkopuolella. Työskentely aloitetaan ensimmäisessä jaksossa. Seuraa tiedotusta sähköiseltä infotaululta.

YTK10 Oppilaskuntakurssi (entinen OP03)

Kurssilla perehdytään käytännön toiminnan kautta oppilaskunnan toimintaperiaatteisiin, vaikutusmahdollisuuksiin ja järjestötoiminnan periaatteisiin. Opiskelijat osallistuvat päätöksenteon lisäksi erilaisten juhlapäivien ja koulun yhteisten tapahtumien järjestämiseen. Oppilaskunnan hallituksen virkoihin valitut opiskelijat tutustuvat myös mm. kokouksen johtamiseen, pöytäkirjanlaadintaan, tilinpitoon ja tiedottamiseen liittyviin taitoihin. Kurssin suorittaminen edellyttää säännöllistä kokouksiin osallistumista ja aktiivisuutta hallituksen toiminnassa.

YTK11 Tutkiva, tekevä, kokeva ihminen (uusi kurssi)

Tutkiva ihminen on taide-, taito- ja tie-deaineiden yhteistyökurssi, joka toteutetaan tehden kokeellisia töitä ja pienoistutkimuksia. Kurssin tavoitteena on syventää eri oppiaineiden tietoja ja taitoja sekä oppia käyttämään niitä uusis-

sa yhteyksissä. Hyväksytyt arvosana edellyttää osallistumisaktiivisuutta sekä kokeellisen tutkimuksen kirjallista ja/tai suullista raportointia. Kurssi järjestetään joka toinen vuosi, alkaen lukuvuonna 2006-2007.

YTK12 Tutorkurssi (entinen OP04)

Tutor-toiminta tarkoittaa uusien opiskelijoiden ohjaamista lukiotyöskentelyyn. Tutor saa lukuvuoden alussa oman ryhmän, jota ohjaa ja auttaa etenkin opintojen aloittamisvaiheessa. Ohjaustoimintaan perehtyminen aloitetaan jo edellisen lukuvuoden lopulla.

YTK13 Tutorkurssi II (entinen OP05)

Tutorien erityisjakso, jolla syvennetään jo opittuja valmiuksia. Painopiste on tutor-ohjaamisen erityiskysymyksissä. Esillä ovat mm. maahanmuuttajien, ammattilukiolaisten ja muiden erityisryhmien tarpeet. Lisäksi harjaannutaan

tutor-toimintaan liittyviin muihin tehtäviin kuten vierailut muissa oppilaitoksissa, avustajana toimiminen koulun tilaisuuksissa jne.

YTK14 Uskonto- ja yhteiskuntamaantieteen kurssi (uusi kurssi)

Kurssi perehdyttää opiskelijan maantieteellisten olojen vaikutukseen eri alueiden uskontojen ja yhteiskuntarakenteiden kehitymisessä. Kurssilla tarkastellaan maailman kulttuuripiirien esimerkkivaltioita maantieteen, katso-muserinteen ja yhteiskuntajärjestelmän näkökulmasta. Samalla kiinnitetään huomiota tieteenalojen erilaisiin lähestymistapoihin kulttuurin määrittelyssä. Erilaisia työtapoja hyödyntäen opiskelija kokoaa portfolion kurssin aihepiireistä. Kurssi soveltuu kaikille ainereaalissa maantieteen, uskonnon tai historian kirjoittaville.

JÄRVENPÄÄN LUKION LUKIODIPLOMIKURSSIT

Opetushallitus vahvistaa vuosittain valtakunnallisten lukiodiplomien suorittamisen ehdot, arviointikriteerit ja todistuksen muodon. Vaikka seuraavat kurssivaatimukset saattavat muuttua, liittyy kaikkiin kuitenkin pitkäkestoinen näyttö. Tarkista aina lukuvuoden alussa aineen opettajalta päivitetty tiedot. Diplomitodistus kirjoitetaan päästötodistuksen liitteeksi. Kursseista saa suorituserkinnän. Varsinaiset diplomityöt arvioidaan asteikolla 1-5, joista arvosana 5 on paras.

DI01 Teatteritaiteen lukiodiplomi (entinen AI15)

Kurssi on tarkoitettu niille, jotka ovat suorittaneet vähintään kaksi ilmaisutaidon kurssia. Opiskelija valmistaa itsenäisesti teatteriesityksensä annetuista aiheista, pitää työpäiväkirjaa, laatii tiivistelmän ja osallistuu palautekeskusteluun. Kurssi kannattaa suorittaa, kun taidot ja kypsyydet ovat ehtineet karttua. Opettaja on tekninen neuvonantaja, joka laatii aikataulun, järjestää arviointitilaisuuden ja valvoo työn edistymistä. Diplomin toinen arvostelija on draaman ja teatterin asiantuntija.

DI02 Kuvataiteen lukiodiplomi (entinen KU11)

Kuvataiteessa lukiodiplomi on portfolio-tyyppinen näyttö, joka toteutetaan yhden kurssin aikana (38h). Diplomisuorituksen arvioi koulun oman opettajan lisäksi ulkopuolinen asiantuntija. Ennen diplomikurssille osallistumista opiskelijalla täytyy olla suoritettuna vähintään neljä lukion hyväksymää kuvataiteen kurssia. Lukiodiplomin tarkemmat suoritusohjeet löytyvät Pedanetin kuvataiteen opetussivuilta.

DI03 Liikunnan lukiodiplomi (entinen LI15)

Liikunnassa on mahdollista suorittaa valtakunnallinen lukiodiplomi, joka huomioidaan mm. liikunta-alojen koulutukseen pyrittäessä. Lukiodiplomin suorittamisen ehtona on, että opiskelija osallistuu vähintään viiteen liikunnan kurssiin ennen diplomikurssia, antaa näytöt liikuntatiedoista, liikuntakykyisyydestä ja erityisosaamisesta valitsemassaan lajissaan. Tämän lisäksi laaditaan portfolio, jossa opiskelija raportoi lukio-

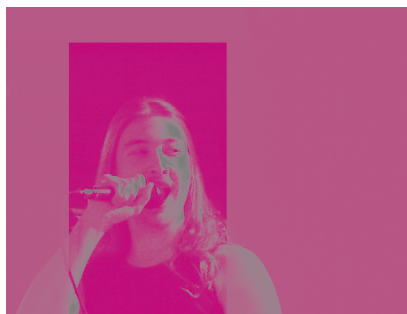
aikaista liikunta-aktiivisuuttaan. Kurssi-suorituksesta saa arvostelun. Tarkemmat suoritusohjeet saa liikunnanopettajalta.

DI04 Median lukiodiplomi (uusi kurssi)

Median diplomoin suorittaminen edellyttää äidinkielen ja kirjallisuuden kurssia ÄI04 sekä vähintään neljää koulun tarjoamaa mediaan suuntautuvaa kurssia. Yksi kurseista on YTK08 Mediatekstit hallintaan Lisätietoja vaadittavista kurseista saa äidinkielen ja kirjallisuuden opettajilta. Lukiodiplomikurssin aikana kootaan ja työstetään arvioitava materiaali. Diplomi koostuu oppimispäiväkirjasta ja työsuunnitelmasta, päättötyöstä ja siihen liittyvästä kirjallisesta osiosta.

DI05 Musiikin lukiodiplomi (entinen MU15)

Musiikin lukiodiplomi on todistus lukion aikana osoitetusta erityisharrastuneisuudesta ja tavallista vaativammas- ta osaamisesta. Diplomin suorittamisen edellytyksenä on vähintään neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen. Sen lisäksi kootaan portfolio, johon kootaan 3 – 5 työnäytettä koko lukioaikaisesta musiikkitoiminnasta. Musiikkidiplomista on hyötyä, jos pyrit varsinaiseen musiikkialan koulutukseen tai musiikkia sivuvaan koulutukseen. Kurssille kannattaa ilmoittautua ensimmäisenä opiskeluvuotena. Aikaa portfolion kokoamiseen on koko lukioaika.

YHTEISTYÖ MUIDEN OPPILAITOSTEN KANSSA

Järvenpään toisen asteen oppilaitoksissa on tarjolla kursseja erityisesti jaksoissa 4. Yhteistoimintajaksoilla järjestetään mm. kotitalous-, käsityö ja tanssidiplomin valmentavia kursseja. Opinnot luetaan täysimääräisesti hyväksi lukion kurssimäärään. Näistä opinnoista saa lisätietoja opinto-ohjaajalta. Ammattiopistojen opiskelijoilla on mahdollisuus korvata tutkintonsa yleissivistävät opinnot lukio-opinnoilla. Yhdistelmäopiskelijat voivat suorittaa myös ylioppilastutkinnon ja koko lukion oppimäärän. Tästä mahdollisuudesta tietoja antavat ao. oppilaitosten opinto-ohjaajat.

Lukion musiikin opetusta toteutetaan yhteistyössä Keski-Uudenmaan musiikkiopiston kanssa ja kuvataiteiden opetusta Kuvataidekoulun kanssa. Musiikkikoulun suoritukset ja musiikkiopiston tutkintoja voidaan lukea lukion oppimäärään. Kukin musiikkiopiston 3/3-kurssi vastaa kahta lukion soveltavaa kurssia. Myös kuvataidekoulun kurssisuorituksia voidaan hyväksyä lukion soveltaviksi kursseiksi

Yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyö

Järvenpään lukiossa opiskelevilla on mahdollisuus kokeilla yliopisto-opintoja useilla tieteenaloilla. Lukiolaiset ovat suorittaneet korkeakouluopintoja mm. matematiikassa, fysiikassa ja yhteiskuntatieteissä. Myös Laurea - ammatti-korkeakoulun ja Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa toteutamme vuosittain yhteisiä opetusprojekteja.

Opinnot muissa oppilaitoksissa

Muissa lukioissa suoritettavat opinnot hyväksytään yleensä lukion oppimäärään. Kesälukioiden osalta on syytä etukäteen käydä opinto-ohjaajalta tarkistamassa kurssien vastaavuus. Valinnaisopintoihin voidaan hyväksyä myös muita koti- tai ulkomaisia opintoja. *Päätöksen korvaavuudesta tai hyväksi lukemisesta tekee rehtori tutustuttuaan alkuperäisiin todistuksiin ja neuvoteltuaan ao. opiskelijan kanssa*

